

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ»

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ ΡΕΠΟΥΣΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΤΖΙΦΑ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΑΥΓΗ

ΠΑΤΡΑ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1.1. ΠΗΓΕΣ ΕΣΟΔΩΝ – ΠΟΡΩΝ	6
1.2. ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΠΟΡΟΙ	10
1.3. ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ Ν. 1828/89 ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	18
1.4. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ – ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	22
1.5. ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	25
1.6. ΠΛΗΡΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ	32
1.7. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ /ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

2.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	38
2.2. Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	39
2.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	41
2.4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	42
2.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

3.1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΝΕΟ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Ν.3463/2006 (ΦΕΚ ΤΕΥΧΟΣ Α' 114/08.06.2006))	47
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

4.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ...	52
4.1.1. Εταιρία Βελτίωσης και Ανάπτυξης (IdeA)	58
4.2. ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ	66
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	120

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο συγκεντρωτισμός υπήρξε η κυρίαρχη επιλογή για την οργάνωση του Ελληνικού κράτους, την εποχή του Καποδίστρια. Μία επιλογή που την οριστική της επικράτηση τη βρήκε στα χρόνια της Βαυαρικής δυναστείας. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση εκλήθη να παίξει ρόλο διοικητικού οργάνου της Κεντρικής Διοίκησης, παρά μιας αυτοδιοικούμενης πολιτικής οντότητας. Οι αρμοδιότητες που της είχαν παραχωρηθεί ήταν σημαντικές, στα πλαίσια όμως της πολιτικής *"να καταστεί απλουστέρα και ευκολότερα η διοίκηση του κράτους ώστε η κεντρική διοίκηση να μένει αναπαυμένη..."*

Βασικός νόμος, που ακόμα επηρεάζει την νομοθεσία για τα οικονομικά των Ο.Τ.Α., είναι ο νόμος ΔΝΖ του 1912. Με το νόμο αυτό θεσπίσθηκε για πρώτη φορά η άμεση δημοτική φορολογία, καθώς και οι άλλες χρηματοδοτικές πηγές της Τ.Α., όπως η εκμετάλλευση της ίδιας περιουσίας των Ο.Τ.Α., τα τέλη και δικαιώματα, τα πρόστιμα, οι έρανοι και η προσωπική εργασία.

Η ανελαστική σύνθεση των δαπανών, αλλά και η αύξηση της ζήτησης των τοπικών υπηρεσιών έφερε σύντομα τους Ο.Τ.Α. σε οικονομικά αδιέξοδα και σε αδυναμία υλοποίησης των αρμοδιοτήτων τους. Για να μπορέσει το κεντρικό κράτος να αντιμετωπίσει τις αυξημένες ανάγκες των Ο.Τ.Α., έθεσε σε εφαρμογή πολιτική η οποία καταργούσε από τη μία αρμοδιότητες, αλλά ταυτόχρονα αφαιρούσε και δυναμικούς πόρους από την Τ.Α. Σταθμός σε αυτή την διαδικασία είναι ο Νόμος 2125/20 *"περί καταργήσεως των εισφορών των δήμων και κοινοτήτων δια τας δαπάνας της στοιχειώδους εκπαίδευσως και*

της αστυνομίας και μεταρρυθμίσεως των νόμων περί δημοτικών δασμών". Με το νόμο αυτό οι αρμοδιότητες της στοιχειώδους εκπαίδευσης και της αστυνομίας μεταβιβάστηκαν στην Κεντρική Διοίκηση με παράλληλη μεταβίβαση του δυναμικού τοπικού φόρου που επιβάλλετο "επί της εκ αλλοδαπής εισαγομένων εις το κράτος εμπορευμάτων". Σαν αντάλλαγμα για τα έσοδα που έχασαν οι Ο.Τ.Α., από τον φόρο αυτό, θεσπίστηκε για πρώτη φορά η επιχορήγηση του κεντρικού κράτους προς τους δήμους και τις κοινότητες.

Με το τέλος του δεύτερου παγκόσμιου και του εμφύλιου πόλεμου, η Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση αντιμετωπίστηκε ανάλογα με τις τότε κυρίαρχες πολιτικές-ιδεολογικές πρακτικές και αντιλήψεις. Στα τέλη της δεκαετίας του '40 και στις αρχές της δεκαετίας του '50 το πολιτικό αλλά και το οικονομικό «κλίμα» για την Τ.Α. ήταν δυσχερέστατο. Η «φιλοσοφία» της οικονομικής πολιτικής της Κεντρικής διοίκησης, σε σχέση με την οικονομική «ανεξαρτησία» και τη στήριξη στους ίδιους οικονομικούς πόρους των Ο.Τ.Α., παρέμεινε αναλλοίωτη. Συνεχίστηκε δηλαδή, η προπολεμική τακτική της κεντρικής κυβέρνησης να απορροφά από την Τ.Α. δυναμικούς φόρους και να παραχωρεί κρατικές επιχορηγήσεις, οι οποίες μάλιστα δεν αναπροσαρμόζοντο. Το 1948 π.χ. καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε με επιχορήγηση ο φόρος «διαπυλίων», που το προηγούμενο έτος αντιπροσώπευε το 80% των τακτικών εσόδων της Τ.Α. Την ίδια εποχή καταργήθηκαν τοπικοί φόροι όπως: ο φόρος επί του ζύθου, το δικαίωμα σφαγείων και ζωαγοράς, ο πρόσθετος επί του δημοσίου φόρος, ο επιβαλλόμενος και εισπραττόμενος επί των δασικών προϊόντων, ο φόρος επί των προϊόντων βιομηχανίας, χειροτεχνίας, ζωοκομίας, μεταλλείων, λατομείων

και επί των υδάτων ιαματικών ή μη, ο στρεμματικός φόρος, ο φόρος επί των σφαζόμενων ζώων, ο πρόσθετος φόρος 10% επί του κύκλου των εργασιών υπέρ του κοινού κεφαλαίου ενίσχυσης των Ο.Τ.Α., ο πρόσθετος φόρος 10% επί των κινητών αξιών, υπέρ του κινητού κεφαλαίου ενίσχυσης των Ο.Τ.Α., ο πρόσθετος φόρος ελαίου και ελαίων αλλά και το τέλος των εισιτηρίων επί των επιβατικών πλοίων.

Η πολιτική όμως αφαίρεσης ιδίων πόρων από τους Ο.Τ.Α., με παράλληλη παραχώρηση επιχορηγήσεων δε σταμάτησε. Λίγα χρόνια μετά, με τον Α.Ν. 1910/51, καταργήθηκαν το πρόσθετο ποσοστό 20% επί του δημοσίου φόρου *«επί των κληρονομιών, κληροδοσιών και αιτία θανάτου δωρεών»*, το πρόσθετο ποσοστό 7,5% επί του φόρου μεταβίβασης ακινήτων, καθώς και το πρόσθετο ποσοστό 2,8% επί του φόρου καπνού σε φύλλα. Σαν αντάλλαγμα, για την απώλεια αυτή των τοπικών εσόδων, παρεχωρήθη επιχορήγηση.

Με την επιβολή της δικτατορίας η κηδεμονία της κεντρικής διοίκησης στην Τοπική Αυτοδιοίκηση γίνεται ακόμα πιο έντονη.

Το Σύνταγμα του 1975 έδωσε ιδιαίτερες δυνατότητες ανάπτυξης στην ΤΑ. Την δεκαετία του '80 πραγματοποιήθηκε μία σημαντική προσπάθεια αποκέντρωσης. Η προσπάθεια αυτή είχε ως στόχο την μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κεντρικό κράτος προς την Τ.Α. Για τη χρηματοδότηση των νέων αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ χρησιμοποιήθηκαν οι έκτακτες επιχορηγήσεις. Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν ότι στα τέλη της δεκαετίας του '80 οι έκτακτες επιχορηγήσεις ξεπερνούσαν σε μέγεθος τις τακτικές.

Ιδιαίτερα σημαντική, για την ΤΑ, ήταν η τελευταία αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001 και κυρίως η τροποποίηση του Άρθρου 102, παρ. 5.

Σύνταγμα της Ελλάδας

Άρθρο 102

«§5. Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την απόδοση και κατανομή, μεταξύ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των φόρων ή τελών που καθορίζονται υπέρ αυτών και εισπράττονται από το Κράτος. Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τον καθορισμό και την είσπραξη τοπικών εσόδων απευθείας από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης».

Η σύνδεση μεταφερομένων αρμοδιοτήτων με παράλληλη μεταφορά πόρων από το κεντρικό κράτος για πρώτη φορά κατοχυρώνεται Συνταγματικά. Ανεξάρτητα από τις καταστρατηγήσεις που έχουν παρατηρηθεί, η Συνταγματική αυτή επιταγή παραμένει πολύ σημαντική για την οικονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ και τη διατήρηση της παροχής των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων σε υψηλό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ

ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

1.1 ΠΗΓΕΣ ΕΣΟΔΩΝ – ΠΟΡΩΝ

Τα έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι τακτικά και έκτακτα. Τακτικά έσοδα είναι αυτά που προέρχονται:

- A) Από θεσμοθετημένους υπέρ αυτών πόρους
- B) Από τα εισοδήματα κινητής και ακίνητης περιουσίας
- Γ) Από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα
- Δ) Από φόρους , τέλη δικαιώματα και εισφορές και
- E) Από τοπικά δυνητικά τέλη και εισφορές

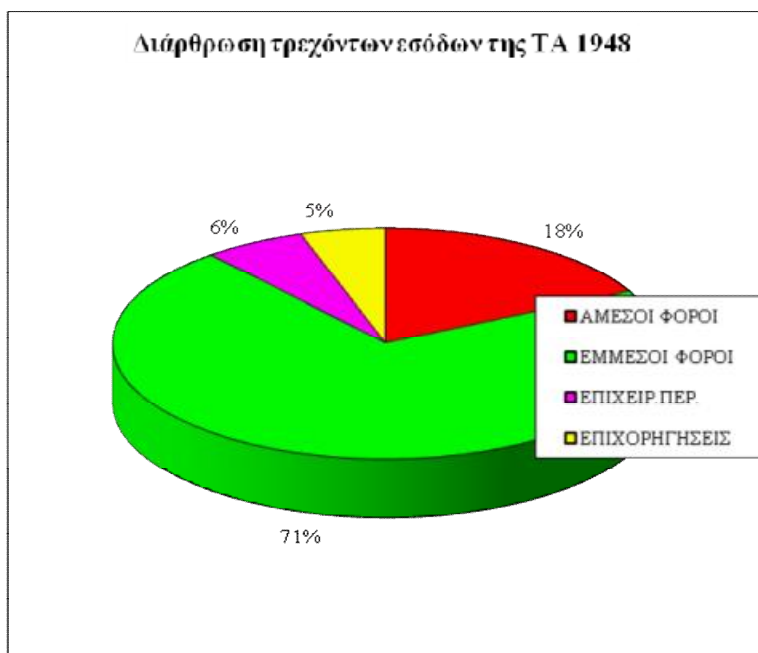
Έκτακτα έσοδα είναι αυτά που προέρχονται:

- A) Από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες
- B) Από διάθεση, εκποίηση και εν γένει εκμετάλλευση περιουσιακών

στοιχείων

- Γ) Από συμμετοχή σε κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα
- Δ) Από κάθε άλλη πηγή

Γενικότερα όμως, μπορούμε να τα κατατάξουμε σε δύο μεγάλες κατηγορίες, στα ίδια έσοδα και τις κρατικές επιχορηγήσεις.

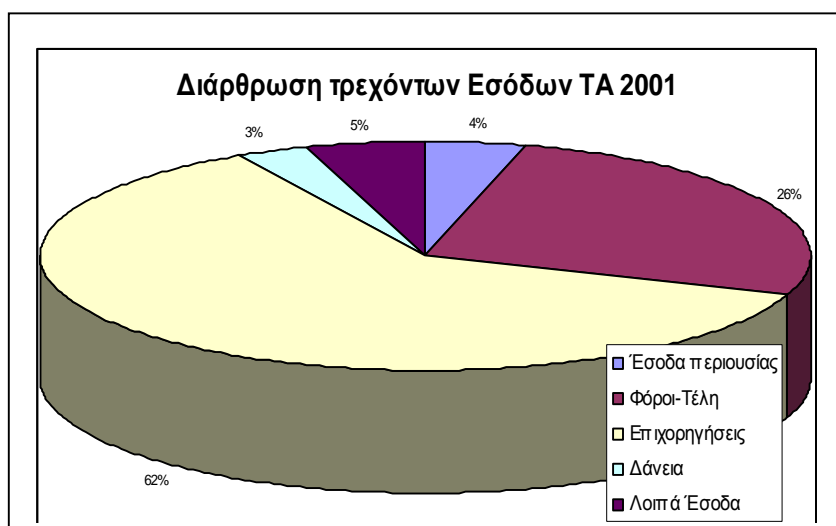

Στα ίδια έσοδα το βασικότερο ρόλο παίζουν οι άμεσοι και έμμεσοι φόροι καθώς και τα τέλη και δικαιώματα.

Παρατηρούμε ότι το 1948 οι έμμεσοι φόροι κάλυπταν ποσοστό

ίσο με 71,36% των συνολικών τρεχόντων εσόδων, ενώ το ποσοστό φόρων γενικά ανέρχεται στο 89%. Παρατηρούμε επίσης ότι δεν εμφανίζονται, την εποχή αυτή, έσοδα από τέλη και δικαιώματα.

Το 2001 η κατάσταση έχει αντιστραφεί τελείως. Τα φορολογικά έσοδα με την ευρεία έννοια (Φόροι και Τέλη) καλύπτουν μόλις το 26% των

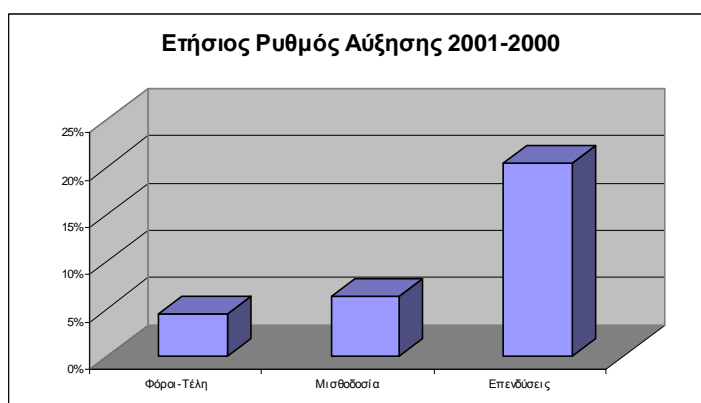

συνολικών Τακτικών και Εκτάκτων εσόδων.

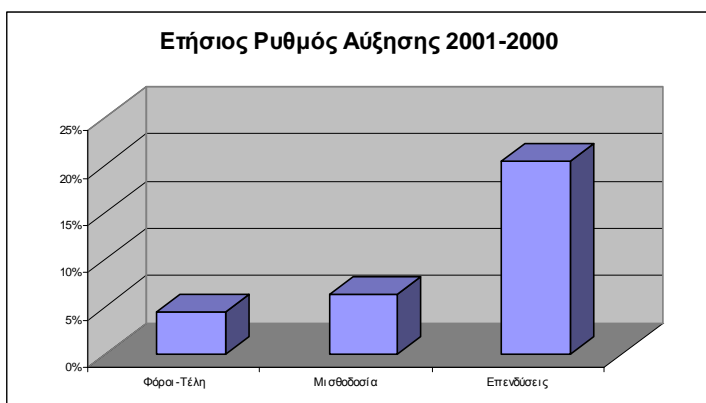
Η πτωτική πορεία των φορολογικών εσόδων οφείλεται στην πολιτική που ακολουθήθηκε από την κεντρική εξουσία. Η πολιτική αυτή, συνίστατο

στην αφαίρεση από την ΤΑ δυναμικών πόρων και την αντικατάστασή τους με ανελαστικές επιχορηγήσεις.

Οι φόροι δε μειώθηκαν μόνο σε σχέση με τα συνολικά έσοδα της ΤΑ, αλλά και σε σχέση με τα φορολογικά έσοδα του Κρατικού προϋπολογισμού. Η διερεύνηση της σχέσης των συνολικών φορολογικών εσόδων της ΤΑ με τα αντίστοιχα της κεντρικής κυβέρνησης, που παρουσιάζεται στο παρακάτω γράφημα, επιβεβαιώνει το παραπάνω συμπέρασμα. Τα συνολικά φορολογικά έσοδα της ΤΑ αντιπροσώπευαν το 1960 το 4,3% των φορολογικών εσόδων της κεντρικής κυβέρνησης, ενώ το 2002 το αντίστοιχο ποσοστό έφθασε μόλις το 1,37% και παραμένει το μικρότερο ποσοστό από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

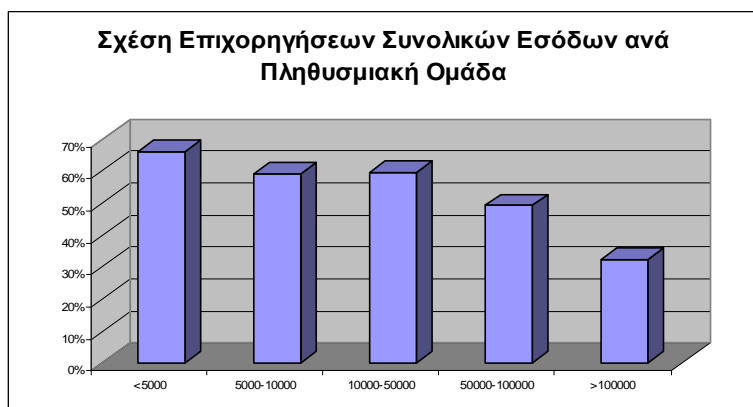
Η μακρόχρονη αυτή πτωτική τάση των φορολογικών εσόδων της Τ.Α οδήγησε

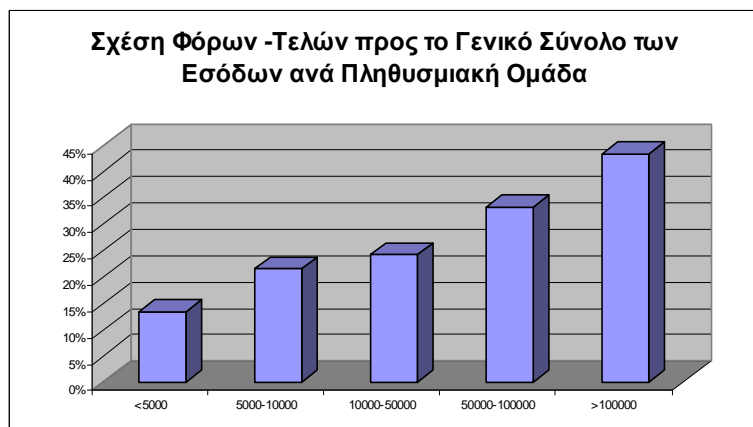
σε τέτοιο σημείο ώστε να αδυνατούν να παρακολουθήσουν τα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη της Τ.Α, κυρίως δε, την εξέλιξη των βασικών

της δαπανών.

Στο παραπάνω γράφημα αποτυπώνεται ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των εσόδων από Τέλη και Φόρους, του κόστους μισθοδοσίας και των επενδύσεων. Χρησιμοποιείται το έτος 2001 γιατί είναι το τελευταίο έτος που υπάρχουν επίσημα, αδημοσίευτα στοιχεία από την ΕΣΥΕ. Θα πρέπει να

σημειωθεί ότι το 2002 ενσωματώθηκε στη μισθοδοσία των εργαζομένων στην Τ.Α το τριμ παραγωγικότητας με αποτέλεσμα να εκτιναχθεί το κόστος μισθοδοσίας.

Η Ελληνική Τ.Α παρουσιάζει μία μεγάλη ποικιλομορφία σε σχέση με τις δυνατότητες, τις ανάγκες, τα έσοδα και τη

διάρθρωση των εσόδων και δαπανών των ΟΤΑ. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να ληφθεί πολύ σοβαρά υπόψη, ώστε να οδηγήσει σε πολυσυλλεκτικές επιλογές και παράλληλα να αποφευχθούν ενιαίες και αδιαίρετες λύσεις αμφιβόλου αποτελεσματικότητας. Σημαντικό στοιχείο στην οικονομική διαχείριση των ΟΤΑ είναι οι αδυναμίες που παρουσιάζονται στην αποδοτική και αποτελεσματική τους λειτουργία. Οι αδυναμίες αυτές έχουν να κάνουν με την απουσία ουσιαστικού, καθημερινού οικονομικού και κυρίως ταμειακού ελέγχου, αναποτελεσματικότητα στη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των ιδίων εσόδων, μεγάλο διαχειριστικό κόστος, απουσία συμμετοχής και δημοκρατικού ελέγχου εκ μέρους των πολιτών.

Τα προβλήματα αυτά είναι ιδιαίτερα αισθητά στους μικρούς πληθυσμιακά ΟΤΑ, που δε διαθέτουν πολύ συχνά τις δημοσιονομικές δυνατότητες, αλλά κυρίως τους μηχανισμούς για την αποτελεσματική λειτουργία τους. Η δημιουργία μικρών, υπό-στελεχωμένων και ανεξάρτητων υποστηρικτικών μηχανισμών μπορεί να οδηγήσει σε κατασπατάληση πόρων με αμφιλεγόμενα αποτελέσματα.

Τα περιορισμένα φορολογικά έσοδα και η εξάρτηση των μικρών ΟΤΑ από τις κρατικές επιχορηγήσεις είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό του φορολογικού συστήματος της Τ.Α.

1.2 ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΠΟΡΟΙ

Σταθμός για τα οικονομικά της Τ.Α αποτελεί ο Νόμος 1828/89. Με το Νόμο αυτό τα οικονομικά της Τ.Α μπήκαν σε νέα βάση και έγινε μία σημαντική προσπάθεια εκσυγχρονισμού και εξορθολογισμού τους. Ουσιαστική συμβολή

του 1828/89 ήταν η δημιουργία των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) και κυρίως η χρηματοδότηση τους μέσα από, συγκεκριμένα και από το Νόμο καθορισμένα, φορολογικά έσοδα του κεντρικού κράτους. Αν και ο Νόμος 1828/89 είχε γενική αποδοχή, από την πρώτη στιγμή, παρουσιάστηκαν τριβές και προβλήματα, κυρίως μεταξύ της ΚΕΔΚΕ και του Υπουργείου Οικονομικών. Από το 1989 που θεσπίστηκε ο Ν. 1828 μέχρι το 2004 η απόκλιση μεταξύ των πόρων που ο Νόμος παρείχε στην Τ.Α και των εσόδων που κατένειμε το Υπουργείο Οικονομικών μέσω των ΚΑΠ ήταν κατά την ΚΕΔΚΕ 2,2 δισ € ενώ κατά το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους 1,4 δισ €. Σημειωτέον δε, ότι σε αυτό το ποσό δε συμπεριλαμβάνονται οι πόροι που απώλεσε η ΤΑ λόγω κρατικών πολιτικών (φοροαπαλλαγές, φοροελαφρύνσεις κλπ).

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ένας νέος τρόπος καταστρατήγησης του Ν. 1828 εκ μέρους του κεντρικού κράτους. Ενώ το άρθρο 102, παρ. 5 του Συντάγματος είναι ρητό και κατηγορηματικό, παρατηρείται μία μεγάλη απόκλιση στη χρηματοδότηση των μεταφερομένων δραστηριοτήτων. Οι πόροι δηλαδή που μεταφέρονται από την κυβέρνηση δεν αντιπροσωπεύουν το πραγματικό κόστος των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων. Το σχετικό έλλειμμα που προκαλείται χρόνο με το χρόνο αυξάνει. Σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα το έλλειμμα αυτό τον τελευταίο χρόνο αυξήθηκε κατά 77%.

Έλλειμμα χρηματοδότησης μεταφερθεισών αρμοδιοτήτων

	2004	2005
ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	196.200.000	200.000.000
ΕΑΚ	36.000.000	40.000.000

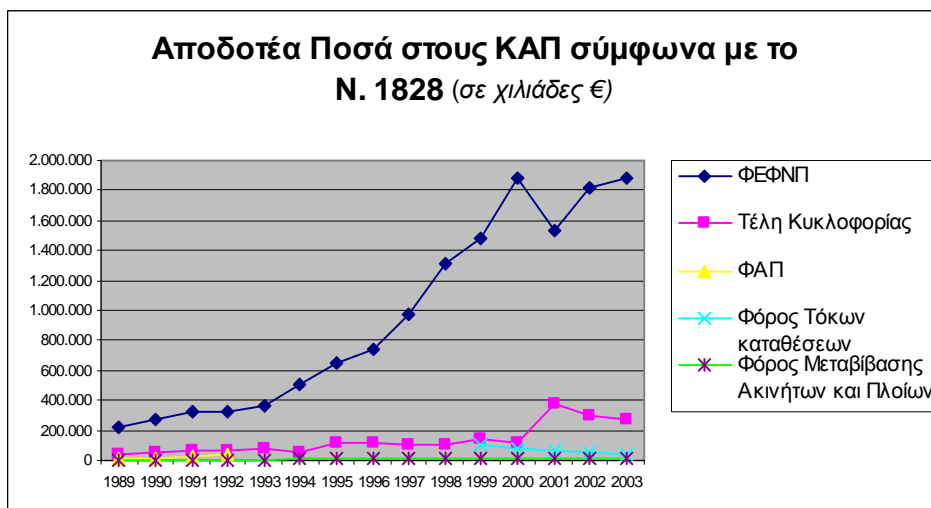
ΙΒΣΑ – ΚΠ – ΠΙΚΠΑ – ΚΕΦΟ	36.000.000	40.000.000
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	60.000.000	60.000.000
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	60.000.000	60.000.000
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	388.200.000	400.000.000
ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΠΟ Κ.Π. (Ν. 2880/01 και Ν. 3106/03)	161.000.000	161.000.000
ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΟΣΟ ΣΑΤΑ (Πέρα του Ν. 1828/89)	120.000.000	50.000.000
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΥ	281.000.000	211.000.000
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	107.200.000	189.000.000

Ένας άλλος τρόπος για να μην κατανέμει το κεντρικό κράτος, τα από το Ν. 1828 θεσμοθετημένα κονδύλια, είναι η συμμετοχή των ΚΑΠ σε επενδυτικά προγράμματα. Το 2004 θεσμοθετήθηκε το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ». Το πρόγραμμα αυτό αφορά στη χρηματοδότηση επενδύσεων της Τ.Α και αποτελεί ουσιαστικά τη συνέχεια του Ειδικού Προγράμματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ). Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται σύμφωνα με το Νόμο, κατά 65% από πόρους των ΚΑΠ και κατά 35% από πόρους άλλων, εκτός ΥΠΕΣΔΔΑ, Υπουργείων. Παράλληλα, ενώ έχουν γίνει οι παρακρατήσεις από τους ΚΑΠ και από τη ΣΑΤΑ για το «Θησέα» οι εκταμιεύσεις του προγράμματος, λόγω γραφειοκρατικών προσκομμάτων φτάνει στο 2%-2,5% του προϋπολογισμού του 2005 με αποτέλεσμα η Τ.Α να χρηματοδοτεί ουσιαστικά τον περιορισμό των δημοσιονομικών ελλειμμάτων του κεντρικού κράτους.

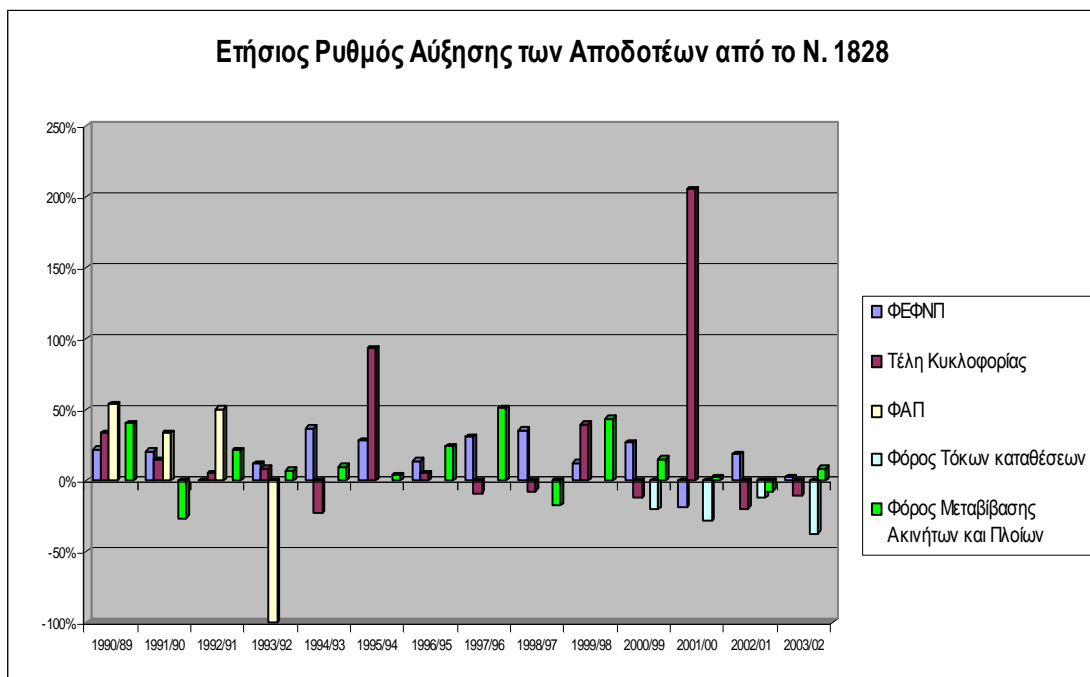
Τέλος, μία από τις δεσμεύσεις της σημερινής κυβέρνησης είναι ο περιορισμός των φορολογικών συντελεστών στους Φόρους Εισοδήματος. Οι Φόροι Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων αποτελούν τη βασική χρηματοδοτική πηγή των ΚΑΠ. Η εφαρμογή μίας τέτοιας πολιτικής θα έχει άμεσες αρνητικές συνέπειες στο ύψος των πόρων που κατανέμονται μέσω του Ν. 1828. Θα πρέπει να βρεθεί τρόπος ώστε να αντισταθμιστεί η απώλεια αυτών των πόρων.

Παρά τις αντιρρήσεις, ενστάσεις και διαφωνίες είναι κοινά αποδεκτό ότι οι ΚΑΠ και ο Ν. 1828/89 έδωσαν μεγάλη ώθηση στην Τ.Α. Η σημαντικότερη ίσως συμβολή τους ήταν ότι, δίνοντας μία διέξοδο στα οικονομικά προβλήματα της Τ.Α της δεκαετίας του '90, ουσιαστικά άνοιξαν το δρόμο και προετοίμασαν μεταρρυθμίσεις, όπως αυτή του Νόμου 2539/97 και της εφαρμογής του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας».

Η «ζωή» του Ν. 1828/89 έχει κάνει ένα κύκλο μεγαλύτερο των δεκαπέντε ετών. Μέχρι το 2005 υπήρξαν ενδείξεις ότι ο Ν. 1828/89 παρουσίαζε σημεία «κόπωσης». Στα παρακάτω γραφήματα παρουσιάζονται τα πόσα που έπρεπε, σύμφωνα με το ΓΛΚ, να είχαν αποδοθεί στην Τ.Α και ο ετήσιος ρυθμός αύξησης τους σε τρέχουσες τιμές.

Από το 2005 και με την «πλήρη» εφαρμογή του Νόμου έγινε σε όλους φανερό ότι πλέον τα έσοδα του Ν. 1828 δεν μπορούν να καλύψουν τις συνεχώς αυξανόμενες δαπάνες των ΟΤΑ. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την αδυναμία παίζει η αύξηση του λειτουργικού κόστους των ΟΤΑ λόγω της αύξησης του κόστους μισθοδοσίας. Υπολογίζεται ότι κατά το διάστημα 2000-2005 το κόστος μισθοδοσίας στους ΟΤΑ αυξήθηκε κατά 50%. Η αύξηση αυτή οφείλεται σε αποφάσεις που ελήφθησαν από το κεντρικό κράτος, χωρίς όμως να λάβουν υπόψη τους την ιδιαιτερότητα της Τ.Α, αλλά και χωρίς να μεριμνήσουν για την χρηματοδοτική της θωράκιση.

Το πρόβλημα των συμβασιούχων και γενικά η χρηματοδότηση των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων αποτελεί ένα πολύ σημαντικό κόστος, δυσβάστακτο για τις οικονομικές δυνατότητες των σημερινών ΟΤΑ, το οποίο καλούνται ωστόσο να αντιμετωπίσουν στο άμεσο μέλλον. Στους παρακάτω

πίνακες γίνεται προσπάθεια προσέγγισης των απασχολουμένων αλλά και του κόστους μισθοδοσίας στις μεταφερόμενες αρμοδιότητες.

Είναι φανερό ότι το κόστος μισθοδοσίας και μόνο στην πλήρη ανάπτυξη των μεταφερομένων αρμοδιοτήτων πλησιάζει στο συνολικό ύψος των ΚΑΠ του 2005.

Ένας μεγάλος αριθμός ΟΤΑ κυρίως, μικροί πληθυσμιακά δήμοι και κοινότητες, έχουν περιορισμένες δημοσιονομικές δυνατότητες αλλά και αδυναμία δημιουργίας αποτελεσματικών μηχανισμών βεβαίωσης, είσπραξης και φορολογικών ελέγχων. Για το λόγο αυτό με την εφαρμογή της φορολογικής αποκέντρωσης οι ΚΑΠ θα πρέπει να αλλάξουν χαρακτήρα και να εντάξουν στους στόχους τους την αναδιανομή μεταξύ των ΟΤΑ. Δήμοι και κοινότητες με περιορισμένες δημοσιονομικές δυνατότητες θα πρέπει να καλύπτουν το λειτουργικό τους κόστος αλλά και τις ανάγκες εξοπλισμού μέσω των κρατικών επιχορηγήσεων.

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΕ ΥΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ Τ.Α

	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	2006 έως 2008
1 Σχολικοί Φύλακες				2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816	2.816
2 ΚΕΠ		20	204	1.042	1.048	1.059	1.092	1.184	1.251	1.334	1.364	1.428	2.500
3 Δομές Κοινωνικού χαρακτήρα Β ΚΠΣ				3.525	3.525	3.525	3.525	3.525	3.525	3.525	3.525	3.525	3.525
4 ΑΜΕΑ				6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700	6.700
5 Δομές Κοινωνικού χαρακτήρα Γ ΚΠΣ							500	500	500	500	500	500	8.233
6 Δημοτική Αστυνομία	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.900	1.900	1.900	1.900	12.000
ΣΥΝΟΛΟ	1.300	1.320	1.504	15.383	15.389	15.400	15.933	16.025	16.692	16.775	16.805	16.869	35.774

Διευκρινήσεις:

Οι σχολικοί φύλακες, τα ΑΜΕΑ, και απασχολούμενοι στις δομές κοινωνικού χαρακτήρα του Β' ΚΠΣ, μονιμοποιούνται μέχρι 30-3-05, με βάση το ΠΔ 164/04

Οι συμβάσεις των απασχολουμένων στα ΚΕΠ λήγουν με την συμπλήρωση 30μηνου, από την πρώτη σύμβαση,

και η δαπάνη επιβαρύνει τους ΟΤΑ, ανάλογα με την ανάλυση του πίνακα.

3. Οι δαπάνες μισθοδοσίας των απασχολουμένων στις προνοιακές δομές του Γ' ΚΠΣ αφορούν συμπληρωμένη τριετία, και πληρώνονται πλέον από τους φορείς που τις υλοποιούν.

4. Στην Δημοτική Αστυνομία έχουν ήδη προσληφθεί 1000 υπάλληλοι, και προβλέπεται ο αριθμός τους να φθάσει τις 12.000 μέχρι το 2008

ΚΟΣΤΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ

		2005											2005	2006 έως 2008	
		ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ			ΔΕΚ
1	Σχολικοί Φύλακες				5.163	5.163	5.163	5.163	5.163	5.163	5.163	5.163	5.163	46.464	61.952
2	ΚΕΠ	0	33	340	1.737	1.747	1.765	1.820	1.973	2.085	2.223	2.273	2.380	18.377	50.000
3	Δομές Κοινωνικού χαρακτήρα Β ΚΠΣ	0	0	0	5.875	5.875	5.875	5.875	5.875	5.875	5.875	5.875	5.875	52.875	70.500
4	ΑΜΕΑ	0	0	0	11.167	11.167	11.167	11.167	11.167	11.167	11.167	11.167	11.167	100.500	134.000
5	Δομές Κοινωνικού χαρακτήρα Γ ΚΠΣ	0	0	0	0	0	0	833	833	833	833	833	833	5.000	164.660
6	Αστυνομία	2.708	2.708	2.708	2.708	2.708	2.708	2.708	2.708	3.958	3.958	3.958	3.958	37.500	300,000
	ΣΥΝΟΛΟ	2.708	2.742	3.048	26.649	26.659	26.678	27.566	27.719	29.081	29.219	29.269	29.376	260.716	781.112

Ετήσιο κόστος :

1. Φύλακες 22.000 €
2. Δημοτικοί Αστυνόμοι 25.000 €
3. Λοιποί 20.000 €

(*) με τιμές 2005

1.3 ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ Ν. 1828/89 ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τα προβλήματα που εντοπίζονται στο Ν. 1828/89 μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- α) στην αδυναμία του να παρακολουθήσει σήμερα τις δαπάνες, ιδιαίτερα τις λειτουργικές, της ΤΑ.
- β) στη διάρθρωση και κατανομή των επιχορηγήσεων.

α) Αδυναμία του ν.1828 να παρακολουθήσει τις δαπάνες

Η αδυναμία των ΚΑΠ να παρακολουθήσουν την εξέλιξη των δαπανών της ΤΑ αναμένεται να γίνει μεγαλύτερη με την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για μείωση των φορολογικών συντελεστών στο ΦΕΦ&ΝΠ. Ως μόνη λύση προβάλλει η ενίσχυση των φορολογικών εσόδων που τους χρηματοδοτούν.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Μείωση της συμμετοχής του ΦΕΦ&ΝΠ στο 10% και συμμετοχή από τα φορολογικά έσοδα του ΦΠΑ κατά 10%. Τα συνολικά έσοδα ΦΕΦ&ΝΠ- ΦΠΑ έχουν μικρή συνολική απόκλιση
- Εναλλακτικά αύξηση της χρηματοδότησης των ΚΑΠ από το ΦΕΦ&ΝΠ από 20% που είναι σήμερα σε 25%. Με τιμές 2005 η αύξηση θα ανέρχεται στα 607 εκ. €
- Τα τέλη κυκλοφορίας να γίνουν αποκλειστικός φόρος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας ΤΑ. Να διατηρηθεί η σχέση 2/1 και να διαχειρίζονται από

κεντρικό μηχανισμό της ΚΕΔΚΕ-ΕΝΑΕ. Η αναπροσαρμογή των τελών να γίνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα (ανά τριετία) με απόφαση των παραπάνω οργάνων. Τα έσοδα από τα τέλη κυκλοφορίας παρουσιάζουν μεγάλο ποσοστό χωρικής συγκέντρωσης στα μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα και για το λόγο αυτό είναι καλύτερο να ενισχύουν τη φορολογική βάση των ΚΑΠ. Ζητούμενο είναι όλοι οι φόροι που έχουν σχέση με το αυτοκίνητο άρα με τη δημιουργία, συντήρηση και επισκευή δρόμων, θέσεων στάθμευσης και συγκοινωνιακών υποδομών, αρμοδιότητες δηλαδή των ΟΤΑ, να μεταφερθούν στην ΤΑ.

β) Προβλήματα στη διάρθρωση και κατανομή των επιχορηγήσεων

Το 2005 παρατηρήθηκε ότι ενώ οι ΚΑΠ συνολικά είχαν μία γενναία αύξηση σε σχέση με το 2004, οι πόροι που έλαβαν οι ΟΤΑ από την ΣΑΤΑ ήταν περίπου οι ίδιοι με το προηγούμενο έτος. Αυτό οφείλεται κυρίως στους πόρους του ΘΗΣΕΑ, στις μεταφερόμενες αρμοδιότητες και στις οριζόντιες δράσεις- ειδικές επιχορηγήσεις.

Ο ΘΗΣΕΑΣ αποτελεί πρόγραμμα που χρηματοδοτείται, στη συντριπτική του πλειοψηφία τουλάχιστον, από πόρους της Τ.Α, έχει ως αντικείμενο έργα των ΟΤΑ και η Τ.Α δεν συμμετέχει στα ανώτερα όργανα του

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Συμμετοχή της ΚΕΔΚΕ στη επιτροπή παρακολούθησης του ΘΗΣΕΑ.
- Αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης του ΘΗΣΕΑ με συμμετοχή της ΤΑ κατά 50% και του ΠΔΕ κατά 50%.

- Οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες θα πρέπει να χρηματοδοτούνται με δυναμικούς πόρους που βασίζονται σε εκ των προτέρων γνωστά φορολογικά έσοδα και όχι με επιχορηγήσεις αμφιβόλου δυναμικότητας που τίθενται κάθε χρόνο στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Εσωτερικών αλλά και της οικονομικής συγκυρίας.
- Να ενοποιηθούν και να ενσωματωθούν στη γενική επιχορήγηση οι περισσότερες από τις οριζόντιες δράσεις- ειδικές επιχορηγήσεις.
- Να υιοθετηθούν οι προτάσεις της ΚΕΔΚΕ οι σχετικές με τα κριτήρια κατανομής της ΣΑΤΑ και να οριστούν κριτήρια κατανομής επιχορήγησης για την πολιτική προστασία και τις επισκευές – συντηρήσεις των σχολείων.
- Μετά την εφαρμογή της φορολογικής αποκέντρωσης στα κριτήρια κατανομής των ΚΑΠ να προστεθούν οι δημοσιονομικές δυνατότητες και η φορολογική προσπάθεια των ΟΤΑ.
- Να λειτουργήσει η τριμελής επιτροπή ΥΠΕΣΔΔΑ, Υπ. Οικ, ΚΕΔΚΕ και να δοθεί πρόσβαση στην ΚΕΔΚΕ σε όλες τις αποφάσεις τις σχετικές με τη χρηματοδότηση ΟΤΑ.

Συμπεράσματα

Τα κυριότερα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση της ιστορικής εξέλιξης αλλά και της σημερινής πραγματικότητας του φορολογικού συστήματος της ΤΑ είναι:

- Η ΤΑ δεν ήταν πάντα «φτωχή» από την άποψη των φορολογικών εσόδων.
- Αρμοδιότητες όπως η στοιχειώδης εκπαίδευση και η αστυνομία υπήρξαν αρμοδιότητες της ΤΑ.

- Παρατηρείται μία συνεχής πτωτική τάση των φόρων της ΤΑ σε σχέση με όλα τα σχετικά μακρο-οικονομικά και δημοσιονομικά μεγέθη.
- Στην ιστορική πορεία της ΤΑ θεσμοθετήθηκαν ενδιαφέροντες φόροι που εντοπίστηκαν σε πολλές χώρες της ΕΕ. Πολλοί από αυτούς δεν καταργήθηκαν επειδή έκλεισαν τον κύκλο τους, αλλά κυρίως λόγω συγκεντρωτικών πολιτικών επιλογών.
- Οι ΚΑΠ έχουν πλέον κορεστεί και δεν μπορούν από μόνοι τους να καλύψουν τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες των ΟΤΑ.
- Η διατήρηση του ύψους και της δυναμικής των ΚΑΠ θεωρείται απαραίτητη, ιδιαίτερα μετά τους κινδύνους περιορισμού λόγω των πιθανολογούμενων μειώσεων στους ΦΕΦ&ΝΠ.
- Το σημερινό φορολογικό σύστημα της ΤΑ είναι ισχνό και δεν μπορεί να παρακολουθήσει τις εξελίξεις.
- Η διάρθρωση του φορολογικού συστήματος της ΤΑ αποτελείται από πολλούς, αναποτελεσματικούς και μικρής δυναμικότητας φόρους και τέλη. Απαιτείται απλούστευση του συστήματος, κατάργηση φόρων - τελών ή συγχώνευση τους.
- Στο σχεδιασμό του νέου φορολογικού συστήματος της ΤΑ θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη βεβαίωση και είσπραξη των φόρων οι περισσότεροι μικροί ΟΤΑ. Η δημιουργία μικρών υπο-στελεχωμένων δομών σε κάθε ΟΤΑ δεν είναι λύση. Η λύση θα έρθει από αποτελεσματικές υπηρεσίες οι οποίες μπορούν να προκύψουν ως αποτέλεσμα διαδημοτικής συνεργασίας.

- Με την εφαρμογή του νέου φορολογικού συστήματος οι ΚΑΠ θα πρέπει να αλλάξουν προσανατολισμό και να προταχθεί ο αναδιανεμητικός τους χαρακτήρας.

1.4 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ – ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η αυτοδιοίκηση είναι ο πλησιέστερος προς τον πολίτη θεσμός και αυτό έχει ως αποτέλεσμα να γεννιέται στον πολίτη ενίοτε, ένα αίσθημα προκατάληψης και δυσπιστίας απέναντι στην τοπική αυτοδιοίκηση (αλλά και να δημιουργούνται θύλακες κακοδιοίκησης που ευνοούν την ανάπτυξη φαινομένων διαφθοράς).

Η εικόνα που παρουσιάζουν οι εκθέσεις του «Συνηγόρου του πολίτη» , του «Σώματος Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης», δείχνει ότι η τοπική αυτοδιοίκηση κατέχει τα τελευταία χρόνια την πρώτη θέση όσον αφορά στην κατανομή των περιπτώσεων κακοδιοίκησης.

Αν αναλύσει όμως κάποιος τις εκθέσεις των δυο τελευταίων ετών, θα αντιληφθεί ότι η εικόνα των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού είναι πολύ καλύτερη σε σχέση με προηγούμενα έτη και παρατηρούνται ιδίως τα εξής:

- Σε σχέση με Υπουργεία, Περιφέρειες κ.λ.π., η αυτοδιοίκηση έχει τις περισσότερες υπηρεσίες με τις οποίες έρχεται σε επαφή ο πολίτης.
- Η κακοδιοίκηση πολλές φορές οφείλεται στο πλαίσιο λειτουργίας της ίδιας της Διοίκησης π.χ. ελλιπής στελέχωση των υπηρεσιών και ανεπαρκής εκπαίδευση του προσωπικού, έλλειψη συνεργασίας, έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού.

- Ο αριθμός των καταγγελιών είναι δυσανάλογος με τον αριθμό των περιπτώσεων που μπαίνουν «Αρχείο».

Οι Ο.Τ.Α., ένα μέρος των εσόδων τους με το υφιστάμενο σύστημα το εισπράττουν με δικά τους μέσα. Έχει διαπιστωθεί όμως ότι ο μηχανισμός που διαθέτουν, είτε δεν επαρκεί, είτε δε λειτουργεί αποτελεσματικά, με συνέπεια τη σημαντική απώλεια εσόδων, ειδικά από τις πηγές που αυτά υπολογίζονται με βάση το τζίρο των υπόχρεων επιχειρήσεων.

Με δεδομένη την πολιτική βούληση για μεταφορά επί πλέον αρμοδιοτήτων στους Ο.Τ.Α. (διεύρυνση της αποκέντρωσης) και κατά συνέπεια την ανάγκη εξεύρεσης πρόσθετων εσόδων για την κάλυψη των επί πλέον δαπανών που θ' απαιτηθούν, οι Ο.Τ.Α., πέραν των ενισχύσεων τους από έσοδα (φόρους) που εισπράττει η Κεντρική Διοίκηση ή από την Ε.Ε., είναι ανάγκη ν' αναπτύξει ίδιους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου, βεβαίωσης και είσπραξης των εσόδων, τόσο αυτών που με το σημερινό καθεστώς ανήκουν στους Ο.Τ.Α., όσο και των εσόδων από νέες πηγές που πρέπει να μεταφερθούν στους Ο.Τ.Α. (όπως π.χ. οι υφιστάμενες σήμερα Φορολογίες επί των ακινήτων ή τυχόν νέες φορολογίες που προτίθεται να επιβάλλει η Κυβέρνηση π.χ. φόρος Αυτόματου Υπερτιμήματος).

Πρόταση :

Να συσταθεί διαδημοτική υπηρεσία με τον τίτλο: Δ/ση Εσόδων Ο.Τ.Α.. Η Δ/ση αυτή να διαρθρώνεται σε τμήματα ως εξής :

- α) Τμήμα Είσπραξης
- β) Τμήμα Βεβαίωσης
- γ) Τμήμα Ελέγχου

Τα τμήματα να έχουν, ενδεικτικά τις εξής αρμοδιότητες:

α) Τμήμα Είσπραξης : Να είναι αρμόδιο για την είσπραξη των εσόδων τόσο του οικείου Δήμου, όσο και των εσόδων που αφορούν τους λοιπούς Δήμους που εκτείνεται η αρμοδιότητα της Δ/σης Εσόδων Ο.Τ.Α. Να παρακολουθεί και να λαμβάνει μέτρα κατά των οφειλετών ληξιπρόθεσμων οφειλών.

β) Τμήμα Βεβαίωσης : Να είναι αρμόδιο για την παραλαβή των δηλώσεων που κατατίθενται από τους υπόχρεους. Να παρακολουθεί την εμπρόθεσμη υποβολή αυτών και την καταβολή των ορθών ποσών που αναλογούν. Να βεβαιώνει ποσά εσόδων σε βάρος όσων δεν έχουν υποβάλλει δηλώσεις ή υπέβαλαν ανακριβείς δηλώσεις με βάση τις εκθέσεις που εκδίδονται από το Τμήμα Ελέγχου, για τις περιπτώσεις των εσόδων που έχει αρμοδιότητα καταλογισμού η Τ.Α. (π.χ. Φόρος παρεπιδημούντων). Για τις περιπτώσεις που ο καταλογισμός γίνεται από τις υπηρεσίες της Κεντρικής Διοίκησης (Δ.Ο.Υ.) υπέρ της Τ.Α. να μεριμνά για τη βεβαίωση και είσπραξη τους σε συνεργασία με το τμήμα Είσπραξης.

γ) Τμήμα Ελέγχου : Να είναι αρμόδιο για τον Έλεγχο των υπόχρεων, που δεν έχουν υποβάλλει δηλώσεις ή, με βάση τα στοιχεία και πληροφορίες που διαθέτει, έχουν υποβάλλει ανακριβείς δηλώσεις. Να συντάσσει τις σχετικές εκθέσεις Ελέγχου, τις οποίες ν' αποστέλλει στο τμήμα Βεβαίωσης προκειμένου για έσοδα που η Τ.Α. έχει αρμοδιότητα να καταλογίζει (π.χ. Φόρος Παρεπιδημούντων) ή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., αν πρόκειται για έσοδα που πρέπει να καταλογιστούν από τη Δ.Ο.Υ.

Η Δ/ση να διαθέτει και Γραμματεία σε επίπεδο Γραφείου, υπαγόμενη στον Δ/ντή, για την διοικητική υποστήριξη της Δ/σης.

Η λύση αυτή είναι μεσοπρόθεσμη. Άμεσα απαιτείται λύση σχετικά με τους μηχανισμούς βεβαίωσης, είσπραξης και ελέγχου ώστε να μπορέσει η

φορολογική αποκέντρωση να είναι αποτελεσματική. Θα πρέπει η λύση αυτή να στηριχθεί σε μηχανισμούς που δεν επιβαρύνουν τον πολίτη και είναι ταχείς με χαμηλό κόστος διαχείρισης. Για το λόγο αυτό προτείνεται οι βεβαιώσεις των φόρων να γίνονται από τον κεντρικό μηχανισμό, οι εισπράξεις από το ταμειακό σύστημα της χώρας και να δημιουργηθούν διαδημοτικοί ελεγκτικοί μηχανισμοί που θα στελεχωθούν από στελέχη των ταμειακών υπηρεσιών των ΟΤΑ. Η λύση αυτή συνάδει με τις τελευταίες εξελίξεις σε επίπεδο ΕΕ που προτείνεται όλες οι φορολογικές υποχρεώσεις των πολιτών να εξαντλούνται εάν είναι δυνατόν σε μία δήλωση και η είσπραξη των φόρων να γίνεται με το μικρότερο κόστος συμμόρφωσης.

1.5 ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Όλες οι παραπάνω προτάσεις θα πρέπει να συνδυαστούν με τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια στην διαχείριση των οικονομικών της ΤΑ. Είναι γεγονός ότι υπάρχει επιφύλαξη σε μεγάλο βαθμό τόσο για τη δυνατότητα των Ο.Τ.Α. να συλλέξουν με δικά τους μέσα τα έσοδα που τους αναλογούν, όσο και για το βαθμό διαφάνειας και χρηστής διαχείρισης των πόρων που έχουν στη διάθεση τους. Οι επιφυλάξεις αυτές οδηγούν πολλούς στο συμπέρασμα ότι μια επί πλέον μεταφορά δυνατοτήτων άντλησης εσόδων απευθείας απ' τους Ο.Τ.Α., ίσως εντείνει το πρόβλημα. Γι αυτό είναι αναγκαίο κάθε πρόταση για διεύρυνση των αρμοδιοτήτων Ο.Τ.Α. να συνοδεύεται και από πρόταση καθιέρωσης κανόνων διαφάνειας με τη σύσταση Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου Ο.Τ.Α.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου Ο.Τ.Α. (ΥΕΕ-ΟΤΑ), προτείνεται να συγκροτείται:

I. Από την Κεντρική Υπηρεσία

Μία ανεξάρτητη αρχή με δύο Δ/σεις, όπως : α) Δ/ση Εσωτερικού Οικονομικού Ελέγχου Ο.Τ.Α. β) Δ/ση Εσωτερικού Ελέγχου ποιότητας Υπηρεσιών Ο.Τ.Α. και από Περιφερειακές Υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου Ο.Τ.Α. (Μία σε κάθε Περιφέρεια υπαγόμενη στον Περιφερειάρχη).

Κάθε Περιφερειακή υπηρεσία να στελεχώνεται από Επιθεωρητές και Βοηθούς Επιθεωρητές Εσωτερικού Ελέγχου Ο.Τ.Α, με ειδικότητα ανάλογα με τα αντικείμενα του ελέγχου.

Οι Επιθεωρητές Εσωτερικού Ελέγχου Ο.Τ.Α. για τα οικονομικά θέματα μπορεί να προέρχονται από μετάταξη υπαλλήλων, είτε από κλάδους του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, είτε από υπαλλήλους Ο.Τ.Α. της νέας Δ/σης Εσόδων Ο.Τ.Α. Οι Επιθεωρητές για τις λοιπές αρμοδιότητες, μπορεί να προέρχονται από μετάταξη υπαλλήλων των λοιπών κλάδων του Δημοσίου και Ο.Τ.Α.

Ακόμα θα μπορούσε η Κ.Υ. Εσωτερικού Ελέγχου Ο.Τ.Α. ν' αναθέτει οικονομικούς ελέγχους και σε ορκωτούς Ελεγκτές.

Η διαφάνεια είναι πρώτα και κύρια πολιτικό θέμα. Για να επιτευχθεί διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση χρειάζεται να θεσμοθετηθούν δυνατότητες συμμετοχής και ελέγχου στη γενικότερη και όχι μόνο στην οικονομική διαχείριση των ΟΤΑ. Οι προτάσεις της ΚΕΔΚΕ για μεγαλύτερη διαφάνεια στην λειτουργία των ΟΤΑ, επέκταση των δυνατοτήτων ελέγχου της δημοτικής αντιπολίτευσης και συμμετοχής των πολιτών θα πρέπει να γίνουν δεκτές στον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Παράλληλα θα πρέπει να δοθεί μία άμεση λύση στη σημερινή απαράδεκτη κατάσταση. Στην Τ.Α υπάρχουν σειρά από επάλληλους και αναποτελεσματικούς ελέγχους. Προτείνεται άμεσα στο πλαίσιο του Ελεγκτικού συνεδρίου να δημιουργηθεί ένα ειδικό τμήμα Τ.Α. Να λειτουργήσει συντονιστικό όργανο που θα συμμετέχει η ΚΕΔΚΕ και εκπρόσωποι της ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα μελετά και θα προτείνει λύσεις σχετικά με θέματα τριβής. Τέλος το τμήμα αυτό με ευθύνη του ΥΠΕΣΔΔΑ, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της ΚΕΔΚΕ θα έχει τακτικές συναντήσεις (μία ή δύο φορές το χρόνο) με στόχο την ενημέρωση και την από κοινού επίλυση των τρεχόντων προβλημάτων.

Η φορολογική αποκέντρωση αποτελεί μία πολύ μεγάλη πρόκληση για την εσωτερική οργάνωση και διαχείριση των ΟΤΑ. Σε αναποτελεσματικούς ΟΤΑ η φορολογική αποκέντρωση θα δημιουργήσει νέα και θα διογκώσει τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα με αποτέλεσμα την κατάργηση των πλεονεκτημάτων της.

Οι ΟΤΑ χρειάζονται στρατηγικές που θα τους βοηθήσουν να εξελιχθούν σε περισσότερο δημοσιονομικά υγιείς οντότητες. Αυτές οι στρατηγικές θα βοηθήσουν ώστε οι ΟΤΑ να προσαρμοστούν στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες και στον περιβάλλοντα κοινωνικό και οικονομικό χώρο τους. Μέσω των διάφορων στρατηγικών, που θα αναλυθούν παρακάτω, οι δήμοι θα μπορούν να επιβιώσουν και να «ευδοκιμήσουν» στο μέλλον. Οι στρατηγικές αυτές σκοπό έχουν να βοηθήσουν τους δήμους όχι μόνο στην αποτελεσματική διαχείριση των εσόδων τους, αλλά και στο να διευρύνουν και να εντείνουν την επιρροή τους και τον έλεγχο που ασκούν στον περιβάλλοντα χώρο τους

Οι παρακάτω οκτώ στρατηγικές αποτελούν μια ισορροπημένη προσέγγιση στην δημοσιονομική υγεία των δήμων .

- I. Αύξηση της οικονομικής αποτελεσματικότητας
- II. Διεύρυνση της φορολογικής βάσης
- III. Μείωση της ζήτησης για υπηρεσίες
- IV. Μεταφορά του κόστους σε μη κάτοικους
- V. Εξασφάλιση νέων πηγών εσόδων
- VI. Αύξηση της ελαστικότητας των δαπανών
- VII. Βελτίωση της διαχείρισης των υπάρχοντων πόρων
- VIII. Διαφοροποίηση των πηγών εσόδων

I. Αύξηση της οικονομικής αποτελεσματικότητας, σημαίνει να μη γίνεται σπατάλη των περιορισμένων πόρων των δήμων. Σημαίνει να γίνονται ή να παράγονται περισσότερα με τους ήδη υπάρχοντες πόρους ή να παράγεται η ίδια ποσότητα προϊόντος από τους δήμους με την χρήση λιγότερων πόρων. Με αυτούς τους τρόπους καθίσταται λιγότερο σημαντική η ανάγκη για αύξηση της τοπικής φορολογίας. Κάποια βήματα προς την κατεύθυνση της αύξησης της οικονομικής αποτελεσματικότητας των δήμων είναι η εισαγωγή του ανταγωνισμού στην προσφορά των δημοτικών υπηρεσιών, το μοίρασμα των πόρων και η συνεργασία με άλλους γειτονικούς δήμους ή μεταξύ των διάφορων υπηρεσιών ενός δήμου και η ανακύκλωση. Σε πολύ μικρούς δήμους μια προσέγγιση για την αύξηση της οικονομικής αποτελεσματικότητας είναι η ενίσχυση του εθελοντισμού για ορισμένες δραστηριότητες του δήμου ώστε από τη μια να γίνει εξοικονόμηση χρημάτων και από την άλλη να γίνει προσφορά υψηλότερης ποιότητας υπηρεσιών και διοίκησης.

II. Η διεύρυνση της φορολογικής βάσης των δημοτικών φόρων είναι ένα επιχείρημα για τους δήμους που ασχολούνται με την τοπική οικονομική ανάπτυξη και την οικιστική ανάπτυξη των περιοχών τους . Με την δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την αύξηση της φορολογικής βάσης του φόρου ακίνητης περιουσίας και την διεύρυνση των πωλήσεων από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον εκάστοτε ΟΤΑ, οι ΟΤΑ μπορούν να αυξήσουν τα δημοτικά φορολογικά τους έσοδα. Βέβαια υπάρχουν και κόστη που σχετίζονται με τέτοιου είδους οικονομική δραστηριότητα του δήμου. Όπως είναι οι αναγκαίες απαλλοτριώσεις ή τα αντισταθμιστικά οφέλη που θα πρέπει να δοθούν στους ιδιοκτήτες της γης που πρόκειται να δοθεί για ανάπτυξη, ο εντοπισμός των επενδυτών και η διεύρυνση των προσφερόμενων υπηρεσιών στο σημείο ανάπτυξης της δραστηριότητας. Ένας άλλος τρόπος με τον οποίο οι ΟΤΑ επιχειρούν να αυξήσουν την φορολογική τους βάση είναι μέσω της στρατηγικής επένδυσης των πόρων τους. Για παράδειγμα, ένας δήμος θα μπορούσε να διαφημίσει και να προωθήσει τοπικές πολιτιστικές δραστηριότητες, να επιδοτήσει στεγαστικά δάνεια έτσι ώστε να προσελκύσει νεανικό πληθυσμό ή για να αναπτύξει και να αναπαλαιώσει παλιές περιοχές του δήμου. Σε κάθε περίπτωση πάντως οι δήμοι θα πρέπει να εξετάζουν προσεχτικά τα οικονομικά τέτοιου είδους επενδύσεων αλλά και η χρονική στιγμή μιας τέτοιας απόφασης παίζει σημαντικό ρόλο.

III. Οι δήμοι θα μπορούσαν να μειώσουν τη ζήτηση κάποιων δημοτικών υπηρεσιών ώστε να αποφύγουν και κάποιες δαπάνες. Για παράδειγμα, μπορούν να δώσουν έμφαση στην αύξηση της λήψης προληπτικών μέτρων κατά των κλοπών έτσι ώστε να μειωθούν οι δαπάνες για αστυνόμευση.

IV. Η μεταφορά του κόστους σε μη μόνιμους κάτοικους του δήμου είναι μια στρατηγική η οποία έχει αποδειχθεί ότι είναι πολύ δημοφιλής για τους ψηφοφόρους. Μια τέτοια στρατηγική αφορά τους τουριστικούς δήμους οι οποίοι θα μπορούσαν να χρεώσουν τους μη μόνιμους κατοίκους τους για τις επιπλέον υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης, ειδικά σε δήμους με ελλείψεις νερού, την αστυνόμευση κτλ. Για παράδειγμα, πολύ μικροί δήμοι ή κοινότητες δύσκολα μπορούν να συντηρήσουν ένα δημοτικό αστυνομικό τμήμα. Γι' αυτό το να κατορθώσουν να μετακυλήσουν το κόστος δημιουργίας και συντήρησης του, εκτός δήμου, μπορεί να θεωρηθεί και ως πλεονέκτημα. Ένας τουριστικός δήμος θα μπορούσε να χρεώνει τους χρήστες μη μόνιμους κάτοικους των πισινών και των πάρκων μέσω ενός τέλους. Θα μπορούσε να θεσμοθετηθεί ένας τοπικός φόρος επί των πωλήσεων στο δήμο ή την κοινότητά του. Επίσης θα μπορούσε να επιβληθεί ένα τέλος υπέρ του δήμου για τη χρήση των υπηρεσιών στάθμευσης από τους μη μόνιμους κατοίκους ή και η φορολόγηση των εισιτηρίων προς τα νησιά των οποίων τα έσοδα θα αποδίδονταν προς όφελος της τοπικής νησιώτικης κοινότητας προορισμού. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους ένας δήμος θα μπορούσε να μετακυλήσει το κόστος κάποιων υπηρεσιών στους μη μόνιμους κατοίκους και θα πρέπει να θεωρηθεί ως μια από τις επιλογές σε μια στρατηγική για την δημοσιονομική υγεία των δήμων. Ένας κλασικός φόρος που «εξάγουν οι Ελληνικοί ΟΤΑ είναι τα τέλη παρεπιδημούντων. Θα πρέπει βέβαια να τονιστεί ότι εάν όλοι οι ΟΤΑ εφαρμόσουν φόρους που εξάγονται αφενός μεν θα δημιουργηθούν προβλήματα: α) ως προς την διανομή αφού στην περίπτωση του τέλους παρεπιδημούντων, οι τουριστικοί ΟΤΑ θα έχουν το πλεονέκτημα β)

ακυρώνονται όλα τα πλεονεκτήματα που έχει η τοπική φορολογία και γ) υπάρχει μεγάλος κίνδυνος γενικότερων μακροοικονομικών ανισορροπιών.

V. Η εξασφάλιση νέων πηγών εσόδων. Μια στρατηγική για να γίνει δημοσιονομικά πιο βιώσιμος ένας δήμος είναι η εξασφάλιση νέων πηγών εσόδων. Ένας δήμος θα μπορούσε να συνεργαστεί με γειτονικούς δήμους για την αύξηση των εσόδων του ή για τη μείωση των δαπανών του από την αξιοποίηση οικονομιών κλίμακας. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να συνεργαστεί στην υπηρεσία του για τον καθαρισμό του πάγου, στην αποκομιδή των σκουπιδιών, στην αστυνόμευση ή ακόμα και κάποια μορφή υπηρεσιών πυροπροστασίας.

VI. Η αύξηση της ελαστικότητας των δαπανών έχει να κάνει κυρίως με τις δαπάνες μισθοδοσίας οι οποίες είναι ανελαστικές δαπάνες. Γι' αυτό το λόγω στη διεθνή εμπειρία παρατηρείται για ορισμένες υπηρεσίες και σε πολύ μικρούς δήμους ή κοινότητες αντί να γίνονται προσλήψεις μόνιμου προσωπικού, να γίνεται προχωρούν σε διαδημοτικές συνεργασίες. Μεταξύ μικρών γειτονικών δήμων θα μπορούσαν ορισμένες υπηρεσίες να παρέχονται από κινητές μονάδες ώστε να υπάρχει και μεγάλη προσαρμοστικότητα στις όποιες δημογραφικές αλλαγές.

VII. Βελτίωση της διαχείρισης των υπαρχόντων δημοτικών πόρων. Αυτό δεν σημαίνει τίποτα άλλο από το ότι οι δήμοι θα πρέπει να βελτιώσουν τους φόρο εισπρακτικούς μηχανισμούς τους για τους υπάρχοντες φόρους. Οι δήμοι θα πρέπει να επενδύουνε κάποιους χρηματικούς πόρους με στόχο την είσπραξη κάποιων τόκων και την επαναχρηματοδότηση του δημόσιου χρέους της τοπικής αυτοδιοίκησης με ευνοϊκότερους όρους. Επίσης μια δημοτική

αρχή θα μπορούσε να μειώσει την συχνότητα παροχής κάποιων υπηρεσιών της, εκεί που κρίνει σκόπιμο.

Διαφοροποίηση των πηγών εσόδων. Ένας δήμος ο οποίος εξαρτάται από μια ή ελάχιστες πηγές εσόδων καθίσταται τρωτός στις επιδράσεις που μπορεί να επηρεάσουν τη συγκεκριμένη ροή εσόδων. Γι' αυτό ένα στοιχείο μιας αξιόπιστης στρατηγικής για την βελτίωση της δημοσιονομικής υγείας των δήμων είναι να λάβουνε υπόψη τους ή να βρουνε και εναλλακτικές πηγές εσόδων. Φυσικά αυτό θα πρέπει να γίνει με βάση τις εκάστοτε τοπικές συνθήκες και ευκαιρίες.

1.6 ΠΛΗΡΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Είμαστε μπροστά στις νέες προκλήσεις της ιστορίας και της πορείας του τόπου μας. Σήμερα που τα πάντα αλλάζουν με ραγδαία ταχύτητα βρισκόμαστε στην αναζήτηση λύσεων που θα καταστήσουν τη χώρα μας ισχυρή και ισότιμη με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Μέσα σ' έναν κόσμο που μεταβάλλει καθημερινά τις οικονομικές, κοινωνικές και παραγωγικές του δομές είναι αδύνατο οι παραδοσιακές μορφές οργάνωσης να παραμείνουν αναλλοίωτες και στάσιμες.

Οι διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες οδηγούν αναπόφευκτα στην ανάγκη πολιτικών αποκέντρωσης και στη διαρκή προσπάθεια διαμόρφωσης ενός κατάλληλου μηχανισμού ετοιμότητας, που δεν είναι άλλος από την τέλεια οργανωμένη Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και πόρων στη βάση της αυτονομίας του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του κράτους είναι βασική προϋπόθεση και επιταγή για να αποτελέσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση μοχλό ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο και να συμβάλλει στους εκσυγχρονισμούς της κοινωνίας.

Οι εμπειρίες που αποκομίσαμε μέχρι σήμερα δεν αφήνουν καμία αμφιβολία ότι οι θεσμικές παρεμβάσεις δεν είναι από μόνες τους ικανές να μετατρέψουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε μοχλό οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Για να έχει επιτυχία η προσπάθεια αυτή, μία από τις βασικές προϋποθέσεις είναι και ο εκσυγχρονισμός των οικονομικών λειτουργιών της.

Στην κατεύθυνση αυτή κινείται και η εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στους Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού της χώρας μας.

Οι Δήμοι εφαρμόζοντας τις αρχές του Δημόσιου Λογιστικού (Απλογραφικό Λογιστικό Σύστημα) δεν ήταν σε θέση να παρουσιάσουν σε **δεδομένη χρονική στιγμή** την ακριβή οικονομική κατάσταση, τα περιουσιακά στοιχεία καθώς και τις διάφορες υποχρεώσεις – απαιτήσεις τους, αφού το ισχύον Σύστημα δεν παρείχε την δυνατότητα σύνταξης Ισολογισμού και Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

Από 1/1/2000 εφαρμόστηκε υποχρεωτικά στους Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων ή με έσοδα άνω των 500 εκ. δραχμών η Διπλογραφική Λογιστική, με τη βεβαιότητα ότι μέσω αυτής θα απαλειφθούν τα μειονεκτήματα και οι αδυναμίες που παρουσίαζε το Απλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.

Πολλά και ποικίλα τα πλεονεκτήματα που προέκυψαν, και οι λύσεις που δόθηκαν από την εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος στους Δήμους μας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

1. Η σύνταξη και δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμός και Αποτελέσματα Χρήσεως) επέτρεψε την απεικόνιση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης του κάθε Δήμου και έδωσε την δυνατότητα σύγκρισης δημοσιευμένων στοιχείων.
2. Άμεση, αξιόπιστη και ακριβή πληροφόρηση των οικονομικών στοιχείων και μεγεθών του εκάστοτε Δήμου. Οι Ο.Τ.Α. είναι σε θέση να γνωρίζουν έγκαιρα και σωστά:
 - a. Ανά πάσα στιγμή τα πάγια στοιχεία, τα δικαιώματα, τις απαιτήσεις και τις υποχρεώσεις τους
 - b. Ανά μονάδα χρόνου τα αποτελέσματα που πέτυχαν από τις οικονομικές τους δραστηριότητες
 - c. Ανά τμήμα/υπηρεσία το κόστος λειτουργίας τους και το αποτέλεσμα που επέτυχαν
3. Ο σωστός προγραμματισμός των πληρωμών και εισπράξεων για την υλοποίηση των έργων.
4. Ο καλύτερος δυνατόν οικονομικός, διαχειριστικός και διοικητικός έλεγχος των Ο.Τ.Α. εκ μέρους των οργάνων τους.

Αναλύοντας τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το Δημόσιο Λογιστικό σαν ένα εργαλείο καθαρά ταμειακής διαχείρισης, δεν διέθετε τις δυνατότητες μιας ολοκληρωμένης και αξιόπιστης λογιστικής παρακολούθησης.

Αυτός είναι και ο κυριότερος λόγος που καθιστούσε απαραίτητη την εφαρμογή και χρήση του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στους Ο.Τ.Α.

Με την εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος στους ΟΤΑ, περάσαμε σε μία νέα φάση σε ότι αφορά στην παρακολούθηση των οικονομικών των Δήμων κι αυτό γιατί τις αλλαγές στη λογιστική παρακολούθηση δεν μπορούμε να τις δούμε ξεκομμένα από τις νέες απαιτήσεις στην διοίκηση των Ο.Τ.Α.

Σήμερα είναι απαραίτητη η γνώση όχι μόνο πρωταρχικών οικονομικών πληροφοριών (γνώση της χρηματοοικονομικής θέσης του Δήμου-υποχρεώσεις και απαιτήσεις), αλλά και του αναλυτικού αποτελέσματος.

Απαραίτητη είναι επίσης και η διαμόρφωση ενός πληροφοριακού συστήματος Διοίκησης σε ότι αφορά στην ανάγκη για σαφείς αποφάσεις στο έργο του κάθε Δήμου. Αυτό όμως το Πληροφοριακό Σύστημα Διοίκησης προϋποθέτει αξιόπιστη και επιστημονική οικονομική πληροφορία, η οποία σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των οικονομικών αριθμοδεικτών, αποτελεί την απαραίτητη βάση για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών αποτελεσματικότητας στο έργο του κάθε Δήμου.

Η εφαρμογή της Διπλογραφικής Λογιστικής μεθόδου στις οικονομικές υπηρεσίες, που αποτελούν την καρδιά του κάθε Δήμου, επέφερε αλλά και απαίτησε αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία του Δήμου, δίνοντας παράλληλα

δυνατότητες για το πέρασμα σε ανώτερα επίπεδα οικονομικής διαχείρισης. Πρέπει να κατανοηθεί από όλους, πως χρειάζεται ουσιαστική αναβάθμιση της λειτουργίας των οικονομικών υπηρεσιών των Δήμων και του προσωπικού που τις στελεχώνει.

1.7 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ /ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Πρέπει να γίνεται οργάνωση της απογραφής της ακίνητης περιουσίας και καθορισμός των πηγών που θα προέλθουν τα στοιχεία. Σε περιπτώσεις κατεστραμμένων παγίων απαιτείται να γίνεται σχετική εισήγηση για το τι θα γίνει με αυτά ή πως μπορούν να αξιοποιηθούν. Γενικότερα η εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας μπορεί να πραγματοποιηθεί αν πραγματοποιηθούν με αποφασιστικότητα διάφορες ενέργειες. Ενδεικτικά ενέργειες είναι:

1. Καταγραφή της πάγιας περιουσίας. Για την καταγραφή της περιουσίας βοηθούν τα εξής γεγονότα: όταν ο Δήμος έχει κτηματολογηθεί, όταν υπάρχει και τηρείται βιβλίο περιουσίας και αν υπάρχουν παλαιά αρχεία καταγραφής.
2. Νομική επεξεργασία της απογραμμένης ακίνητης περιουσίας. Θα προκύψουν θέματα σχετικά με την κυριότητα ακινήτων και γενικότερα με το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Ξεκαθάρισμα στο ιδιοκτησιακό καθεστώς ακινήτων. Χρειάζονται τίτλοι ιδιοκτησίας, μεταγραφές στο Υποθηκοφυλακείο και λοιπές σχετικές ενέργειες.
3. Αποτίμηση της πάγιας περιουσίας: τα ακίνητα αποτιμώνται με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών ενώ τα υπόλοιπα πάγια

αποτιμώνται στην τρέχουσα αξία τους. Καταγραφή και αποτίμηση παγίων στοιχείων κοινής χρήσης. Καταγραφή χωρίς αποτίμηση παγίων στοιχείων που δεν ανήκουν ιδιοκτησιακά στο Δήμο αλλά σε τρίτους.

4. Ομαδοποίηση των παγίων ανά λογαριασμό.
5. Έγκριση της απογραφής από το Δημοτικό Συμβούλιο.
6. Καταχώρηση των παγίων στοιχείων στο μητρώο παγίων.
7. Αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της στέγασης των υπηρεσιών του Δήμου που σήμερα φιλοξενούνται σε ενοικιαζόμενους χώρους με μεγάλες δαπάνες το χρόνο για ενοίκια.
8. Μπορεί να εξεταστεί ακόμα και η δυνατότητα και νομιμότητα δημοπράτησης οικοπέδων με τη μέθοδο της αντιπαροχής για τη στέγαση υπηρεσιών του Δήμου σε ιδιόκτητους χώρους.
9. Να εξεταστεί η αποδοτικότερη εκμετάλλευση της ακίνητης και κινητής περιουσίας του Δήμου ώστε να αποδίδει πραγματικά έσοδα που θα μπορούσαν να καλύψουν λοιπές λειτουργικές δαπάνες.
10. Να γίνει αποτίμηση της αξίας των ακινήτων με το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού που εφαρμόζουν οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες. Στα υπό κατασκευή ακίνητα να προσδιοριστεί η αξία τους σύμφωνα με το κόστος κατασκευής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

2.1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο περισσότερος κόσμος καθημερινά κάνει εκτιμήσεις για το εισόδημα του, προβλέπει και σχεδιάζει τις δαπάνες του ανάλογα με τις ανάγκες του, τόσο τις βραχυπρόθεσμες όσο και τις μακροπρόθεσμες, όπως η αγορά μιας οικίας, η χρηματοδότηση των σπουδών των παιδιών τους και η αποταμίευση χρημάτων για την συνταξιοδότηση τους. Αυτός ο σχεδιασμός που κάνουν, τους βοηθά να μπορούν να προγραμματίζουν και να περιορίζουν τις δαπάνες τους μέσα στο προκαθορισμένο ποσό που έχουν θέσει και σύμφωνα με τις οικονομικές δυνατότητες που έχουν. Τα άτομα αυτά αν και μπορεί να μην το συνειδητοποιούν, εφαρμόζουν μια διαδικασία καταρτίσεις προϋπολογισμού. Με την ίδια λογική που ο καθ' ένας από μας προγραμματίζει τις ανάγκες του, έτσι και η επιχείρηση συντάσσει το προϋπολογισμό, ο οποίος αποτελεί ένα πολύ σημαντικό και χρήσιμο εργαλείο για την επιχείρηση.

Προϋπολογισμός (Budget) είναι ένα αναλυτικό σχέδιο, ένα επιχειρηματικό πλάνο επερχόμενης χρονικής περιόδου, που εκφράζεται με επίσημος ποσοτικούς όρους, αποτελώντας ένα σημαντικό βήμα του αποτελεσματικού χρηματοοικονομικού σχεδιασμού. Είναι ένα πρόγραμμα της οικονομικής διαχείρισης των προβλεπόμενων εργασιών μιας επιχείρησης, για την απόκτηση και τη χρησιμοποίηση οικονομικών και άλλων πόρων μέσα σε

μια καθορισμένη χρονική περίοδο. Τέτοιες εργασίες είναι μεταξύ άλλων η παραγωγή, οι πωλήσεις, οι επενδύσεις κ.λ.π.

Ο Συνολικός προϋπολογισμός (Master budget) είναι μια σύνοψη των σχεδίων μιας εταιρείας. Ορίζει συγκεκριμένους στόχους, για τις πωλήσεις, την παραγωγή, τη διανομή και τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Κατά κανόνα καταλήγει σε έναν προϋπολογισμό μετρητών, σε μια προϋπολογιζόμενη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και σε ένα, προϋπολογιζόμενο ισολογισμό. Με λίγα λόγια αντιπροσωπεύει μια σφαιρική εικόνα των σχεδίων της εταιρείας για το μέλλον και για τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθούν αυτά τα σχέδια (Garrison R., Noreen E., Θερίου Ν., Σοκοδήμος Α., 2005).

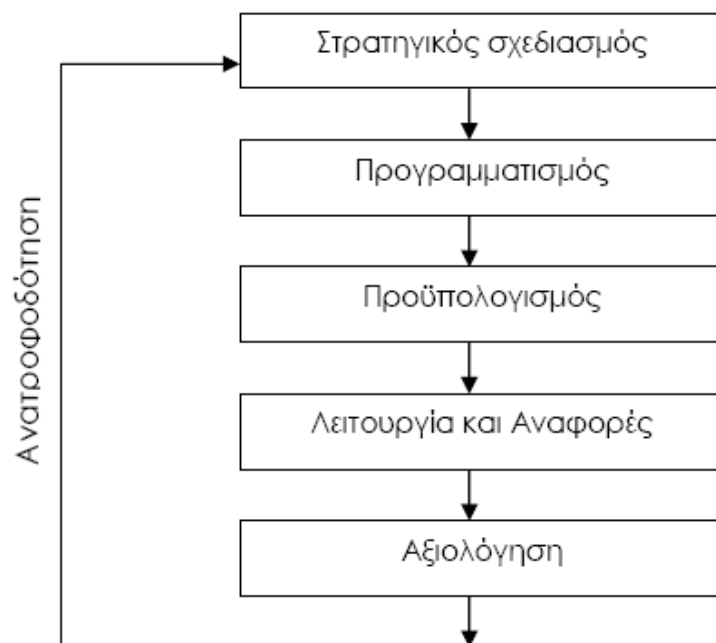
2.2. Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Η επιτυχία μιας επιχείρησης βασίζεται στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων και του οράματος που έχει θέσει από την στιγμή της ίδρυσης της και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της. Η επιτυχία κάθε επιχείρησης βασίζεται σε πέντε βασικές λειτουργίες οι οποίες είναι η διοίκηση, ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η διεύθυνση και ο αποτελεσματικός έλεγχος. Οι έννοιες αυτές δεν έχουν αφηρημένο περιεχόμενο, αλλά είναι στην ουσία ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν άμεσα και αποτελεσματικά. Η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να εκμεταλλεύεται σε μέγιστο βαθμό όλους τους διαθέσιμους πόρους και να γνωρίζει τις ανάγκες, τις υποχρεώσεις αλλά και τα προσδοκώμενα οφέλη όσο το δυνατό πιο έγκαιρα. Για να το επιτύχει αυτό πρέπει να θέσει σε εφαρμογή

διάφορους μηχανισμούς. Τέτοιοι μηχανισμοί και εργαλεία που θα τη βοηθήσουν στην εκτέλεση των καθηκόντων της είναι, η παρακολούθηση της οικονομικής της πορείας, η διοίκηση του ανθρωπίνου δυναμικού, όπως και η χρησιμοποίηση του προϋπολογισμού, η οποία μπορεί να συμβάλει σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό στην κάλυψη των αναγκών της διοίκησης στις πέντε βασικές λειτουργίες της. Φυσικά ο προϋπολογισμός δεν αποτελεί πανάκια, αλλά στην ουσία είναι ένα πολύ χρήσιμο μέσο.

Στην πραγματικότητα οι λειτουργικοί προϋπολογισμοί μπορούν να ενταχθούν στο μακροχρόνιο πλάνο της επιχείρησης, σαν έκφραση του για το τρέχον κάθε φορά έτος (Yoshikawa T., 1994). Όπως φαίνεται και στο σχήμα που ακολουθεί, ο προϋπολογισμός είναι μια συνέχεια του στρατηγικού και μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού της επιχείρησης και αποτελεί βάση για την λειτουργία της και την αξιολόγηση της.

Σχέση Προϋπολογισμού και στρατηγικής

Ο Welsch G. και συνεργάτες ορίζουν τον προϋπολογισμό ως μια συστηματική και τυποποιημένη προσέγγιση για την εκτέλεση σημαντικών σταδίων της διοίκησης, του σχεδιασμού και του ελέγχου (Welsch G., Hilton R., Gordon P., 1988). Υπό αυτή τη σκοπιά ο προϋπολογισμός αποτελεί μέρος της ανάπτυξης του μακροχρόνιου σχεδιασμού της επιχείρησης αλλά απαραίτητος για την υλοποίησή του.

2.3. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Οι εταιρείες αποκομίζουν πολλά πλεονεκτήματα από ένα πρόγραμμα κατάρτισης προϋπολογισμών. Το πρώτο από τα μεγάλα οφέλη της διαδικασίας του προϋπολογισμού είναι ότι **ελέγχει εκ των προτέρων ολόκληρη τη δραστηριότητα της επιχείρησης.**

Ανάμεσα στα άλλα πλεονεκτήματα είναι και τα εξής:

1. Παρέχουν ένα μέσο **μετάδοσης των σχεδίων** των διευθυντικών στελεχών σε όλα τα κλιμάκια του οργανισμού, όπως αναλύσαμε και πιο πάνω.
2. Υποχρεώνουν τα στελέχη να σκεφτούν το μέλλον και να **καταστρώσουν σχέδια** γι' αυτό. Αν δεν ήταν υποχρεωτική η κατάρτιση προϋπολογισμού, πολλά στελέχη θα αφιέρωναν όλο τους το χρόνο στην αντιμετώπιση καθημερινών έκτακτων περιστατικών.
3. Η διαδικασία κατάρτισης προϋπολογισμού προσφέρει ένα **μέσο κατανομής πόρων** σε εκείνα τα τμήματα του οργανισμού όπου μπορούν να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικότερα.
4. Η διαδικασία κατάρτισης προϋπολογισμού μπορεί να **αποκαλύψει πιθανά προβλήματα** πριν αυτά εκδηλωθούν.

5. **Συντονίζουν δραστηριότητες** ολόκληρου του οργανισμού ολοκληρώνοντας τα σχέδια των διαφόρων μερών. Η κατάρτιση προϋπολογισμού βοηθάει να διασφαλιστεί ότι οι προσπάθειες όλων στον οργανισμό συγκλίνουν προς την ίδια κατεύθυνση.

6. **Καθορίζουν σκοπούς και στόχους** που μπορούν να παίξουν ρόλο προτύπων βέλτιστης πρακτικής για την αξιολόγηση της μετέπειτα απόδοσης (Garrison, R., Noreen. E., Θερίου N., Σοκοδήμος A., 2005).

Με άλλα λόγια βοηθά την επιχείρηση να εντοπίσει και να διορθώσει προβλήματα που αφορούν όλα τα στάδια λειτουργία της, πιο εύκολα μπορεί η επιχείρηση να επιλύσει προβλήματα προγραμματισμού, διοίκησης υφισταμένων, αποτελεσματικού ελέγχου και άλλα.

2.4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Οι αρχές που πρέπει να διέπουν τον προϋπολογισμό είναι οι εξής:

1. Δημοσιότητα

Σύμφωνα με αυτή την αρχή πρέπει να παρέχεται επαρκής ενημέρωση στους ενδιαφερόμενους και πρέπει ο προϋπολογισμός να δημοσιεύεται.

2. Ενιαίας διάρκειας

Ο προϋπολογισμός έχει σύμφωνα με αυτή την αρχή ετήσια διάρκεια και αυτό γίνεται για να εκτιμώνται και να ελέγχονται ευκολότερα τα έξοδα και τα έσοδα.

3.Ενότητα

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα πρέπει να παρουσιάζονται σε έναν ενιαίο πίνακα και όχι κάπου άλλου.

4.Καθολικότητα

Τα ακαθάριστα έσοδα και έξοδα πρέπει να παρουσιάζονται στην ακαθάριστη μορφή τους. Με αυτή την αρχή διευκολύνεται η άσκηση καλύτερου ελέγχου και η διαφάνεια.

5.Η αρχή του μη ειδικού προορισμού των εσόδων

Με βάση την αρχή αυτή απαγορεύεται ο εκ των προτέρων προσδιορισμός των εσόδων για την πραγματοποίηση μιας δαπάνης. Με αυτή την αρχή εξασφαλίζεται η ευελιξία και ο περιορισμός των σπαταλών.

6.Ειδίκευση

Η αρχή αυτή περιλαμβάνει την λεπτομέρεια εξειδίκευσης των πιστώσεων, που σημαίνει δέσμευση του φορέα, εξυπηρετεί την διαφάνεια και με αυτόν τον τρόπο γίνονται λιγότερες αυθαιρεσίες και δεν καταχράται δημόσιο χρήμα.

7.Σαφήνεια

Σχετική με την προηγούμενη αρχή είναι η αρχή της σαφήνειας. Αναφέρονται στους ειδικούς σκοπούς που θα διατεθούν οι πιστώσεις, που θα περιγράφονται με τον πιο λεπτομερή τρόπο.

8.Ακρίβεια

Η αρχή της ακρίβειας αναφέρεται στο να μην υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ προϋπολογισθέντων και πραγματικών μεγεθών.

9.Ειλικρίνεια

Η αρχή αυτή αναφέρεται στο να περιγράφονται τα μεγέθη στην πραγματική τους διάσταση για να μην εξυπηρετούνται σκοπιμότητες με την απόκρυψή τους, διότι έτσι διαστρεβλώνεται η εικόνα του προϋπολογισμού.

2.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Προγραμματισμός επενδύσεων κεφαλαίου ή απλούστερα προϋπολογισμός είναι η διαδικασία κατά την οποία σχεδιάζονται οι δαπάνες μιας επιχείρησης σε μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας. Ο προϋπολογισμός επενδύσεων κεφαλαίου αναφέρεται στην ανάλυση επενδυτικών σχεδίων από μια επιχείρηση και στην απόφαση αποδοχής ή απόρριψής τους.

Μια επενδυτική πρόταση πρέπει να κρίνεται θετικά μόνο όταν παρέχει μια απόδοση μεγαλύτερη ή ίση της απαιτούμενης απόδοσης από τους επενδυτές. Ας υποθέσουμε ότι η απαιτούμενη απόδοση από τους επενδυτές είναι δεδομένη.

Ο προϋπολογισμός επενδύσεων κεφαλαίου περιλαμβάνει τις εξής διαδικασίες:

- Εξεύρεση επενδυτικών προτάσεων

- Εκτίμηση των πρόσθετων ταμειακών ροών της κάθε επενδυτικής πρότασης
- Αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων και επιλογή τους βασισμένη σε ένα κριτήριο αποδοχής
- Συνεχή επανεξέταση των επενδυτικών προτάσεων μετά την αποδοχή τους

Από την στιγμή κατά την οποία έχουμε εκτιμήσει τις πρόσθετες ταμειακές ροές των επενδυτικών έργων τα οποία εξετάζει μια επιχείρηση, θα πρέπει να τα αξιολογήσουμε και να τα αποδεχθούμε ή να τα απορρίψουμε, χρησιμοποιώντας κάποιο κριτήριο αποδοχής. Ας υποθέσουμε ότι οι πρόσθετες ταμειακές ροές που θα προέλθουν από την αποδοχή ενός επενδυτικού προγράμματος είναι βέβαιες. Με άλλα λόγια ο προϋπολογισμός επενδύσεων κεφαλαίου γίνεται κάτω από συνθήκες βεβαιότητας. Επιπλέον για να απλοποιήσουμε την ανάλυση μας, υποθέτουμε ότι η απόδοση την οποία απαιτεί η επιχείρηση να έχει από τα επενδυτικά της προγράμματα για να τα κάνει αποδεκτά είναι δεδομένη και ίδια για όλα τα προγράμματα. Η υπόθεση αυτή ισχύει εάν η επιχείρηση διατηρεί σταθερό τον επιχειρηματικό της κίνδυνο, τον χρηματοοικονομικό της κίνδυνο, και τη μερισματική της πολιτική. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να κάνουμε τις παρακάτω τρεις υποθέσεις:

- Υποθέτουμε ότι ο κίνδυνος ή η ποιότητα των εξεταζόμενων επενδυτικών προτάσεων δεν διαφέρει από τον κίνδυνο των υπαρχόντων επενδυτικών έργων της επιχείρησης και κατά συνέπεια η αποδοχή οποιουδήποτε επενδυτικού έργου δεν θα μεταβάλλει τον επιχειρηματικό κίνδυνο της επιχείρησης.

- Υποθέτουμε ότι η σύνθεση των κεφαλαίων με τα οποία θα χρηματοδοτηθούν τα νέα επενδυτικά προγράμματα είναι ίδια με εκείνη την οποία έχουν χρηματοδοτηθεί τα ήδη υπάρχοντα επενδυτικά προγράμματα. Άρα , η κεφαλαιακή διάρθρωση της επιχείρησης δεν μεταβάλλεται και επομένως δεν μεταβάλλεται και ο χρηματοοικονομικός της κίνδυνος.
- Υποθέτουμε ότι η μερισματική πολιτική της επιχείρησης παραμένει σταθερή, έτσι ώστε η συνολική αξία της επιχείρησης δεν μεταβάλλεται επομένως δεν μεταβάλλεται και το κόστος κεφαλαίου της.

Τα πιο διαδεδομένα επενδυτικά κριτήρια που χρησιμοποιεί μια επιχείρηση είναι:

- Το κριτήριο της μέσης απόδοσης
- Το κριτήριο επανείσπραξης
- Το κριτήριο της καθαρής παρούσας αξίας
- Το κριτήριο του εσωτερικού βαθμού απόδοσης και
- Το κριτήριο του δείκτη αποδοτικότητας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

3.1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΝΕΟ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ Ν.3463/2006 (ΦΕΚ ΤΕΥΧΟΣ Α' 114/08.06.2006))

Η διαδικασία των διαρθρωτικών αλλαγών για την τοπική αυτοδιοίκηση περνάει μέσα από την εφαρμογή του Νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, τον Καποδίστρια ΙΙ, τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, τα προγράμματα ΘΗΣΕΑΣ κλπ, το 4^ο Κοινοτικό πλαίσιο (ΕΣΠΑ) κ.α., με στόχο την ολοκλήρωση των ΟΤΑ ως τοπικό κράτος, την ενίσχυση της λογικής της επιχειρηματικότητας και του manager και την προώθηση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου που να τα υπηρετεί.

Είναι αλήθεια, πως στο κομμάτι αυτό, οι κινήσεις πόλης δεν έχουν ιδιαίτερα ανεπτυγμένες επεξεργασίες. Υπάρχει ένα έλλειμμα εκτιμήσεων και ανάλυσης, το οποίο αντανακλάται φυσικά και στην πρακτική μας δράση, στα μέτωπα που ανοίγουμε στις περιοχές όπου δρούμε κλπ. Πλευρές, όπως ο ρόλος της ΕΕ σε αυτή τη διαδικασία αναδιάρθρωσης είναι αδύναμες και χρειάζονται ειδική δουλειά και επεξεργασία από εμάς. Δεν θα πρέπει εξάλλου να ξεχνάμε ότι οι δήμοι αποτέλεσαν αρκετές φορές στο παρελθόν την εμπροσθοφυλακή ευρύτερων αντιδραστικών αλλαγών, μεταμφιεσμένων με το μανδύα του «τοπικού». Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτέλεσε η περίπτωση της «δημοτικής ραδιοφωνίας» την δεκαετία του 80 η οποία άνοιξε κανονικά το δρόμο και δημιούργησε την αγορά των ιδιωτικών μετέπειτα ΜΜΕ.

Βασική πλευρά της φιλοσοφίας του νέου κώδικα αποτελεί η κατεύθυνση ότι οι δήμοι οφείλουν να αποκτήσουν χαρακτήρα επιχειρησιακών μονάδων και αυτό επιβάλλει την καθιέρωση νέου διοικητικού και οικονομικού μοντέλου λειτουργίας των Ο.Τ.Α.

Αυτό εκφράζεται ξεκάθαρα με την προώθηση αλλαγών που συνδέονται με τα οικονομικά των δήμων όπως:

- Η αναζήτηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης κυρίως από την ελεύθερη τραπεζική αγορά, με τον ανάλογο επενδυτικό σχεδιασμό.

- Αναβάθμιση του ζητήματος της τοπικής φορολογίας.

- Ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για έργα και υπηρεσίες αυτοχρηματοδοτούμενες

- Ομολογιακά δάνεια και πρόσβαση στη διεθνή αγορά κεφαλαίων.

Ξεκάθαρα λοιπόν μπαίνει ένα πλαίσιο που θεωρεί τους δήμους επιχειρηματικές μονάδες, που πρέπει να λειτουργούν με ιδιωτικο-οικονομικά κριτήρια και με την ανταποδοτικότητα να κατέχει κεντρική θέση στον όποιο σχεδιασμό τους. Η αγορά εισβάλλει ορμητικά στο χώρο των Ο.Τ.Α. σφραγίζοντας την αντιμετώπιση του δημότη ως πελάτη.

Σε αυτή την κατεύθυνση θεσπίζονται τα 4ετή επιχειρησιακά προγράμματα με τα οποία θα κινηθούν αλλά και θα αξιολογηθούν όλοι οι Ο.Τ.Α. Σε αυτό το ίδιο πλαίσιο η επιχειρηματική λειτουργία των Ο.Τ.Α. επιβάλλει την λειτουργία τους με δείκτες αξιολόγησης, αποτιμήσεις τιμής-κόστους-κέρδους, ώστε να ξεκαθαρίσει το τοπίο για το ιδιωτικό κεφάλαιο. Στο ίδιο μήκος κύματος, με το άρθρο 224 του Κώδικα δίνεται η δυνατότητα από τους ΟΤΑ να χρησιμοποιούν τις διατάξεις του νόμου για τις ΣΔΙΤ (3389/05),

για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών καθώς και για τη θέσπιση «Επιχειρησιακών Σχεδίων» των Ο.Τ.Α.

Σύμφωνα με τον Ν. 3463/2006, Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συνομολογούν δάνεια με το κράτος, με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας ή του εξωτερικού και με κάθε είδος δημόσιους οργανισμούς και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, για την πραγματοποίηση, αποκλειστικώς, σκοπών που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους.

Με την απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που αφορά τη σύναψη του δανείου πρέπει να καθορίζονται ο σκοπός, οι όροι του, και η τοκοχρεολυτική δόση. Για να συναφθεί δάνειο για την εκτέλεση έργων ή προμηθειών, πρέπει να υπάρχει προκαταρκτική μελέτη ή προμελέτη ή οριστική μελέτη των έργων ή των προμηθειών, για τα οποία θα συνομολογηθεί το δάνειο, που να έχει συνταχθεί και εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα.

Απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί το δάνειο για σκοπό άλλον από εκείνο για τον οποίο συνομολογήθηκε. Επιτρέπεται εξαιρετικά να χρησιμοποιηθεί το δάνειο ή ένα μέρος του για την εκτέλεση άλλου έργου, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των μελών του. Αν και ο σκοπός αυτός ματαιωθεί το δάνειο επιστρέφεται στο δανειστή.

Για τη συνομολόγηση δανείου ποσού άνω του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων (1.500.000) ευρώ, η σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 των

μελών του. Το ανωτέρω ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Η εξυπηρέτηση του δανείου δεν επιτρέπεται να γίνεται από έσοδα που προέρχονται από εξειδικευμένες επιχορηγήσεις ή από τα ανταποδοτικά τέλη ή από το τμήμα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) που προορίζονται για επενδυτικές δραστηριότητες των Ο.Τ.Α. (ΣΑΤΑ). Επιτρέπεται η λήψη δανείου με εκχώρηση εσόδων για την ασφάλεια του από ανταποδοτικά τέλη με την προϋπόθεση ότι το δάνειο συνάπτεται με την εξυπηρέτηση της αντίστοιχης υπηρεσίας χάριν της οποίας επιβάλλονται τα ανταποδοτικά τέλη.

Επίσης επιτρέπεται η λήψη δανείου με ασφάλεια την εκχώρηση εσόδων από εξειδικευμένες επιχορηγήσεις ή από το τμήμα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) που προορίζονται για επενδυτικές δραστηριότητες των ΟΤΑ (ΣΑΤΑ), υπό την προϋπόθεση ότι το δάνειο συνάπτεται για την εξυπηρέτηση ή εκτέλεση συγκεκριμένων έργων ή προμηθειών, που προβλέπονται από τη ΣΑΤΑ ή την εξειδικευμένη επιχορήγηση.

Στους πιο πάνω περιορισμούς δεν περιλαμβάνονται τα κάθε είδους έσοδα των ΟΤΑ που προέρχονται από τους Συνδέσμους στους οποίους ανήκουν.

Απαραίτητο στοιχείο για την υπογραφή της δανειακής σύμβασης, με εξαίρεση τα δάνεια που συνομολογούνται με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, αποτελεί η πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας από την οποία προκύπτει η νομιμότητα της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Η πράξη του Γενικού Γραμματέα πρέπει να μνημονεύεται στη δανειακή σύμβαση.

Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου παρέχονται μόνο για δάνεια των

οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που συνομολογούνται με ανεγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της αλλοδαπής και σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις του Ν.2322/1995 (ΦΕΚ 143/Α/1995).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

4.1. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΟΥΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση σε τοπικό επίπεδο αποτελεί το επίκεντρο του εκσυγχρονισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο εκσυγχρονισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προάγει την ποιότητα των «τοπικών» υπηρεσιών και την αποτελεσματικότητα της «τοπικής» δημοκρατίας, καθώς επιτρέπει στους οργανισμούς:

- τον σχεδιασμό συνολικής στρατηγικής για την τοπική ανάπτυξη
- την παροχή αποτελεσματικών και με μικρό κόστος υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση της τοπικής κοινωνίας
- την αποτίμηση της ποιότητας των υπηρεσιών αυτών
- τη λήψη γρήγορων, αποτελεσματικών και υπεύθυνων αποφάσεων

Η Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση ενδυναμώνει τα παραπάνω και σχετίζεται με:

- Τον μετασχηματισμό των «τοπικών» υπηρεσιών για τους πολίτες
- Την ανανέωση της «τοπικής» δημοκρατίας
- Την προώθηση της «τοπικής» οικονομικής βιωσιμότητας.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ορίζεται ως «η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών στις δημόσιες διοικήσεις, σε

συνδυασμό με οργανωτικές αλλαγές και νέες δεξιότητες, ώστε να βελτιωθούν η παροχή δημοσίων υπηρεσιών και οι δημοκρατικές διαδικασίες καθώς και να ενισχυθεί η υποστήριξη των πολιτικών που ασκεί το δημόσιο». (ορισμός ΕΕ).

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποτελεί καταλύτη για να διευκολυνθεί η καλύτερη και αποτελεσματικότερη διοίκηση. Βελτιώνει τη διαμόρφωση και την εφαρμογή των πολιτικών που ασκεί το Δημόσιο και βοηθά τον δημόσιο τομέα να αντιμετωπίσει τις αλληλοσυγκρουόμενες απαιτήσεις για την παροχή περισσότερων και καλύτερων υπηρεσιών με λιγότερους πόρους.

Ενώ η τεχνολογία δεν μπορεί να μετατρέψει τις κακές διαδικασίες σε καλές, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση προσφέρει στον δημόσιο τομέα μία επιλογή για να επιτελέσει διαφορετικά τα καθήκοντά του.

Για παράδειγμα, η βελτίωση της απόδοσης και του ανταγωνισμού στις δημόσιες συμβάσεις με την ηλεκτρονική διεκπεραίωση των συμβάσεων είναι δυνατόν να εξοικονομηθούν εκατοντάδες εκατομμυρίων ευρώ και να κατευθυνθούν προς επένδυση σε δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, ώστε να συμβάλουν στην οικονομική μεγέθυνση. Παράλληλα θα βελτιωθεί η διαφάνεια και η λογοδοσία για τις δημόσιες συμβάσεις.

Ορισμένες κυβερνήσεις έχουν μειώσει δραστικά το χρόνο που χρειάζεται για την ίδρυση νέας εταιρείας και προσφέρουν δωρεάν ηλεκτρονική εγγραφή στα μητρώα. Με τον τρόπο αυτό οι επιχειρηματίες έχουν τη δυνατότητα να αφιερώνουν τους περιορισμένους πόρους τους σε πραγματικά επιχειρηματικές δραστηριότητες. Με τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων κοινωνικής ασφάλισης οι εταιρίες εξοικονομούν ήδη σήμερα

διοικητικά γενικά έξοδα και έτσι ελευθερώνονται πόροι για την παραγωγή ή την καινοτομία.

Με την ηλεκτρονική διάθεση πληροφοριών του δημοσίου τομέα προς περαιτέρω αξιοποίηση (όπου αυτό επιτρέπεται από τη νομοθεσία), παρέχεται στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να αναπτύξουν ελκυστικότερα και ανταγωνιστικότερα προϊόντα..

Οι πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση και τις θέσεις απασχόλησης σε όλη την ΕΕ που παρέχονται σε μονοαπευθυντικό δικτυακό τόπο ως πανευρωπαϊκή υπηρεσία διευκολύνουν την κινητικότητα για απασχόληση στην εσωτερική αγορά. Η δημοσίευση πληροφοριών σε διάφορες γλώσσες μέσω δικτυακού τόπου βοηθά τους μετανάστες να κατατοπιστούν καλύτερα ώστε να διευκολυνθεί η οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωσή τους.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση προσφέρει στον δημόσιο τομέα τη δυνατότητα να διατηρήσει και να ενισχύσει την ορθή διακυβέρνηση στην κοινωνία της γνώσης. Αυτό σημαίνει:

1. Ανοικτό και διεπόμενο από διαφάνεια δημόσιο τομέα: δημόσια διοίκηση κατανοητή και υπόλογη έναντι των πολιτών, ανοικτή στη δημοκρατική συμμετοχή και έλεγχο.
2. Δημόσιος τομέας στην υπηρεσία όλων. Δημόσιος τομέας με επίκεντρο τους χρήστες πρέπει να απευθύνεται σε όλους, δηλαδή να μην αποκλείεται κανένας από τις υπηρεσίες που παρέχονται και να γίνεται σεβαστή η προσωπικότητα με την παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών.
3. Παραγωγικός δημόσιος τομέας που να αξιοποιεί όσο το δυνατόν καλύτερα τα χρήματα των φορολογουμένων. Το αποτέλεσμα είναι να αναλώνεται λιγότερος χρόνος για την αναμονή στις ουρές, η δραστική μείωση των

σφαλμάτων και η διάθεση περισσότερου χρόνου για επαγγελματική διαπροσωπική υπηρεσία, στοιχεία που καθιστούν πιο ικανοποιητική την εργασία των δημοσίων υπαλλήλων.

Εν συντομία, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση βοηθά να καταστεί ο δημόσιος τομέας περισσότερο ανοικτός, με λιγότερους αποκλεισμούς και υψηλότερη παραγωγικότητα.. Η *χρηστή διακυβέρνηση* υπό αυτή την έννοια -που πρέπει να επιτευχθεί με τον κατάλληλο συνδυασμό τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, οργανωτικής καινοτομίας και βελτίωσης των δεξιοτήτων ("ηλεκτρονική διακυβέρνηση")- μπορεί επίσης να εφαρμοστεί σε άλλες υπηρεσίες, όπως π.χ. στην υγεία, την εκπαίδευση και τις δημόσιες μεταφορές. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι κατά συνέπεια ευρύτερη έννοια και πολλά από τα διδάγματα και τις δράσεις που παρατίθενται κατωτέρω είναι δυνατόν να εφαρμοστούν επίσης για την ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών σε άλλους τομείς όπως η υγεία και η εκπαίδευση. Ωστόσο, το επίκεντρο εν προκειμένω, όπου αναφέρεται η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, είναι οι παρεχόμενες διοικητικές υπηρεσίες και η υποστήριξη των δημοκρατικών διαδικασιών.

Για μια επιτυχημένη ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι απαραίτητες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

Πολιτική ηγεσία

Ο ρόλος της πολιτικής ηγεσίας στην επιτυχία ενός έργου ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Οι πολιτικοί ηγέτες θα πρέπει να έχουν πεισθεί για τη σημασία της, να συμφωνούν στην εφαρμογή του έργου και βεβαίως να είναι δεκτικοί στις αλλαγές. Είναι επίσης σημαντικό να

χρησιμοποιούν οι ίδιοι στην καθημερινή τους λειτουργία τις τεχνολογίες Πληροφορικής και επικοινωνιών.

Ωστόσο, αν και δεν είναι απαραίτητο να είναι ειδικοί σε ζητήματα τεχνολογίας, θα πρέπει να έχουν ένα όραμα σε σχέση με την εφαρμογή της. Το Συνέδριο το οποίο έγινε στο Como, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι *«η ηλεκτρονική διακυβέρνηση χωρίς όραμα δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Ολοκληρωμένη ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι ένα όραμα που κινητοποιεί την πολιτική ηγεσία στην κατεύθυνση αξιοποίησης όλου του δυναμικού της και της εφαρμογής σχεδίων που εισάγουν αλλαγές βασισμένες στην καινοτομία»*.

Στρατηγική και προγραμματισμός

Τα προβλήματα που σχετίζονται με τη στρατηγική και τον προγραμματισμό, στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, προκύπτουν από το γεγονός ότι είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί το όραμα μιας ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής για ένα σχετικά μακρό χρονικό διάστημα. Για παράδειγμα, στην Περιφέρεια Walloon, το στρατηγικό της σχέδιο, στο οποίο περιλαμβάνεται η ανάπτυξη ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αναφέρεται σε χρονική περίοδο έως το 2011. Από την άλλη πλευρά, είναι σημαντικό η εφαρμογή της στρατηγικής να γίνεται σταδιακά, με μικρά βήματα, ώστε να διασφαλίζονται συγκεκριμένα, ορατά αποτελέσματα, όσο το δυνατόν πιο σύντομα. Ο προγραμματισμός πρέπει επίσης να είναι ευέλικτος, λόγω των γρήγορων αλλαγών στο περιβάλλον και της τεχνολογικής εξέλιξης. Στη συνέχεια, το όραμα θα πρέπει να μεταφράζεται σε σαφείς στρατηγικούς στόχους, οι οποίοι μπορεί να ποικίλουν, ανάλογα με τις εκάστοτε πολιτικές προτεραιότητες.

Ανθρώπινο δυναμικό

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η ευελιξία στην στρατηγική και τον προγραμματισμό είναι απαραίτητη. Η ίδια ευελιξία απαιτείται και στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού. Σε ορισμένες περιπτώσεις, απαιτείται μια οργάνωση που να συνδυάζει την κάθετη ιεραρχική δομή που είναι συνηθισμένη στο δημόσιο τομέα με μια οριζόντια ομάδα διοίκησης έργου. Μια τέτοιου τύπου οργάνωση διασφαλίζει την ευελιξία. Δεδομένου ότι η ολοκληρωμένη ηλεκτρονική διακυβέρνηση επαναπροσδιορίζει όλες τις διαδικασίες που ακολουθούνται στο πλαίσιο της εργασίας, οι εργαζόμενοι θα πρέπει να είναι έτοιμοι για αλλαγές. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο, το σύστημα διοίκησης μέσω στόχων (management by objectives) διευκολύνει την εισαγωγή μεταρρυθμίσεων και την απαιτούμενη ευελιξία σε όλα τα επίπεδα ενός οργανισμού.

Συνεργασίες και πόροι

Όπως αναφέρθηκε, για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης απαιτούνται αυξημένοι πόροι. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να αξιολογηθούν σωστά οι ανάγκες πριν την εκκίνηση του έργου. Ένας τρόπος να διασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι είναι μέσω συνεργασίας δημόσιου – ιδιωτικού τομέα (Public Private Partnership). Η εμπειρία από την περίπτωση της Βρέμης έδειξε πως όλοι οι συνεργαζόμενοι φορείς μπορούν να ωφεληθούν στο πλαίσιο μιας τέτοιας συμφωνίας.

Διαδικασίες

Η ολοκληρωμένη ηλεκτρονική διακυβέρνηση επιβάλλει τον ανασχεδιασμό των ακολουθούμενων βασικών διαδικασιών. Για παράδειγμα, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες στο διαδίκτυο δεν μπορεί να περιλαμβάνουν μόνο λίγες σελίδες με πληροφορίες χωρίς ανασχεδιασμό των διαδικασιών που τις υποστηρίζουν. Αυτή η διαδικασία αναπλαισίωσης είναι το κλειδί για να τον πραγματικό εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Είναι προφανές ότι οι αλλαγές απαιτούν σημαντικούς πόρους, οικονομικούς και άλλους για ένα βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να προηγηθεί μια «εκτίμηση κινδύνων» πριν ξεκινήσει η διαδικασία εφαρμογής, όπως επίσης και να γίνεται σταδιακή εφαρμογή (με μικρά βήματα) είτε και με πιλοτικές δράσεις. Ένα άλλο σημαντικό ζήτημα σχετίζεται με την επικοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, η ενημέρωση για τις προσφερόμενες υπηρεσίες των τελικών αποδεκτών – ωφελουμένων (πολίτες, επιχειρήσεις) αποκτά μεγάλη σημασία. Το κενό ενημέρωσης που έχει παρατηρηθεί σε πολλές περιπτώσεις έχει ως αποτέλεσμα μικρή αξιοποίηση των προσφερομένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τους δικαιούχους.

4.1.1. Εταιρία Βελτίωσης και Ανάπτυξης (IdeA)

Η Εταιρία Βελτίωσης και Ανάπτυξης (IdeA), φορέας υποστήριξης των Δήμων της Μεγάλης Βρετανίας, έχει ενσωματώσει στο portal της με την επωνυμία IDeA Knowledge (<http://www.idea-knowledge.gov.uk>) έναν οδηγό για την ΤΗΔ. Ο οδηγός μεταξύ των άλλων αναφέρεται και στις ικανότητες που θα πρέπει να αναπτυχθούν στο ανθρώπινο δυναμικό για την αποτελεσματική

εφαρμογή της ΤΗΔ. Οι ικανότητες και οι δεξιότητες ομαδοποιούνται σε 4 ομάδες ως εξής :

1. Ηγεσία και καθοδήγηση

1.1 Οραματισμός του μέλλοντος, σε σχέση με το πώς η ΤΗΔ μπορεί να μετασχηματίσει τις σχέσεις με τους πολίτες, να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα και να υποστηρίξει την τοπική ανάπτυξη

1.2 Ένταξη της ΤΗΔ στην ευρύτερη λειτουργία του Δήμου και κατανόηση των επιπτώσεών της στην οργάνωση και λειτουργία του

1.3 Επικοινωνία του οράματος της ΤΗΔ και δημιουργία δέσμευσης από τους κύριους εμπλεκόμενους στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου

1.4 Σχεδιασμός και εφαρμογή στρατηγικής για την ΤΗΔ που μετατρέπει το όραμα σε συγκεκριμένους άμεσους και μεσοπρόθεσμους στόχους

1.5 Ανάπτυξη αμοιβαία επωφελών συνεργασιών με άλλους φορείς

1.6 Δημιουργία κατάλληλων δομών και διαδικασιών για την εφαρμογή της ΤΗΔ

2. Εστίαση στα αποτελέσματα για τους πελάτες / πολίτες

2.1 Επίγνωση των τοπικών αναγκών και της δυνατότητας των κατοίκων στη χρήση των διαφόρων μέσων πρόσβασης στο ψηφιακό Δήμο

2.2 Εξασφάλιση ότι τα συστήματα ΤΠΕ ικανοποιούν τις ανάγκες των εσωτερικών και εξωτερικών πελατών

- 2.3 Χρήση μεθοδολογιών και εργαλείων βελτίωσης διαδικασιών
- 2.4 Αποτελεσματική διαχείριση των πληροφοριών
- 2.5 Αξιοποίηση συστημάτων ποιότητας και συστημάτων διαχείρισης επιδόσεων
- 2.6 Αποτελεσματική εφαρμογή των νέων συστημάτων και υποδομών
- 2.7 Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών που ικανοποιούν τις προσδοκίες των πελατών

3. Ενσωμάτωση άλλων και διαχείριση των αλλαγών

- 3.1 Άσκηση επιρροής και πειθούς με σκοπό την εξασφάλιση συμφωνίας των εμπλεκόμενων. Διαχείριση της κουλτούρας και των αντιδράσεων στην αλλαγή.
- 3.2 Δημιουργία ετοιμότητας για αλλαγές
- 3.3 Εστίαση στα έργα προτεραιότητας και αποτελεσματική διαχείριση των αλλαγών
- 3.4 Υποστήριξη και διευκόλυνση της μετάβασης σε νέους τρόπους λειτουργίας
- 3.5 Ανάπτυξη της ικανότητας του ΟΤΑ για τη χρήση της ΤΗΔ μέσω μεθόδων οργανωτικής ανάπτυξης

4. Υλοποίηση προγραμμάτων αλλαγής

- 4.1 Διαχείριση προγραμμάτων δράσεων και έργων
- 4.2 Ανάλυση κόστους ωφελειών
- 4.3 Σχεδιασμός διατμηματικών έργων με συμμετοχή και άλλων οργανισμών

4.4 Υλοποίηση διατμηματικών έργων με συμμετοχή και άλλων οργανισμών

4.5 Διαχείριση και ελαχιστοποίηση των κινδύνων

4.6 Διαχείριση προμηθειών και συμβάσεων

4.2. ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

1) Βελτίωση της εξυπηρέτησης του πολίτη και των επιχειρήσεων

- ü Ανάπτυξη ολοκληρωμένων συναλλαγών έτσι ώστε να διεκπεραιώνονται οι συναλλαγές των πολιτών και των επιχειρήσεων με τις δημοτικές και νομαρχιακές υπηρεσίες με την υποβολή μόνο μιας απλής αίτησης, χωρίς δικαιολογητικά.
- ü Παρεμβάσεις για τη μείωση του χρόνου εξυπηρέτησης του πολίτη.
- ü Δημιουργία πολύ-πλατφορμικών διαύλων πρόσβασης στις δημοτικές και νομαρχιακές υπηρεσίες (ΚΕΠ, σταθερή και κινητή τηλεφωνία, διαδίκτυο).
- ü Ανάπτυξη υπηρεσιών μιας στάσης.
- ü Βελτίωση της προσβασιμότητας στις πληροφορίες, τις υπηρεσίες και τα προϊόντα της Αυτοδιοίκησης για όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, χωρίς αποκλεισμούς (πρόσβαση 24 ώρες την ημέρα / 7 ημέρες την εβδομάδα, πρόσβαση για άτομα με αναπηρία, πρόσβαση για ειδικές κατηγορίες πληθυσμού, πρόσβαση για επιχειρήσεις, πρόσβαση κατοίκων απομονωμένων περιοχών).
- ü Σύνταξη Χαρτών Δικαιωμάτων του Πολίτη και Οδηγών του Πολίτη.

Σχετικοί στόχοι τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

- ü Ανάπτυξη τεχνολογικών υποδομών ηλεκτρονικής πρόσβασης και διασύνδεσης.
- ü Ανάπτυξη ασφαλών ηλεκτρονικών συναλλαγών με βάση το Εθνικό σύστημα ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης και τους κανόνες προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- ü Ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των σχέσεων με τους πελάτες / πολίτες (CRM) προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες των Ο.Τ.Α.
- ü Ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των πολιτών, ώστε να αξιοποιηθεί το νέο ηλεκτρονικό περιβάλλον λειτουργίας των Ο.Τ.Α..

2) Σχεδιασμός νέων καινοτόμων δράσεων για την προώθηση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης και τη βελτίωση της ευημερίας των κατοίκων

- ü Δράσεις διευκόλυνσης της καινοτομίας και προώθησης της Κοινωνίας της Γνώσης σε τοπικό επίπεδο.
- ü Δράσεις προώθησης της επιχειρηματικότητας και βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος σε τοπικό επίπεδο.
- ü Δράσεις ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.
- ü Δράσεις προώθησης της απασχόλησης.
- ü Δράσεις αναβάθμισης και προστασίας του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.
- ü Δράσεις πολιτικής προστασίας & ασφαλούς διαβίωσης των πολιτών.
- ü Δράσεις κοινωνικής φροντίδας και ισότητας.

Περιλαμβάνονται έρευνες αναγκών, μελέτες σκοπιμότητας, σύνταξη προγραμμάτων δράσης, μελέτες σχεδιασμού νέων δημοτικών υπηρεσιών ή λειτουργιών, μελέτες σχεδιασμού οργάνωσης και λειτουργίας δικτύων κλπ.

3) Ανοικτή, Ανταποκριτική, Διαφανής και Συμμετοχική Τοπική Διακυβέρνηση

- ü Αναβάθμιση των διαδικασιών καταγραφής των κοινωνικών αναγκών από όλους τους εμπλεκόμενους (έρευνες αναγκών, εκτίμηση της ζήτησης, συγκέντρωση και διαχείριση παραπόνων, αιτημάτων, προτάσεων και μέτρηση του βαθμού ικανοποίησης των πολιτών).
- ü Αναβάθμιση της τοπικής δημοκρατίας (ενίσχυση των διαβουλεύσεων και της συμμετοχής των πολιτών, των επιχειρήσεων και των κοινωνικών εταίρων στην διαδικασία λήψης αποφάσεων, τοπικά δημοψηφίσματα).
- ü Αναβάθμιση των διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας με τους πολίτες και επιχειρήσεις.
- ü Αναβάθμιση των διαδικασιών ελέγχου (ανάπτυξη συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, λογοδοσία, βελτίωση της επικοινωνίας με τις εποπτεύουσες και τις ελεγκτικές αρχές).

Σχετικοί στόχοι τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

- ü Ανάπτυξη πιστοποιημένων δικτυακών τόπων και διαδικτυακών πυλών με προστιθέμενη αξία για πολίτες και επιχειρήσεις.
- ü Ανάπτυξη ηλεκτρονικών συστημάτων για τη βελτίωση των δημοκρατικών διαδικασιών και της συμμετοχής των πολιτών σ' αυτές / Ηλεκτρονική ψηφοφορία (e-voting).

4) Ανασχεδιασμός των Δομών και των Διαδικασιών Λειτουργίας των Ο.Τ.Α.

- ü Βελτίωση της δομής των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. (σύγχρονοι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας).
 - ü Ανάπτυξη των εσωτερικών υποστηρικτικών Υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. (Υπηρεσιών Πληροφορικής, Προγραμματισμού & Οργάνωσης, Τεκμηρίωσης κλπ).
 - ü Βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των εσωτερικών Υπηρεσιών, μεταξύ των υπηρεσιών και των πολιτικών οργάνων (λειτουργία συμβουλίων συντονισμού και ομάδων εργασίας).
 - ü Αναδιοργάνωση των εποπτευόμενων Νομικών Προσώπων και συντονισμός της λειτουργίας τους με τους Ο.Τ.Α. (συγχωνεύσεις ΝΠΔΔ, εξυγίανση και αναμόρφωση των επιχειρήσεων Ο.Τ.Α.).
 - ü Σύνταξη πρότυπων Κανονισμών Λειτουργίας.
 - ü Περιγραφή και προδιαγραφή των θέσεων εργασίας.
 - ü Αποτύπωση και ανασχεδιασμός των διαδικασιών λειτουργίας (μείωση χρόνου και κόστους των διοικητικών διαδικασιών, κατάργηση διαδικασιών μη προστιθέμενης αξίας, εξάλειψη περιττών κανονιστικών ρυθμίσεων).
 - ü Καθιέρωση συστημάτων ISO.
 - ü Εφαρμογή στους Ο.Τ.Α. συστηματικών διαδικασιών διαχείρισης έργων (Project Management).
 - ü Καθιέρωση συστημάτων διαχείρισης των αλλαγών.
- Σχετικοί στόχοι τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- ü Ανασχεδιασμός διοικητικών διαδικασιών για εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

- ü Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα Δήμων & Ν.Α.
- ü Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης ροών εργασίας.
- ü Βελτίωση της διαχείρισης των πληροφοριακών πόρων και των έργων πληροφορικής

5) Ανάπτυξη συστημάτων πιστοποίησης της επάρκειας και ποιότητας των υφιστάμενων υπηρεσιών των Ο.Τ.Α.

- ü Τεχνικές Υπηρεσίες
- ü Διοικητικές & Οικονομικές Υπηρεσίες
- ü Κοινωνικές Υπηρεσίες
- ü Περιβαλλοντικές Υπηρεσίες
- ü Επιτελικές υπηρεσίες (Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής)

Σχετικοί στόχοι τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Ανάπτυξη ειδικών πληροφοριακών συστημάτων για κάθε Υπηρεσία στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος των Ο.Τ.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Ο **Δήμος Αθηναίων** είναι ο μεγαλύτερος δήμος της Ελλάδας. Έχει πληθυσμό 745.514 κατοίκους (απογραφή 2001). Αποτελεί το κέντρο της Πόλης των Αθηνών (ήτοι της Νομαρχίας Αθηνών).

Όσον αφορά τις παροχές του Δήμου Αθηναίων στις διάφορες ομάδες των πολιτών του, μπορούμε να τις αναλύσουμε παρακάτω:

Παιδιά

Ο Δήμος Αθηναίων εφαρμόζει ένα πλαίσιο πολιτικής με συγκεκριμένες δράσεις για τους μικρούς δημότες της πόλης .

Από το τεχνικό μέχρι το κοινωνικό και πολιτιστικό πρόγραμμα του Δήμου Αθηναίων, τα παιδιά αναγνωρίζονται ως αυθύπαρκτες προσωπικότητες, για τις ανάγκες των οποίων λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα. Τα παιδιά, ως αυριανοί πολίτες, πρέπει να βρίσκουν σημεία ταύτισης στην πόλη που μεγαλώνουν.

Για να αναπτυχθεί σωστά αυτό το αίσθημα του "ανήκειν", τα παιδιά πρέπει να αισθάνονται ότι έχουν θέση στα δρώμενα της πόλης και ότι οι υπεύθυνοι ακούν και λαμβάνουν υπ' όψιν τους τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους. Απώτερος στόχος αυτής της πολιτικής είναι μέσα από τη συμμετοχή, τα παιδιά να αγαπήσουν την πόλη τους και να αναπτύξουν αίσθημα ευθύνης.

Ο Δήμος Αθηναίων δίνει προτεραιότητα, μέσα από τεχνικά έργα αλλά και συγκεκριμένες δράσεις, κοινωνικές και πολιτιστικές, σε προγράμματα που προάγουν την ποιότητα ζωής των παιδιών, τη φυσική και πνευματική τους ανάπτυξη, την αισθητική τους αλλά και την κοινωνική συμμετοχή τους.

Σχολεία

Στα όρια του Δήμου Αθηναίων λειτουργούν **συνολικά 455 Σχολεία** (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Γενικά Λύκεια, Τ.Ε.Ε., Επαγγελματικά Λύκεια, Ειδικά Δημοτικά και Νηπιαγωγεία).

Ο Δήμος Αθηναίων υποδέχεται και ικανοποιεί στο μέγιστο δυνατό τα αιτήματα των σχολείων που αφορούν σε **επισκευές, συντηρήσεις** αλλά και

γενικότερα σε παρεμβάσεις που φθάνουν μέχρι την **ανέγερση νέων σχολικών μονάδων**.

Επίσης, ο Δήμος Αθηναίων διαθέτει **προσωπικό για τη φύλαξη των σχολικών συγκροτημάτων** της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (σχολικοί φύλακες). Από το σχολικό έτος 1999-2000 μέχρι και σήμερα, ο Δήμος Αθηναίων **εφαρμόζει το θεσμό του εθελοντή σχολικού τροχονόμου** σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, εξασφαλίζοντας έτσι την ομαλή προσέλευση και αποχώρηση των μαθητών.

Παιδικό Σταθμοί

Σήμερα, εντός των ορίων του Δήμου, λειτουργούν ενενήντα πέντε (95) Παιδικό Σταθμοί. Αυτοί που υπάγονται σήμερα στο Δημοτικό Βρεφοκομείο Αθηνών είναι όσοι έχουν ιδρυθεί από το Δήμο Αθηναίων και οι τέως Κρατικοί Παιδικό Σταθμοί που υπάγονταν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και μεταφέρθηκαν στο Δήμο Αθηναίων.

Οι παιδικοί σταθμοί του Δήμου Αθηναίων παρέχουν **υπηρεσίες υψηλής ποιότητας** με προσιτό κόστος, ενώ σε πολλές περιπτώσεις οι οικογένειες απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αντιτίμου.

Αυτή τη στιγμή ο **Δήμος Αθηναίων διαθέτει το μεγαλύτερο δίκτυο Παιδικών Σταθμών στη χώρα μας και τα Βαλκάνια** και ένα από τα σημαντικότερα της Ευρώπης. Φιλοξενεί καθημερινά περίπου πέντε χιλιάδες εξακόσια (5.600) παιδιά.

Η ημερομηνία έναρξης εγγραφών είναι η 15η Μαΐου και λήξης η 15η Ιουνίου. Επειδή ενδέχεται να προκύψουν κενές θέσεις κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, αιτήσεις γίνονται δεκτές όλο το χρόνο.

Παιδικές Χαρές

Ο Δήμος Αθηναίων διαθέτει παιδικές χαρές για την ψυχαγωγία των μικρών δημοτών και στα **7 δημοτικά διαμερίσματά** του, οι οποίες βρίσκονται υπό την επίβλεψη του Οργανισμού Νεολαίας & Άθλησης.

Οι νέες, **σύγχρονες και ασφαλείς παιδικές χαρές** τηρούν τις διεθνείς προδιαγραφές ασφαλείας και διαθέτουν την απαραίτητη πιστοποίηση από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛ.Ο.Τ). Σύμφωνα με τις προδιαγραφές αυτές, στις παιδικές χαρές τοποθετήθηκαν σύγχρονα όργανα από κατάλληλα υλικά, ειδικά μελετημένα ώστε να ελαχιστοποιούν τα παιδικά ατυχήματα.

Παιδικές Εξοχές

Οι παιδικές εξοχές του Δήμου Αθηναίων βρίσκονται στον Αγ. Ανδρέα Αττικής, περίπου 30 χλμ. από το κέντρο της Αθήνας, σε μια πευκόφυτη έκταση 180 στρεμμάτων όπου συνδυάζεται το βουνό με τη θάλασσα.

Πρόκειται για μια από τις καλύτερες κατασκηνώσεις των Βαλκανίων όσον αφορά τόσο στην άνετη διαβίωση, καθώς είναι άρτια εξοπλισμένη με αθλητικές εγκαταστάσεις και υλικοτεχνική υποδομή σύμφωνα με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα, όσο και στην ασφάλεια των κατασκηνωτών. Να σημειωθεί ότι έχει εκπονηθεί ειδικό επιχειρησιακό πρόγραμμα ("ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ") για την εκκένωση της κατασκήνωσης ώστε οι

κατασκηνωτές να την εγκαταλείψουν με απόλυτη ασφάλεια σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Οι παιδικές εξοχές του Δήμου Αθηναίων κατά τους θερινούς μήνες, για 4 περιόδους των 15 ημερών, έχουν την δυνατότητα να φιλοξενήσουν ανά περίοδο 1.200 παιδιά, ηλικίας 6-12 ετών αγόρια και κορίτσια, ομαδάρχες και κοινοτάρχες ενώ καθ' όλη την διάρκεια του έτους διατίθεται σε συλλόγους, αθλητικούς ομίλους, σχολεία και αποστολές από ευρωπαϊκές και βαλκανικές χώρες για μονοήμερες ή πολυήμερες δραστηριότητες.

Οι κατασκηνωτές εντάσσονται σε καθημερινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων που συνδυάζει διασκέδαση και ψυχαγωγία με παιδαγωγικές μεθόδους, δημιουργώντας κίνητρα στα παιδιά να ασκήσουν πνεύμα και σώμα, λογική και φαντασία. Έτσι λειτουργεί στην κατασκήνωση εργαστήρι πηλού, χειροτεχνίας, κολάζ και ζωγραφικής, ενώ τα παιδιά μπορούν επίσης να συμμετέχουν στη χορωδία και να μνηθούν στα μυστικά του θεάτρου και της λογοτεχνίας. Λειτουργεί ακόμα βιβλιοθήκη από όπου μπορούν να δανειστούν βιβλία και να ασχοληθούν με κατασκευές οι οποίες βραβεύονται στο τέλος κάθε κατασκηνωτικής περιόδου. Επίσης, υπάρχει παιδική χαρά, κινηματογράφος και πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής.

Όσον αφορά στις αθλητικές δραστηριότητες η κατασκήνωση διαθέτει κολυμβητικές δεξαμενές, δύο γήπεδα μπάσκετ, γήπεδο ποδοσφαίρου κανονικών διαστάσεων με χλοοτάπητα, δύο γήπεδα βόλεϊ και τραπέζια πιγκ-πογκ, υπό την επίβλεψη άρτια καταρτισμένων γυμναστών. Διεξάγονται πρωταθλήματα σε όλα τα αθλήματα και απονέμονται αναμνηστικά διπλώματα. Οι μικροί κατασκηνωτές μπορούν επίσης να ασχοληθούν με τους παραδοσιακούς αλλά και τους μοντέρνους χορούς.

Παιδιά με Αναπηρίες

Το Γραφείο ΑμεΑ του Δήμου Αθηναίων επικοινωνεί και δέχεται καθημερινά άτομα που έχουν στο οικογενειακό τους περιβάλλον παιδιά και γενικότερα άτομα με ειδικές ανάγκες και που επιθυμούν να ενημερωθούν. Η βάση δεδομένων του Γραφείου ΑμεΑ που λειτουργεί τα τελευταία χρόνια, περιλαμβάνει στοιχεία φορέων, υπηρεσιών, ειδικών σχολείων, συλλόγων ΑμεΑ και κέντρων κατάρτισης.

Δημιουργήθηκε και λειτουργεί στην Ακαδημία Πλάτωνος (οδός Δράκωντος), η πρώτη παιδική χαρά με ειδικά όργανα και πρόσβαση για παιδιά με αναπηρία.

Επίσης, ο Δήμος Αθηναίων διαθέτει τις εγκαταστάσεις των παιδικών εξοχών στον Άγιο Ανδρέα κατά τη διάρκεια των Σαββατοκύριακων, για τη φιλοξενία και αναψυχή οικογενειών με παιδιά ΑμεΑ.

Παιδιά κακοποιημένων γυναικών

Ο Δήμος Αθηναίων λειτουργεί από 1993 τον Ξενώνα Κακοποιημένων Γυναικών.

Ο Ξενώνας φιλοξενεί γυναίκες θύματα κακοποίησης (εντός ή εκτός γάμου) μαζί με τα παιδιά τους και τους παρέχει προστασία, ασφάλεια, ψυχολογική υποστήριξη και κοινωνική κάλυψη.

Σκοπός του Ξενώνα, πέρα από την παροχή άμεσης βοήθειας, είναι η αποτροπή χειρότερων καταστάσεων με σοβαρότατες συνέπειες για τις ίδιες τις γυναίκες και τα παιδιά τους.

Υποστήριξη Κέντρων Μέριμνας

Ο Δήμος Αθηναίων είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος ως προς την παροχή κοινωνικής στήριξης, με διάφορους τρόπους, προς τα παιδιά.

Στηρίζει το ίδρυμα "Κιβωτός του Κόσμου", στην Ακαδημία Πλάτωνος, με διανομή μερίδων φαγητού καθημερινά. Το Κέντρο υποστηρίζει παιδιά μονογονεϊκών -κυρίως- οικογενειών με σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα αλλά και παιδιά χωρίς οικογένεια, ελληνόπουλα και παιδιά μεταναστών τα οποία συνυπάρχουν αρμονικά. Ο Δήμος Αθηναίων διαθέτει επίσης δωρεές σε είδη τροφίμων και ένδυσης ενώ, για την ενίσχυσή του διοργανώνει ραδιομαραθώνιο μέσω του Δημοτικού Ραδιοσταθμού "Αθήνα 9.84".

Έχει ξεκινήσει πρόγραμμα σίτισης για παιδιά που παρακολουθούνται και υποστηρίζονται από το "Κέντρο Συμπαράστασης Παιδιού και Οικογένειας" στο Μεταξουργείο. Σκοπός του κέντρου είναι η στήριξη των οικογενειών και των παιδιών με προβλήματα ένταξης. Η λειτουργία του κέντρου βασίζεται στην εθελοντική εργασία, περιλαμβάνει δραστηριότητες και ενισχυτική διδασκαλία για παιδιά και εφήβους, με στόχο την ανάπτυξη των δεξιοτήτων, την καλλιέργεια της εμπιστοσύνης και της αυτοεκτίμησής τους, καθώς και την κοινωνικοποίησή τους.

Επίσης ο Δήμος Αθηναίων στηρίζει με πρόγραμμα σίτισης το σωματείο "Οι Φίλοι του Παιδιού". Το σωματείο είναι μη κερδοσκοπικό, εξασφαλίζοντας πόρους από συνδρομές μελών, δωρεές, χορηγίες και έσοδα εκδηλώσεων που διοργανώνει και έχει ως σκοπό την προστασία και φροντίδα του παιδιού,

παρέχοντας παράλληλα ψυχολογική υποστήριξη τόσο στο παιδί όσο και στην οικογένεια.

Παιδιά & Πολιτισμός

Ο Δήμος Αθηναίων στηρίζει και προωθεί τη γνωριμία και τη δημιουργική ενασχόληση των μικρών κατοίκων της Αθήνας με τον πολιτισμό.

Στο πλαίσιο αυτό, διαθέτει πολιτιστικά κέντρα και πολύκεντρα, συνεργάζεται με το Ελληνικό Παιδικό Μουσείο, υλοποιεί ποικίλα παιδικά εκπαιδευτικά προγράμματα, διοργανώνει εκδηλώσεις με επίκεντρο το παιδί, ώστε τα παιδιά να μπορούν να αξιοποιήσουν τον ελεύθερο χρόνο τους ευχάριστα και δημιουργικά.

Παιδιά & Αθλητισμός

Ο αθλητισμός ξεκινάει από το σχολείο και από τη γειτονιά. Το αθλητικό πνεύμα καλλιεργείται από τις μικρές ηλικίες, από τα γυμναστήρια των σχολείων και από τους χώρους άθλησης που βρίσκονται κοντά στο σπίτι και στους χώρους μάθησης.

Ο Δήμος Αθηναίων έχει δημιουργήσει ένα ευρύτατο δίκτυο αθλητικών εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη σωματική άσκηση και τη ψυχαγωγία των μικρών και των μεγάλων κατοίκων της πόλης.

Γυναίκες

Οι γυναίκες που νοιώθουν ότι χρειάζονται στήριξη για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους, έχουν τον Δήμο Αθηναίων στο πλευρό τους μέσω του Γραφείου Ισότητας.

Στόχος του Γραφείου Ισότητας, είναι να εξετάσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γυναίκα σήμερα και να προσπαθεί να τα επιλύει.

Απευθύνεται σε όλες τις γυναίκες, είτε ελληνίδες, είτε αλλοδαπές και ιδιαίτερα σε όσες αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα όπως ανεργία, χαμηλό εισόδημα, κακοποίηση στο σπίτι, κλπ.

Γραφείο Ισότητας

Το Γραφείο Ισότητας του Δήμου Αθηναίων ασχολείται με τη συστηματική μελέτη και έρευνα των προβλημάτων των γυναικών του Δήμου Αθηναίων καθώς και την πληροφόρηση με στόχο την απάλειψη των προκαταλήψεων στα θέματα που αφορούν στην ισότητα των δύο φύλων.

Ενθαρρύνει και ενισχύει την γυναικεία πρωτοβουλία σε όλους τους τομείς και παρακολουθεί την εφαρμογή των κοινοτικών οδηγιών, των προγραμμάτων δράσης και των αποφάσεων της Ε.Ε. καθώς και των άλλων διεθνών Οργανισμών για θέματα ισότητας στο πλαίσιο της τοπικής κοινωνίας.

Εισηγείται αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση της νομικής και ουσιαστικής ισότητας των δύο φύλων στο πλαίσιο των πολιτικών που υιοθετεί ο Δήμος σε διάφορους φορείς καθώς και προτάσεις για την ένταξη στο πρόγραμμα του Δήμου δραστηριοτήτων που θα στοχεύουν στην συμμετοχή του γυναικείου δυναμικού στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας.

Το Γραφείο Ισότητας επίσης απευθύνεται σε κάθε γυναίκα που δέχεται βία, προσφέροντας ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη. Ως Συμβουλευτικός Σταθμός, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες για οικογενειακά θέματα σε οικογένειες, ζευγάρια και μεμονωμένα άτομα με ανάλογα προβλήματα.

Εργαζόμενες Μητέρες

Ο διπλός ρόλος των εργαζόμενων μητέρων αποτελεί σημαντική ευθύνη αλλά και παράγοντα άγχους, ιδίως για τις γυναίκες με μικρά παιδιά. Ο Δήμος Αθηναίων στηρίζει την εργαζόμενη μητέρα με τη δημιουργία όλο και περισσότερων παιδικών σταθμών που συνδυάζουν υψηλή ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών και χαμηλό κόστος.

Ξενώνας Κακοποιημένων Γυναικών

Ο Ξενώνας στεγάζεται σε κτίριο που έχει διαθέσει η Γενική Γραμματεία Ισότητας και το οποίο έχει

παραχωρηθεί από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου.

Η διεύθυνση του Ξενώνα, τα τηλέφωνα και τα στοιχεία των φιλοξενουμένων γυναικών είναι απόρρητα.

Ο Ξενώνας κακοποιημένων γυναικών λειτουργεί από το 1993 και απευθύνεται σε κάθε γυναίκα που δέχεται βία, ελληνίδα ή αλλοδαπή, ανεξάρτητα από το πλαίσιο της σχέσης (εντός ή εκτός γάμου). Οι ενδιαφερόμενες μπορούν να φιλοξενηθούν μαζί με τα παιδιά τους (τα αγόρια γίνονται δεκτά έως 14 ετών). Για να φιλοξενηθούν στον Ξενώνα πρέπει να απευθυνθούν στο Γραφείο Ισότητας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας και Υγείας του Δήμου Αθηναίων.

Οι γυναίκες που φιλοξενούνται στον Ξενώνα, παραπέμπονται από το Γραφείο Ισότητας του Δήμου Αθηναίων, από το Γραφείο Υποδοχής της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και από άλλες Κοινωνικές Υπηρεσίες ή φορείς, με δική τους πρωτοβουλία. Για το λόγο αυτό έχουν ενημερωθεί οι κατά τόπους Κοινωνικές Υπηρεσίες, τα Αστυνομικά Τμήματα, τα Νοσοκομεία, οι Εκκλησίες και όλες οι συναφείς υπηρεσίες.

Η παραμονή τους κατά μέσο όρο και βάσει του Κανονισμού Λειτουργίας είναι 20 ημέρες έως 1 μήνα με προϋπόθεση την προσωπική συνέντευξη από την κοινωνική υπηρεσία και την προσκόμιση ιατρικών εξετάσεων.

Τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φιλοξενούμενες και οι βασικές ανάγκες τους συνοψίζονται στην ακόλουθη κατηγοριοποίηση:

- Οικονομικά προβλήματα
- Ανεργία
- Νομική Στήριξη

- Μη σωστή εφαρμογή του Νομοθετικού Πλαισίου σε θέματα βίας κατά των γυναικών

Ο Ξενώνας παρέχει στις γυναίκες που φιλοξενεί και στα παιδιά τους στέγη, προστασία, ασφάλεια, ψυχολογική υποστήριξη και κοινωνική κάλυψη από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό. Επίσης νομικές συμβουλές καθώς και πληροφορίες για τη λειτουργία άλλων Κοινωνικών Υπηρεσιών και Φορέων που μπορούν να απευθυνθούν ανάλογα με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Στόχος του ξενώνα είναι να δώσει τη δυνατότητα στις γυναίκες που απευθύνονται για βοήθεια να ανατρέξουν στα γεγονότα που προκάλεσαν την κακοποίηση, προσφέροντάς τους τον κατάλληλο χώρο, ψυχολογική και κοινωνική στήριξη, ώστε να σταθεροποιήσουν ή να επανακτήσουν την αυτοεκτίμησή τους. Κατά τη διάρκεια της παραμονής τους, θα μπορέσουν ν' ανακαλύψουν ότι υπάρχουν εναλλακτικές δυνατότητες ζωής και εμπειρίας, πράγμα που θα είναι χρήσιμο είτε επιστρέψουν σπίτι τους, είτε αποφασίσουν να ζήσουν χωρίς τον άνδρα που τις κακοποιεί.

Σκοπός της λειτουργίας του Ξενώνα πέρα από την παροχή άμεσης βοήθειας στις κακοποιημένες γυναίκες είναι η πρόληψη μέσω της δημοσιοποίησης του προβλήματος και της ευαισθητοποίησης του κοινωνικού συνόλου και η πρόληψη μέσω της αποτροπής χειρότερων καταστάσεων με σοβαρότατες συνέπειες για τις ίδιες τις γυναίκες, τους άνδρες που τις κακοποιούν και τα παιδιά τους.

Τρίτη Ηλικία

Η τρίτη ηλικία είναι μια περίοδος εξίσου δημιουργική, παραγωγική και δυναμική στη ζωή των ανθρώπων.

Ακριβώς με αυτό το πνεύμα, ο Δήμος Αθηναίων προβλέπει για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, δομές και δράσεις υποστήριξης, φροντίδας, ενδυνάμωσης και τόνωσης της αυτοπεποίθησης καθώς και ενίσχυσης του αισθήματος ανεξαρτησίας, αυτάρκειας, προσφοράς και κοινωνικής συμμετοχής.

Αυτούς λοιπόν τους πολίτες έχει σε προτεραιότητα το πρόγραμμα του Δήμου Αθηναίων για την τρίτη ηλικία και με αυτή την λογική ενισχύθηκαν, ενδυναμώθηκαν -και εξακολουθούν να ενδυναμώνονται- τόσο οι Λέσχες Φιλίας που λειτουργούν ως αντίδοτα στη μοναξιά όσο και τα προγράμματα "Βοήθεια στο Σπίτι" τα οποία εξυπηρετούν ηλικιωμένα και ανάπηρα άτομα, κατά βάση μοναχικά και χωρίς υποστηρικτικό περιβάλλον, που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας. Στόχος της Δημοτικής Αρχής ήταν και παραμένει, οι Λέσχες Φιλίας να λειτουργήσουν περισσότερο

ενεργητικά, δίνοντας την ευκαιρία στους ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας να μην επιτρέψουν στον εαυτό τους να αποσυρθούν από την ζωή, να γίνουν από μόνοι τους πιο δραστήριοι, πιο δυνατοί.

Λέσχες Φιλίας

Οι Λέσχες Φιλίας λειτουργούν σε επίπεδο συνοικίας και γειτονιάς για να προσφέρουν υπηρεσίες στα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Είναι χώροι όπου οι ηλικιωμένοι Αθηναίοι μπορούν να αναζητήσουν ανθρώπινη ζεστασιά, κοινωνική υποστήριξη, επαφή με συνομήλικους, ενημέρωση, ψυχαγωγία.

Το πρόγραμμα των Λεσχών Φιλίας περιλαμβάνει δημιουργική απασχόληση, εργοθεραπεία, φυσιοθεραπεία, επισκέψεις σε πολιτιστικούς χώρους, καλλιτεχνικές δραστηριότητες, ημερήσιες εκδρομές και περιπάτους. Στόχος των Λεσχών Φιλίας είναι η εξοικείωση των ηλικιωμένων με τα προβλήματα της τρίτης ηλικίας, η προσαρμογή τους στις καινούργιες συνθήκες ζωής, η ομαλή συνύπαρξή τους με νεότερους και η παροχή ενός υποστηρικτικού

περιβάλλοντος, ιδίως σε ανθρώπους που δεν έχουν οικονομικά μέσα ή οικογένεια να τους φροντίσει.

Οι ηλικιωμένοι συμπολίτες μας έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε πολιτιστικές εκδηλώσεις των Λεσχών Φιλίας αλλά και να επισκεφθούν δωρεάν μουσεία και πολιτιστικούς χώρους και να παρακολουθήσουν εκδηλώσεις μαζικής εστίασης και ψυχαγωγίας.

Επίσης έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν για ζητήματα που άπτονται των αναγκών και των ενδιαφερόντων τους μέσω ειδικών προγραμμάτων, όπως π.χ. το πρόγραμμα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων και των πνιγμών που πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την Ιατρική Σχολή και το Πανεπιστήμιο Αθηνών και το αντίστοιχο πρόγραμμα για τη νόσο Alzheimer.

Στην Αθήνα λειτουργούν 20 Λέσχες Φιλίας. Η νεότερη είναι η Λέσχη Φιλίας στο Νέο Κόσμο "Η Ανάληψη του Κυρίου" Χελντράιχ 15 (Αθλητικό Κέντρο ΟΝΑ). Σύντομα πρόκειται να λειτουργήσει και νέα Λέσχη στο Κουκάκι. Αναμένεται να εξυπηρετήσουν εκατοντάδες άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, δίνοντάς τους διέξοδο και δυνατότητες δημιουργικής αξιοποίησης του χρόνου τους.

Παράλληλα, με τη δημιουργία νέων Λεσχών, τα τελευταία χρόνια, στις ήδη υπάρχουσες έχουν συντελεστεί και συντελούνται εργασίες αναβάθμισης των χώρων, αλλά και των παρεχόμενων προγραμμάτων και υπηρεσιών με επιμόρφωση του προσωπικού των υφιστάμενων προγραμμάτων για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, αξιοποιώντας συνεργασίες με πανεπιστήμια και εξειδικευμένους φορείς. Στο πλαίσιο αυτής της φιλοσοφίας, εκπαιδεύτηκαν κοινωνικοί λειτουργοί των Λεσχών Φιλίας και όλο το προσωπικό του

Προγράμματος "Βοήθεια στο Σπίτι" σε ειδικό Πρόγραμμα της Μονάδας Παρηγορητικής Αγωγής και Ανακούφισης Πόνου για την διαχείριση ατόμων, που πάσχουν από χρόνιες και ανίατες παθήσεις. Η συνεργασία, εκτός από την εκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού που συνεχίζεται, περιλαμβάνει και παραπομπές περιστατικών για εξειδικευμένη συμβουλευτική.

Το προσωπικό των Λεσχών Φιλίας απαρτίζουν κοινωνικοί λειτουργοί, φυσιοθεραπευτές, νοσηλεύτες, διοικητικοί υπάλληλοι, βοηθητικό και τεχνικό προσωπικό.

Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι"

Το πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" είναι ένα από τα πλέον σημαντικά προγράμματα κοινωνικού χαρακτήρα που ξεκίνησε πιλοτικά το Μάρτιο του 1998 σε δύο περιοχές του Δήμου (Γκύζη και Σεπόλια) και λόγω της τεράστιας απήχησης στην τοπική κοινωνία έγινε "θεσμός" και συνεχίζει έως και σήμερα την αδιάκοπη παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας στους δημότες της Αθήνας. Από την έναρξη λειτουργίας των δύο δομών, στις Λέσχες Φιλίας Γκύζη και Σεπολίων, έχουν καταγραφεί περίπου 1.000 περιστατικά, ενώ έχουν εξυπηρετηθεί περισσότερα από 680 άτομα.

Μετά την επιτυχημένη πορεία του Πιλοτικού Προγράμματος, αποφασίστηκε η επέκτασή του και στα 7 Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Αθηναίων, με τη δημιουργία 7 νέων δομών με το ίδιο πλαίσιο λειτουργίας.

Το πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" απευθύνεται σε άτομα της τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως και άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες και ειδικά προβλήματα, με προτεραιότητα αυτούς που ζουν μόνοι τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας ή που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας καθώς και ατόμων με κινητικά ή άλλα ειδικά προβλήματα (ΑμεΑ), η υποβοήθηση της αυτόνομης και αξιοπρεπούς διαβίωσης, η υποστήριξη του οικογενειακού περιβάλλοντος των επωφελούμενων και η προώθηση στην απασχόληση ικανού και εξειδικευμένου προσωπικού.

Το πρόγραμμα παρέχει συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη, νοσηλευτική φροντίδα, οικογενειακή βοήθεια και συντροφιά.

Η ομαλή λειτουργία του προγράμματος εξασφαλίζεται από μια εξειδικευμένη και καλά οργανωμένη ομάδα 4 ατόμων σε κάθε δομή και αποτελείται από μια κοινωνική λειτουργό, μια νοσηλεύτρια και δύο οικογενειακές βοηθούς. Η κάθε ομάδα υποστηρίζεται από έναν γιατρό που παρέχει γενικές ιατρικές υπηρεσίες και συμβουλές, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Η κοινωνική λειτουργός του προγράμματος έχει τη συνολική εποπτεία των ωφελούμενων, αξιολογώντας τα περιστατικά, παρέχοντας κοινωνική υποστήριξη, ερχόμενη σε επαφή με συναρμόδιους φορείς και παραπέμποντας περιστατικά που δεν άπτονται των υπηρεσιών του προγράμματος.

Οι εξυπηρετούμενοι ωφελούνται των πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας που προσφέρει η νοσηλεύτρια του προγράμματος και οι οποίες αφορούν σε κατ'

οίκον επισκέψεις για τη μέτρηση και καταγραφή των ζωτικών σημείων, τη συνταγογράφηση των φαρμάκων καθώς και συνοδεία σε νοσοκομεία για τις προγραμματισμένες εξετάσεις τους.

Παράλληλα, η οικογενειακή βοηθός του προγράμματος αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση εξωτερικών εργασιών, την προμήθεια των ηλικιωμένων με είδη άμεσης ανάγκης, καθώς και την καθαριότητα του σπιτιού τους. Μια επιπλέον αρμοδιότητα των οικογενειακών βοηθών, ίσως η πλέον σημαντική για τους ανθρώπους αυτούς, είναι η συντροφιά που προσφέρουν αποδεικνύοντας έμπρακτα τον κοινωνικό χαρακτήρα του προγράμματος.

Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες

Η προσπάθεια του Δήμου Αθηναίων να σταθεί στο πλευρό των ευπαθών κοινωνικών ομάδων της πόλης, δηλαδή στα **άτομα με αναπηρίες**, στους **άστεγους** και στα **ουσιοεξαρτώμενα άτομα**, είναι διαρκής και δυναμική.

Στο πλαίσιο αυτό, λειτουργούν το Γραφείο Στήριξης Ατόμων με Αναπηρίες, το Κέντρο Υποδοχής Αστέγων Δήμου Αθηναίων, τέσσερα Κέντρα Πρόληψης κατά των Εξαρτησιογόνων Ουσιών, ενώ μέριμνα αποτελεί η ίδρυση και λειτουργία Προγράμματος Θεραπείας και Κοινωνικής Επανένταξης Χρηστών.

Άστεγοι

Οι άστεγοι αντιμετωπίζουν καθημερινά τη σκληρή πραγματικότητα του δρόμου, πασχίζοντας για την επιβίωση υπό τις πλέον αντίξοες συνθήκες. Η Αθήνα υπήρξε από τις λίγες πόλεις που αντέδρασε γρήγορα και η ελληνική κοινωνία αποδεικνύει σε κάθε ευκαιρία πόσο βαθιά αλληλέγγυα είναι.

Οι άστεγοι περιμένουν τη ζεστασιά και τη φροντίδα που τους στερήσει η ζωή. Ας γίνουν μέρος της σκέψης και της καθημερινότητας . Είναι η ελάχιστη χειρονομία ανθρωπιάς και πολιτισμού που τους οφείλεται.

Άτομα με Αναπηρίες

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία ανέρχεται σε 37 εκατομμύρια άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί στο 10% του πληθυσμού.

Στην Ελλάδα, ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία, υπολογίζεται γύρω στο 1 εκατομμύριο. Επίσημη απογραφή δεν υπάρχει, τα στοιχεία στηρίζονται σε ποσοστά της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και των επίσημων φορέων του κράτους. Η πλειοψηφία των ατόμων με αναπηρίες είναι άτομα με νοητική στέρηση.

Σημαντικό ποσοστό αυτού του πληθυσμού (35%) διαμένει στην Αττική. Στην περίπτωση δε που υπολογίσουμε και τις δομές φιλοξενίας και φροντίδας ατόμων με αναπηρίες, η συγκέντρωση στην Αττική ανέρχεται στο 50%. Στο μεγαλύτερο ποσοστό τους, με βάση τα δεδομένα, κατοικούν στις μεγάλες αστικές πόλεις, δεδομένου ότι εκεί λειτουργούν ειδικά σχολεία (νηπιαγωγεία, δημοτικά), κέντρα προκατάρτισης, εργαστήρια, υπηρεσίες κοινωνικών παροχών, φορείς πρόνοιας, ιατροπαιδαγωγικές υπηρεσίες, νοσοκομεία κλπ.

Μέχρι πρόσφατα, η πόλη της Αθήνας ήταν σε πολλά σημεία της αφιλόξενη ακόμα και για τους απλούς πεζούς, πόσο μάλλον για τα άτομα με αναπηρίες. Η δημιουργία υποδομών προσβασιμότητας δεν είναι ένα εύκολο έργο, ιδιαίτερα σε μια πόλη σαν την Αθήνα, μια πόλη 3.500 ετών, με κτίρια παλιά,

με προβληματική ρυμοτομία σε πολλά σημεία, με στενά πεζοδρόμια. Ο Δήμος Αθηναίων από την πλευρά του, έχει κάνει στον τομέα αυτό ένα σημαντικό έργο. Η Αθήνα τα τελευταία χρόνια απέκτησε νέα πεζοδρόμια με αντιολισθητικές πλάκες, ειδικούς οδηγούς όδευσης τυφλών και ράμπες. Επίσης δημιουργήθηκε και λειτουργεί στην Ακαδημία Πλάτωνος η πρώτη παιδική χαρά, με ειδικά όργανα και πρόσβαση, για τα παιδιά με αναπηρία. Εξίσου σημαντικό με τα έργα υποδομής είναι το να αποκτήσουν όλοι συνείδηση των καθημερινών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην κίνησή τους στην πόλη. Όχι μόνο στους δρόμους και τα πεζοδρόμια, αλλά στα κτίρια, στις επιχειρήσεις και στα καταστήματα, στους δημόσιους χώρους.

Η Γραμμή Εξυπηρέτησης του Δημότη "1595", αλλά και τα επτά Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών τα οποία πληρούν προδιαγραφές προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία, προσβλέπουν στην ελαχιστοποίηση του κόπου και τον περιορισμό των περιττών μετακινήσεων σε υπηρεσίες, γεγονός που συμβάλλει στην καλύτερη ποιότητα ζωής των ατόμων με αναπηρία.

Ουσιοεξαρτώμενοι

Η συνεχής και ραγδαία αύξηση της διάδοσης των ναρκωτικών στη χώρα μας κατά τις τελευταίες δεκαετίες, όπως αυτή υποδηλώνεται από τους σχετικούς δείκτες, αποδεικνύει ότι η κατάσταση είναι σοβαρή.

Η εθνική πολιτική για τα ναρκωτικά, παράλληλα με τις μεθόδους καταστολής και αντιμετώπισης του φαινομένου της διάδοσής τους, ιδιαίτερα στις μικρές ηλικίες (οι έρευνες σε ευρωπαϊκό επίπεδο δείχνουν ότι ο μέσος όρος ηλικίας της πρώτης χρήσης παράνομων ουσιών μειώνεται με σταθερή πορεία και τα

12 έτη πλέον συνιστούν ηλικιακό ορόσημο), τις τελευταίες δεκαετίες έχει δώσει σημαίνοντα ρόλο και ευθύνη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Η πόλη των Αθηνών, μητροπολιτικό κέντρο για όλη την Αττική και το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της χώρας, δεν μπορεί παρά να αποτελεί πρωτοπόρο για την άσκηση της πολιτικής αυτής. Οι συνέπειες της αύξησης της διάδοσης τόσο των εξαρτησιογόνων ουσιών, αλλά και των εξαρτητικών συμπεριφορών (πχ. τζόγος κ.ά.), αποτελούν βίωμα κάθε Αθηναίου Πολίτη.

Η Δημοτική Αρχή, δίνει σημαίνοντα ρόλο στην πρόληψη του φαινομένου, πολιτική που μόνο αυτή θα καταφέρει ουσιαστικά να βοηθήσει τα παιδιά της Αθήνας να ανακαλύψουν τον κόσμο τους μεγαλώνοντας και προστατεύοντας παράλληλα την υγεία τους.

Ταυτόχρονα, ο Δήμος καθημερινά μεριμνά για τη φροντίδα των χρηστών και την ένταξή τους σε θεραπευτικά προγράμματα με τελικό στόχο την ομαλή επανένταξή τους στην κοινωνία και την τελική αποδοχή τους από το κοινωνικό σύνολο.

Στον τομέα της πρωτογενούς πρόληψης και της αγωγής υγείας, λειτουργούν στον Δήμο της Αθήνας ήδη στα πλαίσια του Κέντρου Πρόληψης και Αγωγής Υγείας "Αθηνά Υγεία", τέσσερα κέντρα πρόληψης σε τέσσερα δημοτικά διαμερίσματα, ενώ μέριμνα της νέας δημοτικής αρχής είναι αυτά να επεκταθούν σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα με την ίδρυση τριών νέων κέντρων πρόληψης. Οι σχετικές αποφάσεις έχουν ήδη ληφθεί από τη δημοτική αρχή και η υλοποίηση της ίδρυσης των νέων κέντρων έχει δρομολογηθεί.

Ταυτόχρονα, μέριμνα της δημοτικής αρχής, αποτελεί παράλληλα με την άσκηση της πολιτικής πρωτογενούς πρόληψης, να ιδρυθεί και να λειτουργήσει

πρόγραμμα θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης χρηστών, του οποίου επίσης, έχει δρομολογηθεί η υλοποίηση.

Αλλοδαποί - Μετανάστες

Πολύ - πολιτισμική Αθήνα

Η Δημοτική Αρχή αντιμετωπίζει το ζήτημα της μετανάστευσης όχι ως πρόβλημα, αλλά ως πραγματικότητα που μπορεί να έχει θετικά και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για το σύνολο της κοινωνίας.

Βάσει στοιχείων της απογραφής του 2001, οι αλλοδαποί που απογράφηκαν στον Δήμο της Αθήνας ανέρχονται στο 22% του συνολικώς απογραφέντος πληθυσμού.

Ο Δήμος Αθηναίων έχει αναλάβει πρωτοβουλία, υιοθετώντας πολιτικές και υλοποιώντας προγράμματα που ενισχύουν την κοινωνική συνοχή, προάγουν την αρμονική συνύπαρξη και προωθούν την ενσωμάτωση των μεταναστών.

Η Αθήνα, όπως και άλλες πόλεις στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, καλούνται να αντιμετωπίσουν ένα ενδιαφέρον παράδοξο: αν και οι πολιτικές για την μετανάστευση αποφασίζονται σε επίπεδο κεντρικής εξουσίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι οι τοπικές κοινωνίες αυτές που εν τέλει καλούνται να εφαρμόσουν πολιτικές ένταξης σε μικρή κλίμακα. Οι πόροι για την εφαρμογή αυτών των πολιτικών είναι, τις περισσότερες φορές, στην διάθεση της κεντρικής εξουσίας η οποία και αποφασίζει για την κατανομή τους.

Ο Δήμος της Αθήνας έχει αποδεχτεί αυτή την πρόκληση και έχει υιοθετήσει ένα πλαίσιο φιλοσοφίας και δράσης για την ένταξη των μεταναστών που επέλεξαν να ζήσουν στην Αθήνα οι ίδιοι και οι οικογένειές τους.

Το πλαίσιο αυτό βασίζεται σε δύο αρχές:

- Η μετανάστευση δεν συνιστά πρόβλημα, εφόσον τύχει σωστής διαχείρισης.
- Ένταξη τις περισσότερες φορές σημαίνει περισσότερα από κοινωνική ενσωμάτωση (εμπεριέχει έννοιες όπως η ισότητα ευκαιριών, δικαίωμα στην ιθαγένεια κλπ).

Ο Δήμος Αθηναίων εργάζεται με δύο τρόπους:

- Προσπαθεί να προσεγγίσει τον μετανάστη μεμονωμένα αλλά και μέσω της κοινότητας στην οποία ανήκει.
- Ενθαρρύνει τη συμμετοχή και αντιπροσώπευσή τους από συλλόγους, μη κυβερνητικούς φορείς και ενώσεις μεγαλύτερης εμβέλειας. Ο Δήμος Αθηναίων συνομιλεί με τέτοιους φορείς, σε μια προσπάθεια να αφουγκραστεί τα προβλήματα αλλά και να εφαρμόσει - στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του - πολιτικές προς τη σωστή κατεύθυνση.

Κοινωνική Πολιτική

Ο Δήμος φροντίζει για τη μελέτη, κατάρτιση και παρακολούθηση της εφαρμογής προγραμμάτων κοινωνικής μέριμνας και προστασίας αλλοδαπών της Ε.Ε. και άλλων Διεθνών Οργανισμών.

Παρέχει ενημέρωση και συμβουλές σε θέματα καθημερινής δραστηριότητας και γενικότερης στάσης ζωής των αλλοδαπών βοηθώντας την όσο το δυνατό ομαλότερη ένταξη τους στην ελληνική κοινωνία.

Οι γυναίκες μετανάστριες - θύματα κακοποίησης και ενδο-οικογενειακής βίας - αλλά και οι αλλοδαποί άστεγοι έχουν, αντίστοιχα, δωρεάν πρόσβαση στον Ξενώνα, που λειτουργεί ο Δήμος Αθηναίων για την στήριξη των θυμάτων κακοποίησης και στο βραδινό πρόγραμμα σίτισης αστέγων.

Δωρεάν πρόσβαση έχουν επίσης όλοι οι μετανάστες στα Δημοτικά Ιατρεία.

Διαθέτει τους δημοτικούς χώρους για την υποστήριξη εκδηλώσεων, με την συνεργασία διακριτικών και μη κυβερνητικών οργανισμών, μεταναστευτικών κοινοτήτων, πρεσβειών.

Κέντρο Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών

Με το Ν. 2910/01 δόθηκε η δυνατότητα στους παράνομους αλλοδαπούς που διέμεναν στην Ελλάδα να υποβάλλουν δικαιολογητικά για τη νομιμοποίησή τους.

Αρχικά στο Δήμο Αθηναίων λειτούργησαν επτά κέντρα υποδοχής αλλοδαπών (από 08:00 έως 20:00) και κατατέθηκαν περίπου 55.000 αιτήσεις, οι οποίες διαβιβάσθηκαν στην Περιφέρεια Αττικής για την έκδοση ή μη των αδειών διαμονής.

Τα 7 κέντρα διαλύθηκαν σταδιακά και λειτούργησε ένα κέντρο στην οδό Σοφοκλέους 70 και Πειραιώς.

Τέλος του 2001 όταν πλέον κατατίθεντο από τους υπηκόους τρίτων χωρών περισσότερο αιτήσεις ανανέωσης της άδειας διαμονής τους, αιτήσεις αλλαγής στοιχείων κλπ, δημιουργήθηκε το Τμήμα Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών, υπαγόμενο στη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας και Υγείας.

Το έτος 2002 κατατέθηκαν περίπου 30.000 αιτήσεις, το 2003 περίπου 70.000 και το έτος 2004 κατατέθηκαν 86.000.

Σε περιόδους μεγάλης κοσμοσυρροής η υπηρεσία εργαζόταν και Σαββατοκύριακα.

Στα μέσα του έτους 2003 ξεκίνησε η μηχανοργάνωση της υπηρεσίας, η οποία το 2004 αναβαθμίστηκε και πλέον οι αιτήσεις διαβιβάζονται ηλεκτρονικά στην Περιφέρεια Αττικής. Αυτό έδωσε τη δυνατότητα να υπάρχουν πλέον πλήρη στατιστικά στοιχεία.

Τον Ιανουάριο του 2005 το Τμήμα Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών μεταφέρθηκε σε νέο μεγαλύτερο κτίριο επί της οδού Ψαρρών & Μαιζώνος 45, προκειμένου να εξυπηρετηθούν καλύτερα οι αυξημένες πλέον ανάγκες της υπηρεσίας.

Επίσης, με το νέο οργανισμό του Δήμου το Τμήμα Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών έγινε Διεύθυνση Αλλοδαπών στη οποία περιλαμβάνονται τα εξής τμήματα:

- Τμήμα Διοικητικής Εξυπηρέτησης Αλλοδαπών
- Τμήμα Γραμματείας & Αρχείου
- Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας Αλλοδαπών

Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας

Ο Δήμος Αθηναίων διοργανώνει σε τακτική βάση προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε ενήλικες μετανάστες, καθώς αναγνωρίζεται ως βασική ανάγκη όπως προέκυψε και από επαφές με εκπροσώπους κοινοτήτων.

Τα προγράμματα αποσκοπούν στην:

- Ενίσχυση της δυνατότητας όσων είναι γονείς να παρακολουθούν την πρόοδο των παιδιών τους στο σχολείο.
- Ενίσχυση των δυνατοτήτων των μεταναστών για πρόσβαση σε βασική πληροφόρηση και κατανόηση αυτής (στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, στην καθημερινή επικοινωνία) με στόχο την εύρεση εργασίας, την αναζήτηση στέγης κλπ.
- Ενίσχυση των ευκαιριών για ομαλή ένταξη.

Προγράμματα εκμάθησης βασικών δεξιοτήτων Η/Υ

Ο Δήμος Αθηναίων διοργανώνει σε τακτική βάση σεμινάρια εκμάθησης βασικών δεξιοτήτων στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές που απευθύνονται:

- Σε γυναίκες (άνεργες, μονογονείς κλπ.)
- Σε μακροχρόνια ανέργους
- Σε μετανάστες, πρόσφυγες και αιτούντες άσυλο

Στόχος του προγράμματος είναι να αποκτήσουν οι επωφελούμενοι δεξιότητες που θα βελτιώσουν τη θέση τους στην αγορά εργασίας και θα συμβάλλουν στην ομαλή ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο.

Με τη λήξη του προγράμματος οι καταρτιζόμενοι έχουν τη δυνατότητα εντελώς δωρεάν να αποκτήσουν την αναγνωρισμένη από το ελληνικό δημόσιο πιστοποίηση IC3 σε συνεργασία με τον φορέα πιστοποίησης Infotest.

Διαπολιτισμικοί Παιδικόί Σταθμοί

Ο πολυ-πολιτισμικός χαρακτήρας της Αθήνας αναδεικνύεται μέσα από τους παιδικούς σταθμούς του Δήμου Αθηναίων, που φιλοξενούν σε ποσοστό 25% παιδιά από άλλες χώρες.

Υγεία & Προληπτική Ιατρική

Η Αθήνα, έχει μακρά ιστορία και παράδοση στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής, με σκοπό την προστασία της υγείας του πολίτη, την κοινωνική φροντίδα, την κοινωνική συνοχή και την προστασία των δικαιωμάτων των δημοτών. Η παράδοση αυτή οφείλει να αποκτήσει επιστημονικά τεκμηριωμένο υπόβαθρο, σαφές, ευέλικτο και οργανωμένο διοικητικό πλαίσιο και αναπτυξιακή προοπτική. Ο κατακερματισμός των οργανωτικών και διοικητικών φορέων που σχεδιάζουν και υλοποιούν όλες τις σχετικές με την πολιτική για την προάσπιση της υγείας και της κοινωνικής αλληλεγγύης δράσεις αποτελεί εμπόδιο στην ολοκληρωμένη και καθολική εφαρμογή τους.

Όραμα του Δήμου αποτελεί η λειτουργική ανασυγκρότηση του συστήματος παροχής υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης με στόχο την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού, αποδοτικού και ισότιμου παραδείγματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με προσδιορισμένο και σαφή το ρόλο του Δήμου Αθηναίων. Ο Δήμος Αθηναίων είναι αποφασισμένος να δημιουργήσει ένα ουσιαστικό δίκτυο που θα καλύπτει τις ανάγκες όλων των πολιτών. Στην πόλη των μεγάλων κοινωνικών αλλαγών και αντιθέσεων έφτασε η ώρα οι πολίτες προνομιούχοι και μη, να νιώσουν ασφαλείς ότι θα έχουν ιατρική και κοινωνική φροντίδα, δίπλα στο σπίτι τους, όποτε την χρειαστούν.

Η Δημοτική Αρχή είναι αποφασισμένη να χτίσει από την αρχή ένα σύστημα ολοκληρωμένης παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης. Σκοπός είναι η ολοκληρωμένη παροχή υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας, παρέχοντας σε κάθε δημότη μια

καθορισμένη δέσμη φροντίδων υγείας που θα είναι επαρκής, τεκμηριωμένη και εύκολα προσβάσιμη.

Οργανώνει στην πράξη ένα δίκτυο υγείας και κοινωνικής προστασίας, που θα χρηματοδοτηθεί από κρατικούς, κοινοτικούς, ιδίους και άλλους πόρους, με στόχο την παροχή καλύτερων υπηρεσιών υγείας στα Δημοτικά Ιατρεία και την υλοποίηση σειράς από δράσεις για τα παιδιά, τους νέους, τις γυναίκες, την οικογένεια, την τρίτη ηλικία, τα ουσιοεξαρτώμενα άτομα, τα άτομα με αναπηρίες, τους αστέγους, τους μετανάστες.

Η πόλη χρειάζεται έναν κεντρικό σχεδιασμό για την πολιτική της στον τομέα της Υγείας και της Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ενσωματώνει την παράμετρο της υγείας στη συνολική πολιτική του για το Δήμο της Αθήνας. Αξίζει να επενδύσει σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στο πρότυπο των πρωτοβουλιών που έχουν δρομολογηθεί με εθνικούς και κοινοτικούς πόρους σε δημοτικά διαμερίσματα της πόλης. Οι πρωτοβουλίες αυτές συνδυάζουν κοινωνικές δράσεις και τεχνικές παρεμβάσεις, με στόχο τη συνολική αναβάθμιση μιας περιοχής, των υποδομών και της ποιότητας ζωής των ανθρώπων της.

Χρειάζεται να έχουμε συνείδηση του γεγονότος ότι η εποχή μας δεν είναι μόνο μια εποχή μεγάλων προβλημάτων. Είναι πάνω απ' όλα ο καιρός των μεγάλων δυνατοτήτων, των μεγάλων ευκαιριών που δεν πρέπει να μείνουν ανεκμετάλλετες. Σύμφωνα με την αντίληψη του Δήμου για την πολιτική υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης, η πολιτεία, στην περίπτωση αυτή η πόλη, έχει το χρέος να διεκδικήσει τις δυνατότητες αυτές για λογαριασμό των πολιτών της.

Στις 22/08/2007 υπεγράφη Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ του Υπουργού Υγείας Δημήτρη Αβραμόπουλου και του Δημάρχου Αθηναίων Νικήτα

Κακλαμάνη για την αναβάθμιση των επτά Δημοτικών Ιατρείων του Δήμου της Αθήνας σε ισάριθμα Δημοτικά Κέντρα Υγείας.

Προς το σκοπό αυτό έχουν αρχίσει έργα αναβάθμισης της υλικοτεχνικής υποδομής των Δημοτικών Ιατρείων καθώς και εκσυγχρονισμού του βιοϊατρικού εξοπλισμού με σύγχρονα μηχανήματα και διαγνωστικές μονάδες.

Παράλληλα **αυξάνεται το ιατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό** των Δημοτικών Ιατρείων ώστε να προσφέρουμε στους πολίτες μας πιο ολοκληρωμένες υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας.

Σε σύντομο χρονικό διάστημα η ενημέρωση και εξυπηρέτηση των πολιτών θα γίνεται μέσω φωνητικής πύλης στο νούμερο 15190.

Η γραμμή αυτή εξυπηρέτησης θα προσφέρεται στους δημότες για να κλείνουν ραντεβού, να μαθαίνουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες που τους παρέχουν τα Δημοτικά Ιατρεία, καθώς και τα ωράρια λειτουργίας των επιμέρους ιατρείων.

Όταν ολοκληρωθεί η λειτουργική ανασυγκρότηση του συστήματος παροχής υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης στο Δήμο Αθηναίων, θα παρέχεται μια καθορισμένη δέσμη φροντίδων υγείας σε όλους του Αθηναίους πολίτες, δίνοντας έμφαση στην πρόληψη, την αγωγή και την προαγωγή της υγείας, η οποία θα περιλαμβάνει:

- Περιοδική εκτίμηση της κατάστασης της υγείας των Δημοτών.
- Πρόληψη των περισσότερων συχνών νοσημάτων και προβλημάτων υγείας που συναντώνται στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας με βάση και το τοπικό επιδημιολογικό πρότυπο, συμπεριλαμβανομένων της αρτηριακής υπέρτασης, του μη ινσουλινοεξαρτώμενου σακχαρώδη διαβήτη, του βρογχικού άσθματος, της χρόνιας αποφρακτικής πνευμονοπάθειας, της καρδιακής ανεπάρκειας, της στεφανιαίας νόσου,

των εκφυλιστικών παθήσεων των οστών, της οστεοπόρωσης, των κοινών λοιμώξεων της κοινότητας, της άνοιας και της μείζονος κατάθλιψης.

- Διαχείριση μείζονων παραγόντων κινδύνου, όπως κάπνισμα, διαταραχές των λιπιδίων, παχυσαρκία.

Δημοτικά Ιατρεία

Τα Δημοτικά Ιατρεία ως φορέας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας-Υγείας παρέχουν σε όλους τους

πολίτες μια δέσμη βασικών υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης που περιλαμβάνει:

- Υπηρεσίες υγείας που δεν απαιτούν εισαγωγή στο Νοσοκομείο
- Την εκτίμηση των αναγκών Υγείας των πολιτών, το σχεδιασμό και την υλοποίηση μέτρων για την πρόληψη των νοσημάτων και την προαγωγή της υγείας.
- Υποδομές για την εξασφάλιση και την διαχείριση όλων των ιατρικών πληροφοριών και δεδομένων του πληθυσμού.
- Οικογενειακό προγραμματισμό
- Προληπτική οδοντιατρική και φροντίδα
- Μετα-νοσοκομειακή φροντίδα και αποκατάσταση

- Παρακολούθηση χρονίων πασχόντων
- Κοινωνική φροντίδα

Στα Μικροβιολογικά **Εργαστήρια παρέχονται δωρεάν στους Δημότες οι κάτωθι εργαστηριακές εξετάσεις:**

Γενική αίματος, Γενική ούρων, ΤΚΕ, Χοληστερίνη, Τριγλυκερίδια, Ουρία, Ουρικό οξύ, Σάκχαρο κλπ. Επίσης, γίνεται δωρεάν Παπ Τέστ.

Ο Δήμος Αθηναίων διαθέτει 7 Δημοτικά Ιατρεία διαμοιρασμένα σε 6 από τα 7 Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου Αθηναίων, ώστε η Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας να παρέχεται προς όλους τους πολίτες όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο χώρο τον οποίο αυτοί ζουν και εργάζονται.

Στοιχεία Δημοτικών Ιατρείων

- 1ο Δημοτικό Ιατρείο - Καλφοπούλειο Υγειονομικό Κέντρο

Διεύθυνση: Σόλωνος 78

Τηλέφωνο: 210 3626478 & 210 3626587

- 2ο Δημοτικό Ιατρείο - Ν. Κόσμος

Διεύθυνση: Φανοσθένους & Φρειδ. Σμιθ

Τηλέφωνο: 210 9237646 & 210 9239865

- 2Α Δημοτικό Ιατρείο - Παγκράτι

Διεύθυνση: Πρωταγόρα 3

Τηλέφωνο: 210 7011948 & 210 7011949

- 3ο Δημοτικό Ιατρείο - Πετράλωνα

Διεύθυνση: Θεσσαλονίκης 48 & Ηρακλειδών

Τηλέφωνο: 210 3427513 & 210 3427516

- 4ο Δημοτικό Ιατρείο - Κολωνός

Διεύθυνση: Προποντίδος & Αγ.Σοφίας 110

Τηλέφωνο: 210 5121921 & 210 5120519

- 5ο Δημοτικό Ιατρείο - Πατήσια

Διεύθυνση: Σαρανταπόρου 4

Τηλέφωνο: 210 2015510 & 210 2015511 & 210 2015559

- 6ο Δημοτικό Ιατρείο - Κυψέλη

Διεύθυνση: Χανίων 4B

Τηλέφωνο: 210 8837831 & 210 8833798

Ασφάλεια

Το ζήτημα της ασφάλειας είναι ύψιστης σημασίας σε μια σύγχρονη πρωτεύουσα περίπου τεσσάρων εκατομμυρίων κατοίκων.

Για την ασφάλεια των μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά την προσέλευση και αποχώρησή τους από το σχολείο, ο Δήμος Αθηναίων εφαρμόζει το θεσμό του εθελοντή σχολικού τροχονόμου.

Όσον αφορά στην εγκληματικότητα και την παραβατικότητα, ο Δήμος Αθηναίων εστιάζει στην πρόληψη των φαινομένων αυτών μέσω των Τοπικών Συμβουλίων Παραβατικότητας που έχουν συσταθεί στα επτά διαμερίσματά του.

Πρόγραμμα "Σχολικός Τροχονόμος"

Από το σχολικό έτος 1999-2000 μέχρι και σήμερα, ο Δήμος Αθηναίων εφαρμόζει το θεσμό του εθελοντή σχολικού τροχονόμου σε σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, εξασφαλίζοντας έτσι την ομαλή προσέλευση και αποχώρηση των μαθητών.

Πρόληψη Παραβατικότητας

Η εγκληματικότητα και η παραβατικότητα είναι δύο έννοιες που στη συνείδηση του πολίτη είναι συνυφασμένες με την αστυνομία και την προσπάθεια καταστολής τους.

Πριν όμως φτάσουμε στο σημείο της καταστολής τους, αφού δηλαδή έχει λάβει χώρα η πράξη, πρέπει να αναρωτηθούμε τι μπορούμε να κάνουμε για να προλάβουμε τέτοιου είδους παραβατικές συμπεριφορές, ξεκινώντας μάλιστα από τοπικό επίπεδο.

Η πρόληψη της παραβατικότητας αποτελεί έναν νέο τρόπο σκέψης και αντιμετώπισης των καθημερινών προβλημάτων, για την ελληνική πραγματικότητα και ο Δήμος Αθηναίων αναλαμβάνει ενεργό ρόλο μέσω των Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας που έχουν συσταθεί και στα επτά διαμερίσματα του.

Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας

Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας είναι εκείνα που εστιάζουν τη δράση τους στην πρόληψη του εγκλήματος και της παραβατικότητας. Έχουν προληπτικό, συμβουλευτικό και ενημερωτικό χαρακτήρα που επικεντρώνεται στη μείωση του αισθήματος φόβου των πολιτών αλλά και στη μείωση των ευκαιριών που ευνοούν τη δράση του εγκληματία και παραβάτη.

Η ευαισθητοποίηση των δημοτών αποτελεί άμεση προτεραιότητα των Συμβουλίων. Η διαρκής και συνεπής παρουσία των μελών στις κλήσεις των πολιτών είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία των συμβουλίων. Πρέπει να γίνει γνωστό ότι τα μέλη των Συμβουλίων έχουν επιλεγεί βάσει της ιδιότητάς τους και έχουν άμεση και πλήρη γνώση του αντικειμένου.

Η συμμετοχή των πολιτών στην προσπάθεια του Δήμου Αθηναίων για την πρόληψη του εγκλήματος κρίνεται απαραίτητη, αφού οι ίδιοι οι πολίτες χρειάζεται σε πολλές περιπτώσεις να μεριμνούν για την προφύλαξη τους, ώστε να ελαττώνεται η περίπτωση θυματοποίησής τους, αλλά και να λειτουργούν σε συλλογικό και συμμετοχικό επίπεδο λαμβάνοντας μέρος στις δράσεις που εκπονούνται από τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να δίνεται η ιδέα στους συμμετέχοντες ότι ασκούν εξουσία, έχουν δικαιώματα αυτοδικίας ή ότι λειτουργούν κάτω από την έννοια του "χαφιεδισμού"!

Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων με το άρθρο 84 ορίζει τη λειτουργία των ανωτέρω Συμβουλίων σύμφωνα με τον Ν. 2713/1999 "Υπηρεσία Εσωτερικών υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες Διατάξεις" και το άρθρο 16.

Η προσπάθεια για τη σύσταση και λειτουργία των Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1999 με το Ν. 2713/1999 και το άρθρο 16 απ' όπου ορίζεται σε κάθε Δήμο ή Κοινότητα άνω των 3.000 κατοίκων η σύσταση ενός Τοπικού Συμβουλίου Πρόληψης Παραβατικότητας.

Δραστηριότητες Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας

Το κάθε Τοπικό Συμβούλιο Πρόληψης Παραβατικότητας αναλαμβάνει ορισμένες δραστηριότητες για τη διεξαγωγή, ανάπτυξη και προβολή του έργου του που είναι οι ακόλουθες:

- Καθιέρωση ημερίδων από τα μέλη των Το.Σ.Π.ΠΑ. με αφορμή τις Διεθνείς Ημέρες σχετικές με την παραβατικότητα και την εγκληματικότητα.
- Ανταλλαγή ενημερωτικού εγγράφου για θέματα τεχνογνωσίας μεταξύ των όμορων Συμβουλίων Παραβατικότητας που λειτουργούν ανά την επικράτεια.
- Σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας και με το τμήμα Κοινωνικής Υποστήριξης Σχολείων τα μέλη του κάθε Το.Σ.Π.ΠΑ. δραστηριοποιούνται για τη δημιουργία ενός ενημερωτικού φυλλαδίου για παιδιά κατά της παραβατικότητας συνδυάζοντας συμβουλές για την προφύλαξή τους από τους καθημερινούς κινδύνους εντός και εκτός σχολικού χώρου.
- Προβολή των Το.Σ.Π.ΠΑ. μέσω τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών μηνυμάτων και γνωστοποίηση της ύπαρξής τους στο ευρύ κοινό των δημοτών.

- Η προβολή των Το.Σ.Π.ΠΑ. από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θα μπορούσε να ακολουθείται από ένα ενδεικτικό σήμα αναγνώρισης των Συμβουλιών όπως συμβαίνει σε αντίστοιχες περιπτώσεις στο εξωτερικό.
- Σε συνεργασία με τις Επιτροπές Εθελοντισμού του Δήμου Αθηναίων δίνεται η δυνατότητα στους δημότες να έλθουν σε επαφή με τους υπεύθυνους του Το.Σ.Π.ΠΑ. κάθε διαμερίσματος, ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν στα προγράμματα και στις δράσεις του κάθε Το.Σ.Π.ΠΑ. Τα Συμβούλια με τη σειρά τους θα μπορούν να παρέχουν πιστοποιητικά συμμετοχής σε όσους επιθυμούν εθελοντικά να ενισχύσουν το έργο και τις δράσεις των Το.Σ.Π.ΠΑ.
- Δημιουργία μηνιαίου ενημερωτικού φύλλου από τα Το.Σ.Π.ΠΑ. του κάθε δημοτικού διαμερίσματος με αναφορές σε παραβατικές και εγκληματικές συμπεριφορές που διεπράχθησαν στο κάθε διαμέρισμα, ύστερα από ενημέρωσή τους από τα τοπικά Αστυνομικά Τμήματα μέσω δελτίου τύπου αλλά και τα προβλήματα που οι ίδιοι κατέγραψαν. Παράλληλα, εμπεριέχονται συμβουλές πρόληψης για τους δημότες του κάθε διαμερίσματος και σχετικές πληροφορίες με τηλέφωνα και διευθύνσεις. Ο Δήμος εφιστά την προσοχή τους για τα ήδη υπάρχοντα προβλήματα αλλά και μέσω των φυλλαδίων ενημερώνει και για τις νέες εγκληματικές τάσεις που παρατηρούνται π.χ. δημιουργία συμμορίας ανηλίκων σε κάποια γειτονιά ή σχολείο που δεν αντιμετώπιζε έως τώρα το συγκεκριμένο πρόβλημα. Το ενημερωτικό αυτό φύλλο θα διατίθεται από τα Διαμερίσματα.

- Σύνδεση των επιμέρους διαμερισμάτων τόσο με τη Δημοτική Αστυνομία όσο και με τα Αστυνομικά τμήματα της κάθε περιοχής για καθημερινή ενημέρωση και επικοινωνία των μελών για ένα εύστοχο σχέδιο δράσης των Συμβουλίων και επαρκής ενημέρωση των πολιτών του κάθε διαμερίσματος.
- Είναι αναγκαία η επικοινωνία όλων των Το.Σ.Π.ΠΑ. του Δήμου Αθηναίων μεταξύ τους και με εκείνα της περιφέρειας καθώς επίσης και με τα κατά τόπους Αστυνομικά Τμήματα και τη Δημοτική Αστυνομία. Έτσι λοιπόν κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία μίας ηλεκτρονικής διεύθυνσης αποκλειστικά για το Το.Σ.Π.ΠΑ. του κάθε διαμερίσματος.
- Καθιέρωση επισκέψεων των μελών Το.Σ.Π.ΠΑ. σε σχολεία το μήνα σε κέντρα ηλικιωμένων, λέσχες φιλίας, τοπικούς συλλόγους όπου ενημερώνουν και ενημερώνονται για τυχόν παραβατικές συμπεριφορές, αναπαράγουν βίντεο με θεματικές που αναφέρονται ξεχωριστά στην κάθε ομάδα στόχου αναφέροντας και τα ανάλογα προστατευτικά μέτρα. Ο ρόλος τους είναι συμβουλευτικός και καθοδηγητικός, ενώ παράλληλα δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την αφύπνιση του αισθήματος ασφάλειας και εμπιστοσύνης στις Δημοτικές και Αστυνομικές αρχές.
- Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας σε συνεργασία με τοπικούς, σχολικούς συλλόγους κ.ά. θα δύνανται να πραγματοποιήσουν θεατρικές, μουσικές εκδηλώσεις κ.ά. με αφορμή θεματικές ενότητες που σχετίζονται με την παραβατικότητα όπως οι προαναφερθείσες παγκόσμιες ημέρες, καλώντας να συμμετάσχουν άτομα όλων των ηλικιών.

- Σύσταση και συντονισμός δικτύου εθελοντών - στελεχών πρόληψης σε κάθε Το.Σ.Π.ΠΑ. κατά τομείς όπως:
 - Οδική συμπεριφορά
 - Παραβατική συμπεριφορά
 - Σχολική και εξωσχολική βία
 - Χρήση ναρκωτικών
 - Κακοποίηση, εκμετάλλευση ανηλίκων
 - Κακοποίηση, εκμετάλλευση γυναικών

Εκπαίδευση

Ο Δήμος Αθηναίων μέσω του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται σε ιδιωτικές, δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις, Ο.Τ.Α., συνδικαλιστικούς φορείς και σωματεία, ανέργους και στελέχη επιχειρήσεων παρέχοντας συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση σε όλα τα άτομα χωρίς διακρίσεις, σε περιβάλλον ισοτιμίας και

αλληλοσεβασμού διοικητικού προσωπικού - εκπαιδευτών - εκπαιδευόμενων, με στόχο τη διασφάλιση και τη βελτίωση των συνθηκών ανάπτυξης των γνώσεων.

Εκμάθηση Η/Υ

Το ΚΕΚ του Δήμου Αθηναίων διοργανώνει προγράμματα εκμάθησης ηλεκτρονικών υπολογιστών που καλύπτουν τις κάτωθι ενότητες:

- Βασικές έννοιες πληροφορικής
- Λειτουργικά συστήματα και διαχείριση αρχείων (Windows)
- Επεξεργασία κειμένου (Word)
- Λογιστικά φύλλα (Excel)
- Βάσεις δεδομένων (Access)
- Παρουσιάσεις (Power Point)
- Πληροφορίες & Επικοινωνίες (Internet & Outlook)

Πρόσθετες δωρεάν παροχές

- Δωρεάν εγγραφή
- Ντοσιέ και σημειώσεις.
- Βιβλίο που καλύπτει πλήρως τη διδαχθείσα ύλη
- Απεριόριστος extra χρόνος για πρακτική εξάσκηση στους Η/Υ ή για πρόσβαση στο internet, όχι μόνο κατά την περίοδο φοίτησης, αλλά και μετά από αυτήν.
- CD-ROM με δωρεάν χρήσιμα προγράμματα (π.χ. για εκμάθηση τυφλού συστήματος πληκτρολόγησης) και άλλο εκπαιδευτικό υλικό.
- Βεβαίωση παρακολούθησης σεμιναρίου.

Κόστος Συμμετοχής

- Προγράμματα προετοιμασίας 7 ενότητων [500,00€]
- Προγράμματα προετοιμασίας μεμονωμένων ενότητων [100,00€/ενότητα]
- Πρόγραμμα αυτοεκπαίδευσης [Δωρεάν, για όσους επιλέγουν ένα εκ των δύο άνω προγραμμάτων]*

*Πρόσθετη, απεριόριστης διάρκειας αυτοεκπαίδευση στα πιστοποιημένα εργαστήρια Πληροφορικής από την ECDL. Περιλαμβάνει υποδείγματα θεμάτων ECDL, ασκήσεις, demo εξοικείωσης ανά ενότητα εξέτασης - διόρθωση, καθοδήγηση από υπεύθυνο του εξεταστικού κέντρου. Το δικαίωμα της αυτοεκπαίδευσης ισχύει για τους καταρτιζόμενους μέχρι και την ολοκλήρωση της εξεταστικής διαδικασίας.

Εξετάσεις πιστοποίησης γνώσεων Η/Υ

Σε μια εποχή που ο τομέας της επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης υπόκειται σε σημαντικές προκλήσεις, η σύγκλιση με ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα αποτελεί την πλέον εγγυημένη πρακτική.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΚΕΚ του Δήμου Αθηναίων συνεργάζεται με παγκοσμίως αναγνωρισμένους Φορείς Πιστοποίησης Γνώσεων Η/Υ, οι οποίοι είναι αναγνωρισμένοι από τον Ο.Ε.Ε.Κ., οργανώνοντας εξετάσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα για όλους όσοι επιθυμούν να λάβουν ένα αναγνωρισμένο δίπλωμα στη χρήση των Η/Υ, πιστοποιώντας γνώσεις και δεξιότητες στη χρήση υπολογιστή σε εισαγωγικό, βασικό, προχωρημένο και εξειδικευμένο επίπεδο.

Οι εξετάσεις πιστοποίησης οργανώνονται τόσο για τους καταρτιζόμενους που έχουν παρακολουθήσει τα προγράμματα εκμάθησης Η/Υ που υλοποιεί το ΚΕΚ του Δήμου Αθηναίων, όσο και για όλους εκείνους, που έχοντας τις απαιτούμενες γνώσεις επιθυμούν την απευθείας συμμετοχή τους στην εξεταστική διαδικασία.

Από το 2003 έως σήμερα εκατοντάδες είναι οι επιτυχόντες στις εξετάσεις Πιστοποίησης Γνώσεων Η/Υ του ΚΕΚ του Δήμου Αθηναίων. Τα ποσοστά επιτυχίας, ιδιαίτερα για όσους έχουν παρακολουθήσει τα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιεί το ΚΕΚ του Δήμου Αθηναίων, ξεπερνούν κάθε αντίστοιχο σε εξετάσεις Πιστοποίησης.

Εθελοντισμός

ο εθελοντισμός είναι ένα θέμα που μας αγγίζει όλους, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης και επαγγελματικής ιδιότητας. Συνιστά μια εξαιρετικά επιμορφωτική λειτουργία που ενδυναμώνει την κοινωνική αλληλεγγύη, ενισχύει την ενεργό συμμετοχή και τη συνύπαρξη, προσδίδοντας νέο περιεχόμενο στη ζωή μας. Συνδυάζει «τον έρωτα του ερασιτέχνη, τη συνέπεια του επαγγελματία, την πειθαρχία του στρατιώτη και την ανιδιοτέλεια του ανώτερου ανθρώπου».

Ο Δήμος Αθηναίων επιδιώκει να συμβάλει ως ουσιαστικός αρωγός στις μέχρι τώρα προσπάθειες των εθελοντικών οργανώσεων αλλά και των μεμονωμένων εθελοντών που κατά καιρούς δραστηριοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος "Συμμετέχω" ή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 χωρίς καμία διάθεση ανάπτυξης ενός ακόμα γραφειοκρατικού σχήματος.

Ο Δήμος θέλει οι εθελοντικές οργανώσεις να διατηρήσουν την αυτονομία τους, ενώ από την άλλη οι μεμονωμένοι εθελοντές να βρουν ένα πλαίσιο δράσεων όπου θα μπορούν να διοχετεύσουν την ενέργειά τους. Η δράση των εθελοντών να είναι οργανωμένη με συγκεκριμένα καθήκοντα, αρχή, μέση και τέλος και να αφήνει ελεύθερο κάθε συμμετέχοντα να σταματήσει όποτε θέλει.

Υιοθετώντας τον εθελοντισμό ως επιλογή ζωής, αυτή της αλληλέγγυας προσφοράς που αντιστέκεται στο ρεύμα της απαξίωσης των ιδεών. Αναπτύσσοντας μια σχέση του Δήμου με τον εθελοντισμό που θα στηρίζεται στην αμοιβαία κατανόηση και εμπιστοσύνη, χωρίς διάθεση να υποκαθιστά ή να ανταγωνίζεται ο εθελοντισμός τις δράσεις που έχει υποχρέωση να φέρει εις πέρας ο δήμος, αλλά ούτε και το αντίθετο.

Καθαριότητα & Περιβάλλον

Προτεραιότητα της Δημοτικής Αρχής αποτελεί η εξασφάλιση ενός βιώσιμου και υγιούς περιβάλλοντος. Η ανακύκλωση ως βασική συνιστώσα της

προστασίας του περιβάλλοντος αποτελεί την προτεραιότητα των προσπαθειών του Δήμου. Στο Δήμο της Αθήνας έχει ξεκινήσει μια σημαντική προσπάθεια για ανακύκλωση.

Ο σεβασμός στο περιβάλλον είναι συστατικό στοιχείο του πολιτισμού κάθε κοινωνίας. Με αυτή την έννοια η αυτόνομη αξία του περιβάλλοντος, η ανάγκη να το προστατεύσουμε και να το διαχειριστούμε σωστά θα πρέπει να διαπερνά όλες μας τις προσπάθειες για ανάπτυξη και ποιότητα ζωής. Το χρωστάμε άλλωστε στους εαυτούς μας, μα κυρίως στα παιδιά μας και στις γενιές που έρχονται. Μια προσπάθεια όπως αυτή με σκοπό την βελτίωση του περιβάλλοντος και την εξυγίανσή του από την αλόγιστη κατάχρηση του ανθρώπου χρειάζεται πάνω από όλα τους πολίτες.

Η υιοθέτηση της θετικής περιβαλλοντικής συμπεριφοράς θα πρέπει να μας αγγίζει όλους ανεξαιρέτως. Μερικές απλές, καθημερινές κινήσεις μπορούν να κάνουν τη διαφορά. Για παράδειγμα, αν διαχωρίζουμε τα ανακυκλώσιμα υλικά και τα αποθέτουμε στους μπλε κάδους, βοηθάμε όχι μόνο στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και στην εξοικονόμηση φυσικών και οικονομικών πόρων. Στη συνέχεια, αν απορρίπτουμε τα μικροαντικείμενά μας στους κάδους και όχι κάτω στο δρόμο, η πόλη μας γίνεται αμέσως καθαρότερη. Επίσης, απορρίπτοντας τα σκουπίδια μας μέσα στους κάδους, βελτιώνουμε την εικόνα της πόλης μας, εμποδίζουμε τις δυσάρεστες οσμές και γιατί όχι συνεισφέρουμε και στην ομαλή κυκλοφορία πεζών και αυτοκινήτων.

Η προσπάθεια για μια καθαρή και περιβαλλοντικά φιλική πόλη δε σταματάει ποτέ. Η διεύθυνση καθαριότητας εργάζεται 24 ώρες το εικοσιτετράωρο για να προσφέρει τις υπηρεσίες της σ' αυτό τον τομέα.

Επιπλέον ο Δήμος Αθηναίων, στα πλαίσια του Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, υλοποιεί ένα σύγχρονο σύστημα επικοινωνίας, τηλεματικής διαχείρισης και προγραμματισμού του μεταφορικού έργου της Διεύθυνσης Καθαριότητας του Δήμου, το οποίο αποσκοπεί στη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος επικοινωνίας - τηλεματικής διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και διαθέσιμων μέσων της Διεύθυνσης Καθαριότητας και εξυπηρέτησης πολιτών σε θέματα καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος.

Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Τα μνημεία και κτίσματα που μαρτυρούν την πολιτιστική κληρονομιά αλλά και την ιστορία της Αθήνας, πλατείες και πάρκα, δρόμοι και κτίρια όμορφα ή άσχημα, νεόκτιστα ή εγκαταλελειμμένα, πολυτελή ή φτωχικά, δεντροστοιχίες και πεζόδρομοι, για εμάς όλα αυτά συμβάλλουν στην αισθητική της πόλης και αποτελούν κομμάτι του αστικού περιβάλλοντος της πόλης της ζωής μας. Ο Δήμος σχεδιάζει μεμονωμένες αλλά και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αναγέννησης και ανάπλασης της πόλης των Αθηνών. Δεν περιορίζεται απλά

στον εξωραϊσμό, αλλά στοχεύει σε μια ουσιαστική αλλαγή που θα οδηγήσει και στην κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση κάθε γωνιάς και κάθε γειτονιάς της πόλης.

Συνεχίζει και επεκτείνει το πρόγραμμα αποκατάστασης των όψεων των κτιρίων της Αθήνας. Αξιοποιεί ή προτείνει προσαρμογές της νομοθεσίας, ώστε να επεκτείνει το πρόγραμμα και σε άλλες όψεις των κτιρίων πέραν των προσόψεων, όπως πίσω ή πλαϊνές όψεις σε συνδυασμό με τις ενοποιήσεις εσωτερικών ακάλυπτων χώρων. Εφαρμόζει τις διατάξεις για αποκατάσταση ημιτελών όψεων και σχεδιάζει δράσεις που αντιμετωπίζουν την αντιαισθητική εικόνα με τις κεραίες των τηλεοράσεων και τους ηλιακούς συλλέκτες στις ταράτσες.

Καταγράφει τα εγκαταλελειμμένα κτίρια στο γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών (GIS) ως προς τα χαρακτηριστικά τους, το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους και τα χαρακτηριστικά της περιοχής όπου εντάσσονται. Σχεδιάζει παρεμβάσεις αναζωογόνησής τους, μεμονωμένα ή σε ενότητες και στις περιπτώσεις που εντοπίζονται οι ιδιοκτήτες συνεργάζεται μαζί τους, ενώ σε άλλες περιπτώσεις παρεμβαίνει, εντάσσοντας τα κτίρια στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα απαλλοτριώσεων του Δήμου.

Στηρίζει προγράμματα προβολής της σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας στους ελεύθερους δημόσιους χώρους της πόλης, για να ζωντανέψουν οι δρόμοι και οι πλατείες. Συνεργάζεται με καλλιτέχνες και πανεπιστημιακά ιδρύματα και στηρίζει δημιουργικές κυψέλες καλλιτεχνικής παραγωγής εικαστικών στοιχείων, που θα σηματοδοτούν επιλεγμένες διαδρομές ή μικρές πλατείες της πόλης.

Σχεδιάζει ρυθμίσεις και μέτρα, έτσι ώστε οι επισκευαζόμενες ή οι ημιτελείς οικοδομές έως και την ολοκλήρωση των εργασιών να είναι υποχρεωτικά πλήρως καλυμμένες με καμβάδες, τα θέματα των οποίων θα επιλέγει ο Δήμος.

Λόφοι, πλατείες, άλση, ιστορικοί τόποι, κτίρια διαφόρων περιόδων της αρχιτεκτονικής, εντάσσονται σε επιλεγμένες θεματικές διαδρομές μέσω των οποίων οι Αθηναίοι και οι φιλοξενούμενοί τους θα μπορούν να γνωρίσουν την εξέλιξη της πόλης και την ιστορία των κατοίκων της σε διάφορες εποχές. Για κάθε διαδρομή δημιουργεί ειδική σήμανση ή και φύτευση και αναδεικνύει τα σημεία στάσεων με διαμορφώσεις και φωτισμούς και σύγχρονα υλικά και μέσα ενημέρωσης. Για όλες τις διαδρομές δημιουργεί πρόγραμμα διαχείρισης επισκεπτών πεζή ή με ειδικά οχήματα και φροντίζει για άτομα με κινητικά προβλήματα.

Αξιοποιεί τη σχετική νομοθεσία, σχεδιάζοντας συντονισμένο πλαίσιο κατευθύνσεων για αναπλάσεις στην πόλη και συντάσσει ολοκληρωμένα προγράμματα αναβάθμισης - αναζωογόνησης στις γειτονιές της Αθήνας. Ενεργοποιεί χορηγικά προγράμματα και προχωρά σε καινοτόμα σχέδια σύμπραξης με τον ιδιωτικό τομέα και ευρείας συμμετοχής των τοπικών κοινωνικών και οικονομικών εταίρων. Σε συνεργασία με πανεπιστήμια και με την υποστήριξη επιστημονικών οργανώσεων και φορέων, θεσπίζει διαγωνισμούς αστικών καινοτομιών για την αναβάθμιση της αισθητικής και την αειφόρο ανάπτυξη της πόλης και των γειτονιών της.

Κυκλοφορία & Στάθμευση

Το πρόβλημα της στάθμευσης στο κέντρο της Αθήνας είναι πλέον παρελθόν. Με το σύστημα ελεγχόμενης στάθμευσης που εφαρμόζει ο Δήμος Αθηναίων στο Ιστορικό Κέντρο, στο Κολωνάκι, στα Εξάρχεια, στην Πλάκα και στου Ψυρρή, η στάθμευση είναι εφικτή όλες τις ώρες της ημέρας. Το σύστημα πρόκειται να επεκταθεί και σε άλλες περιοχές της πρωτεύουσας.

Αθλητισμός

Ο Δήμος Αθηναίων έχει δημιουργήσει ένα ευρύτατο δίκτυο αθλητικών εγκαταστάσεων που προορίζονται για τη σωματική άσκηση και ψυχαγωγία των μικρών και των μεγάλων κατοίκων της πόλης μας. Οι εγκαταστάσεις αυτές απλώνονται σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα.

Εκτός από τη δημιουργία νέων αθλητικών χώρων, η Δημοτική Αρχή στοχεύει στην ποιοτική αναβάθμιση των υπαρχόντων και στη δημιουργία νέων θεσμών, που θα προβάλλουν το αθλητικό ιδεώδες και τη μοναδικότητα της Αθήνας σε ολόκληρο τον κόσμο.

Ο φορέας μέσω του οποίου ο Δήμος Αθηναίων υλοποιεί το αθλητικό του πρόγραμμα είναι ο Οργανισμός Νεολαίας και Άθλησης (Ο.Ν.Α.). Οι δραστηριότητες του ΟΝΑ ξεκινούν από την κατασκευή και τη διαχείριση αθλητικών χώρων - ανοιχτών και κλειστών - και φτάνουν ως τη λειτουργία των παιδικών χαρών του Δήμου Αθηναίων.

Στόχος είναι η βελτίωση των υποδομών και των προγραμμάτων του, καθώς και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών σε όλους τους χώρους που εποπτεύει.

Τέχνες & Πολιτισμός

Ο Δήμος Αθηναίων σε ένα πλαίσιο προαγωγής των τεχνών και του πολιτισμού, βρίσκεται σε μια διαρκή προσπάθεια με στόχο να προσφέρει στους Αθηναίους ποιοτική ψυχαγωγία υψηλού επιπέδου σε κάθε γειτονιά της πόλης .

Εξυπηρέτηση Πολίτη

Ο Δήμος Αθηναίων βρίσκεται στο πλευρό του πολίτη περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Με τη Γραμμή του Δημότη "1595", η οποία δέχεται τα αιτήματα και τα παράπονα των δημοτών και τους παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τις υπηρεσίες, τις διαδικασίες, τα δικαιολογητικά και τις διάφορες εκδηλώσεις του Δήμου, αλλά και πληροφόρηση σχετικά με γενικά θέματα της επικαιρότητας (π.χ. εθνικές-δημοτικές εκλογές, αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων κλπ.).

Με τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών, τα οποία λειτουργούν και απογευματινές ώρες, δίνοντας τη δυνατότητα στον πολίτη να διεκπεραιώσει πολύ πιο εύκολα και γρήγορα πολλές υποθέσεις του που σχετίζονται όχι μόνο με το Δήμο αλλά και με διάφορες Υπηρεσίες Δημοσίου, όπως π.χ. έκδοση πιστοποιητικών, μεταβίβαση & έκδοση άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου ή μοτοσικλέτας κλπ.

Τέλος, με τον Οργανισμό Αντιμετώπισης Καθημερινών Προβλημάτων (ΟΑΚΠ), αποστολή του οποίου είναι ο συντονισμός και η επίλυση των καθημερινών προβλημάτων των πολιτών. Ο Ο.Α.Κ.Π. δέχεται τα αιτήματα των πολιτών, τα καταγράφει, τα κωδικοποιεί, στη συνέχεια τα διοχετεύει άμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες παρακολουθώντας ταυτόχρονα την πορεία του κάθε αιτήματος και τέλος επιστρέφει με απάντηση στο αίτημα του δημότη. Παράλληλα, αναπτύσσει ψηφιακούς χάρτες που απεικονίζουν τη γεωγραφική κατανομή και τη φύση των καθημερινών προβλημάτων με στόχο την καλύτερη διαχείρισή τους και επιπλέον καταρτίζει επιχειρησιακά σχέδια αντιμετώπισης όλων των ειδών φυσικών καταστροφών.

Κοινωνία της Πληροφορίας

Ο Δήμος Αθηναίων έχει σχεδιάσει και υλοποιεί μια σειρά από έργα και υποέργα ως τελικός δικαιούχος στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας (Ε.Π. ΚτΠ), με στόχο την ουσιαστική αξιοποίηση των νέων

τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, στην κατεύθυνση της αναβάθμισης των παρεχομένων υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης του δημότη-πολίτη αλλά και του επισκέπτη της πόλης της Αθήνας.

Τα βασικά έργα του Δήμου της Αθήνας στην Κοινωνία της Πληροφορίας είναι :

- Κατάρτιση σε Εφαρμογές Πληροφορικής για υπαλλήλους του Δήμου Αθηναίων για τα έτη 2000-2006
- Ανάπτυξη ενός σύγχρονου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του Δήμου Αθηναίων
- Ανάπτυξη και λειτουργία Διαδικτυακής Πύλης (Portal) του Δήμου Αθηναίων
- Σύστημα Επικοινωνίας, Τηλεματικής Διαχείρισης και Προγραμματισμού του Μεταφορικού Έργου της Διεύθυνσης Καθαριότητας του Δ.Α.
- Σύστημα Ηλεκτρονικής Καταγραφής και Αποθήκευσης Συμβάντων και Παραβάσεων για τη Δημοτική Αστυνομία του Δ.Α.
- Γεωγραφικό Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Δεδομένων και Εξυπηρέτησης Πολιτών (GIS)
- Ανασχεδιασμός Διεργασιών και Αναδιοργάνωση Τομέων στις Διευθύνσεις Πολεοδομίας και Δημοτικών Διαμερισμάτων
- Υπηρεσίες Τεχνικής Υποστήριξης Έργων του Ε.Π. Κοινωνία της Πληροφορίας
- Μελέτη Ωρίμανσης και Προετοιμασίας Δήμου Αθηναίων για το Δ' Κ.Π.Σ. στην Κοινωνία της Πληροφορίας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αποστολάκης Ι., Λουκής Ε., Χάλαρης Ι., 2004, Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, ΕΣΔΔΑ
2. Βαρβάκη Κ., «Θεωρία του Κόστους, το Κόστος και οι Επιχειρηματικές αποφάσεις».
3. Γκέκας Ρ. (2000), «Τα οικονομικά των ΟΤΑ μπροστά στις νέες προκλήσεις», “Τετράδια Αυτοδιοίκησης” Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ, τ. 1.
4. Γκέκας Ρ. (2001), «Τα τοπικά φορολογικά έσοδα», ΥΠΕΣΔΔΑ, Αθήνα.
5. Θεοδώρου Ι. (2002), “Τα έσοδα των δήμων και των κοινοτήτων”, Έκδ. του ιδίου, Θεσσαλονίκη.
6. Θωμόπουλος Θ. (1981), “Τα οικονομικά των ΟΤΑ - ο νέος ΔΚΚ”, Έκδ. Αφοι Π. Σάκκουλα, Αθήνα.
7. Καλογήρου Γ., Καρούνος Θ., Καρούνου Β., Κορμπέτης Δ., Πρίφτης Θ., Πρωτόγερου Α., 2006, Δήμοι στην Κοινωνία της Πληροφορίας, ΚΕΔΚΕ, ΕΜΠ
8. Καραγιάνης Σ. (2004), «Ο οικονομικός προγραμματισμός των ΟΤΑ και ο νέος τύπος προϋπολογισμού», Έκδ. Γ.Μ.Καραναστάση, Αθήνα.
9. Καραναστάσης Μ. (1993), “Η φορολογική νομοθεσία των δήμων και των κοινοτήτων”, Έκδ. του ιδίου, Αθήνα.
10. Λίτσος Η., 2002, «Επιχειρησιακά προγράμματα και διαδικασίες προγραμματισμού στους ΟΤΑ» Περιοδικό «Επιθεώρηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», τεύχος 101
11. Τσενές Η. (1994), “Τα έσοδα των δήμων και των κοινοτήτων, τεύχος Α΄: τακτικά έσοδα”, Έκδ. ΕΕΤΑΑ, Αθήνα.
12. ΥΠ.ΕΣ. (1987), “Τα οικονομικά των ΟΤΑ”, Έκδ. ΕΕΤΑΑ, Αθήνα.
13. ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. / Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, 2006, Βασικό κείμενο στρατηγικής για την αναπτυξιακή προτεραιότητα «Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της δημόσιας διοίκησης»

14. Garrison R., Noreen E., Θερίου Ν., Σοκοδήμος Α., “Διοικητική Λογιστική”,
15. PLANET - 01 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ – EXPERTNET, 2000, Μελέτη λειτουργικής και οργανωτικής αναδιάρθρωσης των Μονάδων Πληροφορικής του Δημόσιου Τομέα